

Atuarfik pillugu Inatsisartut peqqussutaannut nr. x. xxx 2001-imeersumut missingersuutip oqaaseqaatitai.**Nalinginnaasumik oqaaseqaatit****Siunnersuutip saqqummiunneqarneranut tunulequttat.**

Meeqqat atuarfiat pillugu peqqussut, kommuninik iluarsaaqqinnermi ataatsimiititaliap 1994-imi innersuussutai naapertorlugit, kingullermik 1997-imi nutarterneqarpoq tamatumalu kingunerisaanik meeqqat atuarfiata aqunneqarnerata aalajangersagartai nutaat atuutsinneqalerput. Taamanikkut nutarterinnermut atatillugu Inatsisartut atuartitsinerup imarisaanik aalajangersagartaanillu allanngortiterinissaq kissaatigisimannngilaat. Taamaattumik atuarfiup ilusaanik, atuartitsinerup imarisaanik aaqqissorneqarneranillu aalajangersakkat 1990-imi peqqussummik allanngortitsinermi akuersissutigineqarsimasut, tunngaviisigut pingaarnertigut allanngortinnagit atuutsinnarneqarsimapput, nalilerneqarmat aalajangersakkat taakkua ima sivikitsigisumik atuussimasut, nalileqqinnissaannut nutarteqqinnissaannullu naammattunik tunngavissaqarani. Ilaatigut 1994-imi atuartunik qallunaatut ilitsoqqussaralugu oqaasilinnik aamma kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaasilinnik ataatsimoortillugit atuartitsineq aallartinneqarmat, meeqqat atuarfianni ataatsimoortitsineq oqaatsinillu atuartitsineq pillugit, ukiuni pingasuni ilisimatusarnerup ineriartortitsinerullu ingerlasimanerata nalunaarusiorneqarnera utaqquimaneqarsimavoq. Nalunaarusiaq taanna Inatsisartunut, 1997-imi ukiakkut ataatsimiinneranni, saqqummiunneqarpoq. Ataatsimiinnermilu tassani aalajangiunneqarpoq, oqaatsitigut ineriartortitsinissamik suliniuteqartoqarnissaa, taassumalu saniatigut atuarfeqarnerup iluani atuartitsissutit tamarmik siunertarisamikkut imarisamikkullu iluarsartuunneqarnissaat, aamma peqqussummi atuartitsissutit aalajangersakkat imarisaasa tamarmik nutarterivigineqarnissaat aalajangiunneqarpoq.

Tamatuma kingornatigut - ilaatigut ilinniartitsisut 1998-imi upernaakkut atorfinitsitsisarnermik mattussinerisa nassatarisaanik - 1998-imi aprilimi suleqatigiissitap, Kultureqarnermi, Ilinniartitaanermi Ilageeqarnermilu naalakkersuisumit pilersinneqartup "Meeqqanik Nuna Ineriartortinneqassaaq" suliaraa. Nalunaarusiap imarai atuarfeqarnerup iluani, piffissaq qaninnerusoq ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugit, inerisaanermi suliniutissatut siunnersuutit. 1998-imi upernaakkut Inatsisartut ataatsimiinnerminni innersuusutigaat, nalunaarusiami siunnersuutaasut ilaasa piviusunngortinneqarnissaat, tamatumalu saniatigut

ilalersorneqarpoq, nalunaarusiaq atuartitsinerup inerisarneqarneranik suliniutaasunut, atuartitsinerullu imarisaasa aalajangersagartaasa nutarterneqarnissaanut suleriaqqinnissami tunngavissanut ilaatinneqassasoq.

Iluarsaaqqiinermik pilersaarusernerit, ataqatigiissaarinerit piviusunngortitsiniarnermilu suliaassat, Inerisaavimmut suliaassiissutigineqarput. Tamatuma malitsigisaanik sulisut amerlineqarput, Inerisaavik/Pilersuiffiullu siulersuisui KIIP-ip immikkoortortaqarfiinit allanit sinniisunik aamma IMAK-ip KANUKOKA-llu sinniisaannik amerlisinneqarlutik. Tamakkua saniatigut naalackersuisunut ilaasortap pitsaassusissaq pillugu siunnersuisoqatigiit pilersippai, taakku ilinniartitsinermut immikkut ilisimasalinnik, nunani tamani akuerisaasunik sisamanik inuttaqarput, suliaasarlugulu iluarsaaqqiinerup qanimut malinnaaffiginissaa aamma siunnersuinissaq ilitersuinissarlu. Piareersaalluni aallarnisaanerup - misilittakkanik katersinermik, atuarfiup killiffia pillugu nalunaarusiormik kiisalu nuna tamakkerlugu atuartut atuarfimmu isumaasa kissaataasalu misissorneqarneranik imaqartup - kingornatigut, 1999-imi septemberimi ataatsimeersuartitsisoqarpoq. Ataatsimeersuartitsinerup siunertaraa, suliamut attuumassuteqartut siunissamut takorluugaannik kissaataannillu katersuillunilu katiterinissaq. Ataatsimeersuarnermi nuna tamakkerlugu sumiiffinnilu ataasiakkaani naalackersuinermik suliaqartut, angajoqqaat, ilinniartitsisut atuarfinnilu aqutsisut, suliamullu tunngasunik soqutigisaqarsinnaasut - ilaatigut IMAK aamma KANUKOKA - Namminersorerullutillu Oqartussat qullersaqarfiini allaffissornikkut aqutsisut sinniisaat kiisalu avataaniit siunnersuisartut alaatsinaatsitalu peqataapput. Ataatsimeersuarnermi iluarsaaqqinnermi suleriaqqinnissamut tunngavissatut innersuussutinik arlalinnik siunnersuuteqartoqarpoq.

Ataatsimeersuartitsinermi innersuussutit iluarsaaqqiilluni suliap ingerlaqqinnerani tigussaasunik siunnersuusiornissaat siunertaralugu ukiup 2000-ip aallartinnerani sisamanik suleqatigiissitaliortoqarpoq. Suleqatigiissitani peqataapput - KIIP-imi suliamik ilisimasaqartut saniatigut - Inerisaavik/Pilersuiffik, Ilinniarfissuaq, Inuutissarsiutinik ilinniaqqiffiit, GU, Ilisimatusarfik aamma Aningaasaqarnermut Pisortaqqarfik, angajoqqaat, ilinniartitsisut atuarfinnilu pisortat, meeqqanillu paaqqinniffiit sinniisaat, kommunini allaffissornikkut aqutsisoqarfiit, inuutissarsiutinik ingerlataqartut, IMAK, KANUKOKA, Nunatsinni Sulisitsisut Kattuffiat, SIK, PIP-lu. Suleqatigiissitat suliaasa inerneru oqallissaarummi "Siunnerfik: Atuarfitsialak"-mi saqqummersinneqarput. Oqallissaarut oqalliffinni assigiinngitsuni oqaluuserineqarpoq. Oktober 2000-imi nuna tamakkerlugu atuartunit peqataaffigineqartumik ataatsimeersuartitsoqarpoq. 1999-imi ataatsimeersuartitsinermi peqataasut inuttaasa katiterneqarnerannut assingusumik inuttaqartumik, kiisalu nunaqarfiit kattuffiannit KANUNUPE-mit atuartullu sinniisaannit peqataaffigineqartumik november 2000-imi - tusarniaajutigaluni ataatsimeersuartitsisoqarpoq. Tusarniaajutigaluni ataatsimeersuartitsinerup taassuma oqariartuutaanik pingaarnernik annertuumik tunngaveqarluni siunnersuusialaq manna suliarineqarpoq.

Atuarfik pillugu iluarsaaqqinnermut peqqussutissatullu siunnersuummut tunngatillugu allakkiat saqqummersitat

Saqqummersitat ataani pineqartut iluarsaaqqilluni sulineq pillugu nalunaarutaapput aamma/imaluunniit peqqussutissatut siunnersuutip suliarinerani tunuliaqutaasunut ilaallutik:

Nalunaarusiat il.il.

- 1) Meeqqanik nuna ineriartortinneqassaaq/ Med byrn skal land bygges; KIIP, april 98.
- 2) Atuarfitsialak sammitigu / Den gode skole temadage; 98-imi ukiakkut (nungupput),
- 3) Atuarfitsialak - Atuartut Atuarfitsialaat / Elevernes gode skole; Inerisaavik, 1999.
- 4) Atuarfitsialak - Meeqqat atuarfiat pillugu Kangerlussuarimi 8.-14. septembari 1999-imi ataatsimeersuarnermit/Rapport om folkeskolekonferencen den 8. til den 14. september 1999 i Kangerlussuaq ; Inerisaavik, 1999.
- 5) Meeqqat atuarfiata killiffia pillugu nalunaarusiaq/Statusrapport for folkeskolen; Inerisaavik, januar 2000
- 6) Siunnerfik: Atuarfitsialak - Oqallisissiaq / På vej til Atuarfitsialak - Et diskussionsoplæg; Inerisaavik 2000.
- 7) Atuarfitsialak pillugu Kangerlussuarimi 16.-19. november 2000 tusarniaajutigaluni isumasioqatigiinnermi suleqatigiissitat nalunaarutaasa eqikkarneri / Sammendrag af gruppearbejderne under Atuarfitsialak-høringsseminaret i Kangerlussuaq 16.-19. Inerisaavik, november 2000 (nammineq naqitassatut saqqummersitaq)
- 8) Perorsaanikkut Institut pillugu nalunaarusiaq Eva Jürgensenimit suliaq.
- 9) Mappersagannguaq pertitigaq illunut tamanut agguaassaq: Atuarfitsialak - atuarfik pillugu peqqussutissatut siunnersuut

Aviisinut ilanngullugitt saqqummersitat

- Nr. 1: Nunarsuarimi atuarfiit pitsaanersaat / Verdens bedste folkeskole.
- Nr. 2: Atuarfitsialak / Den gode skole.
- Nr. 3: Atuartoq qitiutillugu / Eleven i centrum.
- Nr. 4: Atuartutsialaat Isumaqqarput! / De gode elever Mener!

Tunngavissarsiorfiit allat

OECD: Kalaallit Nunaanni aningaasaqarniarneq: Siunissamut periusissiat, 1999.

Kalaallit Nunaanni aningaasarsiorneq pillugu siunnersuisoqatigiit: Kalaallit Nunaanni 2000-mi aningaasarsiornerikkut ineriartorneq

Kalallit Nunaanni meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut atugarisaat pillugu suleqatigiissitat nalunaarusiaat

Jürgen Müller Christiansen aamma El-Salanti: Meeqqat atuarfianni ulluinnarisaq – ilinniartitsisut pisortallu tarnikkut sulinermi avatangiiserisaat, atugarisaat suleqatigiinnerallu, 2000.

Qulequtaq: Canadamut paasisassarsiorluni angalaneq. PI. Saqqummersitsisoq: Inerisaavik/Pilersuiffik, box 1610, 3900 Nuuk, 2-1999.

Bellinghammimi isumasioqatigiinneq. PI. Saqqummersitsisoq: Inerisaavik/Pilersuiffik, box 1610, 3900 Nuuk, 2-2000.

Tell me. I forget. Show me. I remember. Involve me. I understand. PI. Saqqummersitsisoq: Inerisaavik/Pilersuiffik, box 1610, 3900 Nuuk, 1-2001.

Siunnersuutip ilusaa sannaalu

Siunnersuutip ilutsimigut annertunerusutigut peqqussutip atuuttup immikkoortiterneqarsimanagera malippaa, taamaattorli peqqussutip atuuttup kapitaliisa siulliata aappaatalu imarisaat kapitalinut arlalinnut aggulullugit inissitsiterneqarsimapput. Ilanngullugu atuartitaasussaatitaaneq pillugu kapitali ilinniartitsisut pillugit kapitalip siornanut inissinneqarpoq. Siunnersuutip sannaamaalerpoq:

Kapitali 1. Nassuiaataa

Kapitalip kapitalitut immikkoortutut peqqussutip atuuttup § 1, imm. 1-ia atuarfiup suuneranik nassuiaatitaqartoq taarserpaa.

Kapitali 2. Atuarfiup siunertaa tunngavialu

Kapitalip kapitalitut immikkoortutut peqqussutip atuuttup § 2-a atuarfiup siunertaanik imaqartoq taarserpaa atuarfiullu tunngavia pillugu aalajangersakkanik ilaneqarluni.

Kapitali 3. Atuarfiup ilusaa annertussusaalu

Kapitalip aalajangersakkat tamaasa atuarfiup ilusaanut annertussusaanullu tunngasut, peqqussummi atuuttumi kapitalini 2-mi 6-imilu eqqartorneqartut atuartitsinerup atuarfeqarfiullu aaqquissunneqarneranut tunngasut katersorneqarfigai.

Kapitali 4. Atuartitsinerup imarisai, aaqquissorneqarnera piareersarneqarneralu

Kapitalip atuartitsinerup imarisaasa atuartitsissutitut ataasiakkaanut atuartitsissutitullu qanitariissunut kiisalu atuartitsinerup pingaarnerusutigut aaqqissorneqarnerata piareersarneqartarneratalu aalajangersagartai tamaasa katersorneqarfigai. Kapitalimi peqqussummi atuuttumi aalajangersakkat assingi kapitali 2-mi atuartitsinerup aaqqissorneqarneranik imaqtartumi eqqartorneqartut aamma nassaassaapput.

Kapitali 5. Misiligutaasumik suliaqarneq

Kapitalip kapitalitut immikkoortutut peqqussummi atuuttumi § 22 taarserpaa.

Kapitali 6. Atuartitaasussaatitaaneq angajoqqaallu piginnaatitaaffii pisussaaffiilu

Kapitalip aalajangersakkat tamaasa atuartitaasussaatitaanermut taassumalu eqqortinneqarnissaanut kiisalu angajoqqaat pisussaaffiitut piginnaatitaaffiitullu tunngasut katersuuffigai. Kapitalimi aalajangersakkat peqqussummi atuuttumi kapitalimi 4-mi atuartitaasussaatitaaneq il.il kapitalimilu 5-imi torersaarnissaq, apersortinnissamut piareersarneq il.il. pillugit aalajangersakkat eqqartorneqartut nassaassaapput.

Kapitali 7. Ilinniartitsisut

Kapitalip peqqussummi atuuttumi kapitali 3 taarserpaa.

Kapitali 8. Atuarfeqarfiup aqunneqarnera

Kapitali imarisamigut peqqussummi atuuttumi kapitalimi 6-mi atuarfeqarfiup aaqqissugaaneranik imaqtartumut naapertuuppoq.

Kapitali 9. Sumiiffinni ataasiakkaani aqutsineq.

Kapitali imarisamigut peqqussutit atuuttup kapitalianut 7-mut naapertuuppoq.

Kapitali 10. Naammagittaalliuteqartarneq pillugu malittarisassat

Kapitali imarisamigut allannguuteqarani peqqussutit atuuttup kapitaliata 8-aanut naapertuuppoq.

Kapitali 11. Aningaasalersuineq

Kapitali imarisamigut peqqussutit atuuttup kapitalianut 11-mut naapertuuppoq.

Kapitali 12. Atortuulersitsineq, ikaarsaariarneq atorunnaarsitsinerlu pillugit aalajangersakkat.

Siunnersuutip imarisai pingaernerit

Siunnersuutip imarisai pingaernerit ukuupput:

- Atuarfeqarnerup tunngavissaanik, atuartut ilikkartinniarneqarnisaannik kiisalu atuartitsinermi atuarfiullu taamaaliordermini periusissatut tunngavissanik tunaartassaliorluni annertusaanikkut allangortitikkalik anguniagassaliorneq.
- Ukiuni qulini atuarneq, 1. - 9. klassimi atuartitaasussaatitaanermik imaqartoq, ukiorlu kingulleq nammineq piunmassuseq naapertorlugu atuarfiulluni.
- Annertuumik allangortitamik atuarfeqarnermik ilusiliineq, ukiunik qulinik sivirussummik, alloriarfinnullu pingasunut namminersortunik anguniagassatut siunertaliukkanik erseqqissumik immikkoortitanik atuartitaanermik ingerlatsineq.
- Eqaatsumik ukiumi atuarfiusumi, ilinniartitsissutit ataasiakkaat ilinniartitsissutillu qanitariissut eqqarsaatigalugit, ilinniartitsinermik pilersaarusiortarneq.
- Atuartitsissutit imarisaannik ataqatigiissitsinikkut aqqissuussisarnermik neruttuilluni iluarsartuusseqqinneq, oqaatsinik mernguernartunillu sammisaqartitsinermi nukittorsaaneq kiisalu IT-p atuartitsinermut tamarmut akulerunneqarnera.
- Erseqqissumik qitiusumit sumiiffinnillu ataasiakkaanit atuartitsissutit imarisassaanik aalajangersaanermi pisussaaffinnik agguataarineq.
- Immikkut atuartitsinerup aqqissuunneqartarneranik pilersaarusiorneqartarneranillu allangortitsineq.
- Naliliisarnermi uppersaasarsuinermilu periutsit annertuumik allangortitat.
- Atuartut ataasiakkaat siunnersorneqartarnerisa ilitsersorneqartarnerisalu nukittorsarneqarnerat.
- Iluarsaaqqinnermut ilaatillugu atuarfiup siulersuisuisa suliassaasa pisussaaffiisalu aalajangersagartaannik tulluusaaneq.
- Inuit atuarfiup siulersuisuinut qinerneqarsinnaasut amerlineqarnerat.
- Atuartut siunnersuisoqatigiivisa nukittorsarnerat.

Atuartitaasussaatitaaneq atuarfiullu ilusaa

Ukiunik qulinik sivisussusilimmik atuarnissaq siunnersuutigineqarpoq, ukiuni 3-ni nukarlerni, ukiuni 4-ni akullerni ukiunilu 3-ni angajullerni atuarnermut aagguaanneqarsimasoq. Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfia pillugu inatsimmi nr. 579-imi 29. november 1978-imi (inatsit pisinnaatitsissut) allaqqavoq Kalaallit Nunaanni atuartitaasussaataaneq ukiunik 9-nik sivisussuseqartoq. Tamatuma kinguneranik siunnersuutigineqarpoq ukiut kingulleq nammineq piumassuseq tunngavigalugu atuarfiussasoq. Kisianni Naalakkersuisut kissaatiginartippaat Naalagaaffeqatigiinnermi oqartussaasut qinnuigineqarnisaat inatsisip pisinnaatitsissutip allanngortinneqarnissaanik siunnersuusioqqullugit, taamaaliornikkut atuartitaasussaataanerup sivitsorneqarnissaa periarfissiorneqarsinnaaqqullugu. Taamaassappat inatsisip pisinnaatitsissutip allannguutissaanut siunnersuut ersarissoq Inatsisartunut oqaaseqaateqarfigisassatut saqqummiunneqassaaq, siunnersuutip Folketingimi oqallisigineqalinnginnerani. Inatsit pisinnaatitsissut allanngortinneqarpat, Naalakkersuisut atuarfik pillugu peqqussutip allannguutissaanik siunnersuuteqassapput (ilimagineqarluni upernaakkut 2002-mi tamanna pisinnaasoq), peqqussutip nutaap 1. august 2002-mi atuutilerneraniilli atuartitaasussaataanerup ukiunik qulinik sivisussuseqarnissaa siunertaralugu.

Taamatut ilusiliinerup qularnaassavaa atuartut, ataatsimooqatigiinni erseqqissuni inissinneqarlutik alloriarfiillu naammassineri tamaasa inaarutaasumik nalilerneqartarlutik, atuarnerminnik ingerlatsisarnissaat, taamaaliornikkullu ingerlaavartumik atuartut ataasiakkaat atuarnerrata ilikkagaqarniarneratalu siunertalimmik piareersaasiorneqarnissaa.

Atuarneq tamarmi ingerlaqatigiiffiussaaq, taamaalillunilu angajullerni atuarnik sammivinnut imikkoortitaluni agguaanissaq atuartsissutiniluunniit ataasiakkaani atuagassatigut assigiinngitsunik qaffasissulilersuinissaq pinngitsoorneqassalluni. Atuartut ataasiakkaat piginnaasaat aallaavigalugit atuarnermik ingerlatsinissaq immikkut ingerlaqatigiiliornikkut atuartunillu ataasiakkaanik tapersersuinikkut piviusunngortinneqassaaq.

Ingerlaqatigiinnik (holdinik) pilersitsisarneq aamma ukiumik atuarfiusumik eqaatsumik pilersaarusiortarneq

Siunnersuutip kingunerissavaa atuartsinerup eqaatsumik, atuartsissutinut agguakkamik atuartsissutillu akimorlugit ingerlatsinertut aqqissuunneqartalenera, atuartut pisariaqartitsinerat soqutigisaallu naapertorlugit ingerlaqatigiinnut nikerartunut agguaanneqartalissallutik. Ukiup atuarfiusup eqaatsumik piareersaasiortarinnisaata siunertaraa ilikkagaqarniarnermi avatangiisinik ineriartortuarnik pilersitsinissaq, ilinniartitseriaatsimut nalinginnaanerusumut sungiusimasatsinnut - "skema ataaseq, klassi ataaseq, ilinniartitsisoq ataaseq, atuartsissut ataaseq aamma akunneq ataaseq"-mut taarsiullugu. Tamakkua saniatigut atuartut ataasiakkaat unaminartunik naapitsinissaminnik ikorfartorneqarnissaminnillu pisariaqartitsinerat annertunerusumik isumagineqarsinnaalissaaq, atuartullu ilikkagaqarniarnermini akisussaassusermik annertunerusumik tigusiniarneranut tunngavilersuisuussalluni atuartullu

ilinniartinneqarnerminut ilinniagaqaqqinniarnerninilu piareersaasiornernini isumaqarnerusumik suleqataanissaminut akisussaaqataaneranik pilersitsissalluni.

Atuartitsissutit imarisaat aqqissorneqarnerilu

Atuartitsinerup imarisai atuartitsissutinut atituumik tallimanut aqqissorneqassapput:

- 1) *Oqaasit*: kalaallit oqaasii, qallunaat oqaasii, tuluit oqaasii kiisalu allamiut oqaasiisa pingajui nammineq toqqagassatut.
- 2) Kulturimik inuiaqatigiillu: inuiaqatigiilerineq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu
- 3) Matematikki pinngortitarlu: matematikki pinngortitalerinerlu.
- 4) Inuttut ineriartorneq: peqqinneq, inooqatigiinnikkut misigissutsikkullu ilikkagaqarniarneq, ilinniagaqarnissamik inuutissarsiuutissamillu qinersiniarnermi paasisitsiniaaneq kiisalu tarnikkut inuttullu inooqatigiineq pillugu sammisassat allat.
- 5) Sumiiffinni ataasiakkaani ilinniartitsissutissatut toqqakkat: atuartitsineq atuartitsissutinut mernguernartunut tunngassuteqartoq kiisalu kulturikkut, inuttut, inooqatigiinnikkut inuutissarsiuutinullu tunngassuteqartunik aqqissuussanut peqataaneq.

Siunnersuut malillugu oqaatsinik atuartitsineq annertuumik nukittorsarneqassaaq. Tuluttut atuartinneqarneq ukiut atuarfiusut sisamaanniit aallarereertassaaq, ukiullu atuarfiusut arfineq- pingajuanni allamiut oqaasiisa pingajui qinigassatut neqeroorutigineqartassapput, neqeroorutit taakkua tyskit tuloorsilluunniit oqaaserisinnaavaat, oqaatsilli allat aamma - periarfissat tunngavigalugit - neqeroorutigineqarsinnaapput. Oqaatsitigut atuartitsinerup nukittorsarneqarnissaanut aamattaaq ilaavoq, kalaallit oqaasii, qallunaat oqaasii - ilaatigullu tuluit oqaasii - atuartunut tamanut atuartitsinerneq atorineqarsinnaasutut siunnersuutigineqarmata.

Inuiaqatigiit pillugit atuartitsineq kulturimik, oqaluttuarisaanermik, inuiaqatigiit pillugit atuartitsinerneq inuiannullu tunngasunik nunalerutinik imaqarput. Atuartitsissutit ataasiakkaat atuarneq sivitsoriartortillugu atuartitsissutit immikkoortutut erseriartussapput.

Pinngortitalerineq fysik/kemimik, uumassuseqartulerinerneq pinngortitarlu tunngavigalugu nunalerutinik imaqarpoq. Atuartitsissutit ataasiakkaat taakku aamma atuarneq sivitsoriartortillugu atuartitsissutit immikkuullarissutut erseriartussapput. Angajullerni atuartitsineq atuartitsissutinut ataasiakkaanut immikkoortiterilluni atuartitsinerneq aqqissorneqassaaq.

Inuttut ineriartorneq atuartitsissutaavoq nutaaq tassuunilu kissaataavoq atuartit imminnut tatiginerisa pitsanngorsarneqarnissaat, ilanngullugu anguniarneqarpoq, siunertalimmik ineriartorsinnaanissaat ilinniagariumasaminnillu angusiniarnermi suliniuteqalersinnaanissaminnut akisussaaqataasutut misigisimalersinneqarnissaat, kiisalu immiut allannullu paasinninnissamut sakkussaminnik ilinniartinneqarnissaat.

Atuartitsissutit sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat aqutugalugit qularnaarniarneqarpoq atuartitsissutini mernguernartuni tamatigoortumik atuartitsisinnaaneq, atuartitsissutillu mernguernartut nalinginnaasumik paasineqartartut makkuusut timersorneq, erinarsorneq nipilersornerlu, mersorneq, sananeq iganerullu saniatigut allarpassuarnik ingerlatsiviusinnaapput soorlu makkuninnga, isiginnaartitsineq, qitinneq, qalipaaneq, assiliineq, tusagassiuutilerineq, sanalunneq, qaanniorneq qamusiornerlu, immakkt angalaarneq, aalisarneq piniarnerlu. Aammattaaq sumiiffinni toqqakkanut, atuartut ilikkagaqarniarnerannut ikorfartuutitut atuarfiup avataani atuartut ukiuinut naleqquttumik kulturimut, inooqatiginnermut inuutissarsiornermullu tunngasunik ingerlatsinerit atuartunit peqataaffigineqarneri, ilaatinneqarsinaapput.

Immikkut atuartitsineq

Siunnersuut naapertorlugu immikkut atuartitsisarneq tamarmiusoq - aaqqissorneqarnermigut aningaasalersorneqarnermigullu - kommunini oqartussaasunit tiguneqassasoq, taamaalilluni pisariaqarunnaarpoq immikkut atuartitsinerup erseqqissumik oqaatigineqarsinnaanngitsunik tunngavilinnik marlungorlugu immikkoortitikkap pequssutitigoortumik attatiinnarnissaa.

Taamaaliornerup siunertarinngilaa nalinginnaasumik annertusisamillu immikkut atuartitsisarnerup killilersorneqarnissaa. Atuartut taamatut atuartinneqartussat nalilerneqartut siunnersuut naapertorlugu sulii nalinginnaasumik immikkut atuartinneqartassapput.

Taamaattoq neriulluaatigineqarpoq, ullumikkut atuartitsisarnerup ilaa immikkut atuartitsisarnertut ingerlatsiviusartoq nalinginnaasumik atuartitsinerup iluani atuartut pisariaqartitaannik ingerlaqatigiinnik pilersitsinikkut piffissarlu aalajangersimasoq atorlugu eqikkakkanik eqimattakkarluni il.il. pikkorissartitsisarnertut ingerlanneqarsinnaalissasoq.

Naliliisarneq uppersarsarsuisarnerlu

Siunnersuutip kingunerissavaa naliliisarnerni periaatsitigut uppersarsarsuisarnernilu ilusilersuinertigut annertuumik allangortiterisoqarnissaa, atuarnerup nalaani ingerlaavartumik nalilersuisarnernik qitiusumiillu tamanut atortussat naliliinissaq pillugu aalajangersakkanik tunngaveqartunik, alloriarfinni tamani atuarnermik naammassinninnermi, ingerlanneqartussanik.

Qaffasissutsini tamani sumiiffinni ataasiakkaani qitiusumiillu aalajangikkanik ataatsimullu isiginninnermik tunngavilinnik naliliisoqartanissaa siunertaavoq, pingaartinneqarporlu atuartitsissutini pissarsiat inuttullu piginnaassutsinik pissarsiat naliliisarnerni ilaatinneqartassat. Atuartoq naliliinnermi peqataasassaaq, naliliinerullu anguniassavaa, atuartup ilinniagaqaqqinnissaminut piareersarnissaminut tunngavissaminik kalerrinneqarnissaa. Naliliinnermi

qitiutinneqassaaq atuartut imminnut tunngatitamik qanoq iliuseqarnissatik pillugu pilersaarusiortarnissaat pilersaarusiarlu atuartup atuarnermi ingerlaqqinnissaminut kiisalu angajoqqaaminik atuarfimmillu oqaloqateqartarnissaminut tunngavigisassavaa.

Siunnersuisarneq ilitsersuisarnerlu

Siunnersuut malillugu atuartunut ataasiakkaanut siunnersuisarneq ilitsersuisarnerlu nukittorsarneqassapput. Taamaaliornissaq anguniarneqarpoq klasselererip atuartunut ataasiakkaanut naleqqiullugu klassimullu naleqqiullugu akisussaaffiisa erseqqissarnerisigut.

Aqutsineq

Aqutsineq eqqarsaatigalugu tamatumunnga maleruagassat atuarfiit ataasiakkaat aqunneqarneranut tunngasut annertunngitsutigut iluarsiivigineqarsimapput. Atuartitsinerup imarisai aqqissornerqarneralu pillugit allannguinnissamik siunnersuutit tunngavigalugit, atuarfiup siulersuisuisa suliassaasa pisinnaatitaaffiisalu - ukiumoortumik atuartitsinerup pilersaarusiortarnissaa ilikkagassatullu pilersaarusiassat sananeqarnissaat eqqarsaatigalugit - pisariillisarneqarnissaa erseqqissarneqarnissaallu siunnersuutigineqarpoq. Tassunga ilaatillugu atuarfinni siulersuisunut qinigaasinnaasut inuttaasa, atuartuutilinnaangitsunut aammali inunnut allanut, amerlisinneqarnissaat aammaanneqarpoq. Tamanna iluarsaaqqiinermi, sumiiffinni ataasiakkaani innuttaasut atuarfeqarfiup ingerlanneqarneranut peqataanerulersinneqarnissaannut, anguniakkanut naammassinninniarnermut ilaasutut isigisariaqarpoq.

Siunnersuutip imarisaanut tunngasunik oqaaseqaatit allat

Nunaqarfinni atuarfiit

Ilusiliineq nutaaq nunaqarfinni atuartut atuartinneqarnerannut aamma sunnuteqartussaavoq. Atuartut tamarmik pitsaasumik atuartinneqarnissaminut periarfissinneqarnissaat tunngaviuvoq. Iluarsaaqqiinerup piviusunngortiterneqarnerani isummat tunngavigaat, siunissami ungasissumut atuartitsinerup kommuninit annertunerujartuinnartumik iluaqutiginiarneqarnissaa, ilaatigullu ukiup atuarfiusup eqaatsumik piareersartarneragut ilinniartitsisarnerit piffissat ilaanni eqikkaalluni pikkorissartitsinertut ilusilikkat illoqarfinniit ilinniartitsisunik ilinniartitsisunillu tikeraartinit ingerlanneqarsinnaasarnissaat. Atuartunut amerlanernut suli pissarsinarnerpaagallassaaq illoqarfimmi atuarnermik inaarsisarnissaa, taamaattumik atuartup ilinniartitsisuisa angajoqqaavisalu ataatsimoorlutik nalilertariaqartassavaat, qaqugukkut atuartup ilikkagassatigut inooqatigiinnikkullu ineriartornermini illoqarfiup atuarfianut nuunnissaa pitsaanerpaassanersoq. Tassunga atatillugu pisariaqassaaq kommunini ataasiakkaani

atuarfeqarnerup ilusaa atuartunullu inissiat initaasa amerlassusissaat ima piareersarneqarsimappata, annertunerusutigut atuartup angerlarsimaffiullu pisariaqartitaat kissaatigisaallu taamaaliornikkut eqqarsaatigineqarsinnaallutik.

Nammineq piumassutsimik sammisaqarneq

Kommunik iluarsaaqqiinnermi ataatsimiititaliap innersuussutai tunngavigalugit atuarfeqarnermi ingerlatsineq sunngiffimmik atuartitsinermik allanillu sammisassaqaartitsinermik ilaqarunnaarpoq. Peqqussummi atuuttumi § 4 tunngavigalugu taamaaliortarneq sunngiffimmi atuartitsineq pillugu peqqussutissamut nutaassamut ilanngunneqarumaarpoq. Atuarfimmi piumassuseq naapertorlugu atuartitaaneq eqqarsaatigissagaanni, siunnersuummi periarfissiisoqarpoq, atuartut atuarnerup nalinginnaasup, nal. 8-miit-16-imut, nalaani namminneq qinikkaminnik perorsaanermik tunngavilimmik suliassaqaartinneqarsinnaanerannik. Nammineq piumassuseq naapertorlugu sammisassaqaartitaasarnissat siunertaraat atuartitsinerup ikorfartorneqarneratigut taperneqarneratigullu atuartup ulluinnarni inuunerata aaqqissugaanerata nalinginnaasup kiisalu atuartitsinerup nalinginnaasup imminnut ataqatigiissarnissaat.

Sunngiffimmi sammisassaqaartitsineq pillugu peqqussutissatut siunnersuut peqqussutissatut siunnersuut manna ilutigalugu Inatsisartunut saqqummiunneqarsinnaanngorlugu naammassineqarsinnaasimanngimmat, siunnersuutip matuma § 49-ani imm. 2-mi ikaarsaariarnermi malittarisassat ilanngunneqarput, taakkualu naapertorlugit peqqussutip maanna atuuttup § 4-aa atuutiinnarallassaaq, sunngiffimmi sammisassaqaartitsisarneq pillugu nutaamik peqqussusiortoqarnissaata tungaanut. Ikaarsaariarnermi malittarisassat siunnersuummilu § 9, imm. 7 imminnut akerleriinngillat, akerlinialli piffissami ikaarsaariarfiusumi imminnut ikorfartoqatigiissallutik.

Iluarsaaqqinnerup piviusunngortiterneqarnerata suliassartaasalu ingerlateqqinneqarnissaat

Atuarfeqarfinnik iluarsartuusseqqittarnernit misilittakkat takutippaat, suliassanik piviusunngortiterinermi peqqissaartumik aaqqissuussilluni siunissarlu ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu suleriaaseqarnissaq pingaaruteqaluinnarlunilu pisariaqartoq.

Iluarsaaqqinnerup imarisaanut piareersaatit ilaattut ilinniartitsisunut pisortanullu, taakkua allannguinerit kingunerisassaannut piareersimatikkumallugit, pikkorissaanerit ilinniartitseqqinnerit qaffasinnerusunillu ilinniartitsinerit ingerlanneqalereerput.

Peqqussutissatut siunnersuutissap ilusilersorneqarneranut peqatigitillugu piviusunngortiterinissamik pilersaarusiaq suliarineqarsimavoq. Pilersaarusiaq inatsisitigut tunngavissat najoqqutassiassallu tamakkiisumik naammassineqarlutik suliarineqarnissaannik imaqarpoq, tassunga ilaatinneqarput siunissami

qaninnerusumi ungasinnerusumilu suliniutissatut pilersaarusi at iluarsaaqqinnermi atuarfinnilu inerisaanissamik kissaataasut aallarnisarneqarnissaannut tapersersuutaasussat. Tamakkua ilaatigut makkuupput:

Paasissutissiinermik pikkorissaasarnissanillu sulinerup aallarnisarneqarnera

Atuarfiit pisortaannut, ilinniartitsisunut, atuarfiit siulersuisuinut, ingerlatsivinni pisortanut kommunalbestyrelsemilu ilaasortanut, piffissami peqqussutissap ukiakkut 2001-imi akuersissutigineqarnerata kinguninnguatigut 2002-milu atulernissaa sioqqullugu, paasissutissiinissanik pikkorissartinissanillu pisariaqartitsisoqarpoq.

Ilinniartitsisunut atuarfillu pisortaannut pikkorissartitsisarneq, ilinniartitseqqittarneq annertunerusumillu ilinniartitsisarneq

Siunertaavoq siunissami taamatut ingerlatsinerit perorsaanermik institutissatut siunnersuutigineqartumit ingerlanneqartassasut, tak. ataani tamanna pillugu oqaaseqaatit siunnersuusiamilu § 31, imm. 2.

Iluarsaaqqinnerup kingunerisaanik, Inerisaaviup Ilinniarfissuullu pikkorissartitsinissanik neqeroorutaasa, pikkorissartitsinissanik pisariaqartitsilerumaarnissat ingerlaavartumik siunnerfigissavaat. Ukiumi atuarfiusumi 2000/2001-imi atuatitsissutinut ataasiakkaanut pikkorissartitsinerit nalinginnaasut avataasigut, ilinniartitseqqinnerit annertunerusumillu ilinniagaqartitsinerit makku aallarnisarneqareerput:

- Qallunaat Nunaanni ilinniarfiit suleqatigalugit, Perorsaaneq pillugu diplomitaarniarluni ilinniagaqarnerit, makkuninnga imaqartut:

- Qarasaasiarsornermik ilitsersuisussaatut ilinniarneq, ilinniartitsisut 16-it peqataaffigisaat

- Atuarfinnik aqutsineq inerisaanerlu, ilinniartitsisut pisortallu 15-it peqataaffigisaat

- Tarnip pissusai pillugit (psykologi), ilinniartitsisut 17-it peqataaffigisaat

- Ilinniarfinnik aqutsineq, taanna ilinniartitsisunit pisortanillu 14 -init ukiut aappasaat ingerlanneqarpoq

- Atuarfinnik inerisaaneq Simon Fraser University suleqatigalugu ingerlanneqartoq. Ukiumi atuarfiusumi 99/00 ilinniartitsisut 8-t naammassivaat; ukioq manna ilinniartitsisut sisamat tamatumani pikkorissarnertik ingerlappaat

- Ilinniartitsisut Canadamiut tikisitatut pikkorissaasoralugit pikkorissaanerit. Ukiumi atuarfiusumi 98/99-mi misiliutigalugu ingerlanneqarpoq, misilittakkallu pitsaasut tunngavigalugit ukioq atuarfiusoq 2000/2001 atuarfinnut tamanut pikkorissaanissaq neqeroorutaavoq.

- Tuluut Nunaanni ilinniagaqarfik Pilgrims suleqatigalugu allamiut oqaasiinik ilinniartitseriaatsinik annertunerusumik pikkorissarnerit. Tuluut oqaasiinik ilinniartitsisunut pikkorissaaneq taanna 1999–imili neqeroorutaavoq.
- Atuartitsissutini pinngortitalerinermit tunngasuni pikkorissaanerit. Århus Dag -og Aftenseminarium aamma Danmarks Tekniske Universitet suleqatigalugit ingerlanneqartut, taakkualu ineriartortinneqassapput atuartitsissutini taakkunani perorsaaneq pillugu diplom-itaarnissaq anguniarlugu.
- Timelærerinik aqqissuussaasumik pikkorissartitsinerit. Pikkorissaanerit taakku maanna misiliutitut ingerlanneqartut.
- Ungasissumut attaveqaatit atorlugit pikkorissarneqarneq Danmarkimi perorsaaneq pillugu Universiteti suleqatigalugu.

Ukiumi atuarfiusumi 2001/2002–mi ilaatigut nunaqarfinni atuarfiit aqutsisuinik pikkorissaanerit, inimi atuarfiusumi aqutseriaatsinik pikkorissaanerit (classroom-management) pinaveersaartitsinermullu tunngasunik pikkorissaanerit neqeroorutigineqassapput. Pikkorissaanernik neqeroorutissanut amerlissutitut ilanngunneqassapput qarasaasiarsornermit atuartitsissutinullu mernguernartunut pikkorissaanerit, nukarlernilu atuartitsisut ilinniartitsisunngorniartutik ilinniaqqinnissaminnut periarfissinneqassapput.

Ukiumi atuarfiusumi 2002/2003–mi ukiumiulli tulluuttuni atuartitsissutini atuartitsissutinilu imminnut qanitariissuni nutaani pikkorissaanerit immikkut pingaartitatut ingerlanneqassapput.

Siunissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu pilersaarutaavoq sivisunerusumik annertunerusumillu ilinniaqqitarnert Kalaallit Nunaanni ingerlanneqarsinnaalernissaat, makkuuppullu:

- Ukioq ataaseq atorlugit perorsaaneq pillugu diplomitaarniarluni ilinniartitaaneq nunatsinni pissutsinut naleqqussagaq kalaallisut atuartitsinermi perorsaaneq pillugu diplomitaarniarneq tassani ilaatinneqarpoq.
- Ukiuni marlunni perorsaaneq, tarnip pissusai, atuartitsinermik aqqissueriaaseq atuartitsinermilu periaatsit pillugit masterinngorniartuni ilinniagaqarneq.
- Siuliani eqqartorneqartut iluanni ilisimatuunngorniartuni (ph.d.) ilinniarneq.

Ilinniagaqarfinni tamakkunani nalilersuineq pingaartillugu ilisimatusartinneqartassaaq.

Tamatumunnga ilanngullugu pilersaarutigineqarpoq Ilisimatusarfimmi ilisimatusarfinnilu allani atuarfeqarfimmut naleqquttunik ilisimatusaatinik bacheloritut ilinniarsimasunut ukiumik ataatsimik marlunnilluunniit

sivissusilimmik atuartitsinerup aaqqissorneqartarneranik perorsaaneermullu tunngasunik ilinniartitseqqinnissamik neqerooruteqarnissaq.

Ilinniartitsisunngorniarneq

Ilinniartitsisunngorniartarneq nutarterneqassaaq inerisarneqassallunilu ilinniartitsisunngorumaartussat iluarsaaqqinnerup kingunerisaanik suliassaminnut atuarfimmilu inerisaaqataanissaminnut piareersimalluaqqullugit. 2001-imi ukiakkut, ilinniartitsisunngorniartarneq pillugu nutarsaanissamik siunnersuusiortussamik, suleqatigiissitamik pilersitsisoqassaaq.

Perorsaaneermik institutissaq

Iluarsaaqqiinissap piareersaasiorneqarneranut atatillugu sulianik killiffimmik nalunaarsuusiap piviusunngortinneqartup uppersarsarpaa - soorluttaaq OECD-p 1999-imi nalunaarusiaata Kalaallit Nunaatalu aningaasaqarnera pillugu Siunnersuisutut ataatiimiitaliap nalunaarusiaata 2000-mi februarimi saqqummersup aamma erseqqissaavigigaat - atuarfiup ingerlanneqarnerata annertuumik pitsanngorsaavigineqarnissaa pisariaqartinneqartoq. Pissutsit tamaattut tunngavigalugit, peqqussutissatut siunnersuutip massuma, atuarfeqarnermi imaritat, suleriaatsit ulluinnarnilu periaatsit annertuumik allanngortiterneqarnissaat siunnersuuteqarfigaa. Iluarsaaqqiinerup taamatut annertutigisup pisariaqartippaa, iluarsaaqqineq eqqarsaatigisat malillugit suliarineqalissappat ingerlateqqinneqassappallu, nukinnik eqikkaanikkut, piareersarluakkamik tunaartaqarluartunillu ineriartortitsinissamik suliaqarnissaq. Piareersarluni sulinerup ersersikkiartuinnarsimavaa, suleriarfissani pingasuusuni makkunani immikkut suliaqarnissamik pisariaqartitsisoqartoq

- naliliisarnermi uppersarsaasersuisarnermilu
- perorsaaneq pillugu ilisimatusarnermi ineriartortitsinermilu
- ilinniartitsisunik pisortanillu ilinniartitseqqittarnermi annertunerusumillu ilinniartitsisarnermi.

Suliaqarfissat pingasuusut taakku imminnut ataqatigiilluinnarput. Ataqatigiilluinnartut taakkua pillugit paasissutissanik katersineq, misissuineq paasissutissanillu tamakkuninnga nalilersueqqissaarneq, perorsaaneq pillugu ilisimatusarnermut paasissutissanillu immikkoortiterinermut ilaapput ulluinnarnilu sulineq pillugu sutigut ilisimatusartoqassanersoq ersersitsiniaqataasussaallutik, taamaaliornermut ilaatillugu ilikkagassatut pilersaarusanik atuartitseriaatsinillu ineriartortitsisoqassaaq, ineriartortitsinerlu sulisorisat ilinniarteqqinneqartarnerinut annertunerusumillu ilinniagaqarteqqittarnerinut suliaminnullu piukkunnarsartuarnerinut taammalilluni aallaaviusussaalluni.

Siunnersuut naapertorlugu, tak § 31, imm. 2, suliaqarfiusuni pingasuni taakkunani sulinissaq, perorsaaneq, naliliisarneq ilinniartitsisarnerlu pillugit institutimit

ingerlanneqassaaq. (Perorsaaneq pillugu Intitut) Institutip suliassaasa makkua ilagissavaat:

- ilinniartitaaneq tamarmiusoq pillugu paasissutissanik katersivissamik pilersitsineq ingerlatsinerlu
- ilinniartitaanerit tamarmiusut eqqarsaatigalugit nalileeriaatsinik naliliisarnermilu atortussanik kiisalu uppernaasaariaatsinik ineriartortitsineq - tassunga ilaatillugit atuartut qitiusumit assigiinnik piunasaqaateqarfiusunik aalajangersagartalinnik atuartitaanerminni pissarsiarisartagaannik naliliisarneq kiisalu periaatsit atuarfiit iluminni piuartumik naliliisarnerminni uppernaasaersuinerminnilu atugassaat, tak. siunnersuummi § 18.
- perorsaaneq pillugu ilisimatusarneq nalunnaarsuinerlu atuarfimmi atuartitsinermik inerisaanissamik siunertaqartoq
- ilikkagassatut pilersaarussianik ineriartortitsineq
- atuartitsinermi atortussanik inerisaaneq IT-millu tunngavilimmik atuartitsinermik ineriartortitsineq
- ilinniartitsisunik pisortanillu ilinniartitseqqittarneq annertunerusumillu ilinniartitsisarneq, (qulaani tamakkua pillugit eqqartorneqartut takukkit)

Institutip sulinerata kingunerisaanik naalackersuinnikkut allaffissornikkullu aalajangiinerit ilaatigut tunngavilersorneqarsinnaalissapput.

Perorsaanermik institutissap, Ilinniarfissuup Inerisaaviullu, Ilisimatusarfik suleqatigalugu, suliaassa annertusiartuaartinneqarnerisigut ataqatigiissarneqarnerisigullu, pilersikkiartuaarneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu institutissaq illutamigut aaqqissuussivigineqarnermigullu ilisimatusarfissap ataanut inissinneqartussatut naatsorsuutigineqarpoq.

Ukiumoortumik atuarfiit pisortaannik ataatsimeersuartitsisarnerit

Atuarfeqarneq pillugu iluarsaqqiinerup piviusunngortiterneqarnerata iluatsilluarnissaa qularnaarniarlugu pisariaqarluinnarpoq atuarfiit tamarmik sukumiisumik, aalajangersakkat nutaat kingunerisaanik allaffissorneq pillugu pissutsinik piareersagassanillu, paasissutissanik tuniorarneqartarnissaat, tamatumunnga atatillugu atuarfiit pisortaasa isumassarsioqatigiittarnissaat misilittagarilikkaminnillu imminnut tunioraqatigiittarnissaat ilaatinneqartassaaq. Tamanna pissutigalugu siunertarineqarpoq ukiumoortumik pikkorissartitsinernik imaqartitamik atuarfiit pisortaannut allaffissornikkullu aqutsinermi pisortanut, kommuninit tamanit inunnik marlunnik aallartitaqarfiusunik, ataatsimeersuartitsisoqartarnissaa, taammaliornermi iluarsaqqiinnerup ingerlanneqarnerani killiffigisat nalilersorneqartassammata ilanngullugulu perorsaaneq pillugu ineriartortitsinermut piareersaasiortarnermut naliliisarnermullu tunngasut eqqartorneqartassammata.

Qarasaasiarsorneq ungasissumullu attaveqaatitigut ilinniartitsineq

Susassaqarfik tamakkerlugu – ilinniartitaanerup iluani attaveqaat ATTAT ilanngullugu – TELE Greenland A/S-ip, kommunit KANUKOKA-p KIIP-llu akornanni suleqatigiinnikkut sullisseriaatsip pitsaasup ineriartortittuarneqarnissaa siunertaavoq, tamatumanilu ilinniagaqarfinnut tamanut ingerlalluurtumik sullissisinnaanissaq siunertaavoq. Atuarfiit siunissami atuartitsinermi najoqqutassaas, atuartitsinermi atortussiat, isumassarsiorfissatut atortussiat il.il. internettikkut pissarsiarineqarsinnaalissapput. Aammattaaq atuartut, ilinniartitsisut pisortallu tamarmik internet-imut e-mailimullu attaveqaateqarnissaat anguniagaavoq.

Atuarfinit tamanit atuartitsisunik, qarasaasiamik pitsaalluinnartumik atuisinnaasussanik ilinniartitsisoqarnissaa pisariaqassaaq, tassungalu tunngatillugu atuarfinni qarasaasiarsornerup ineriartortinneqarneranut tapertatut qarasaasiarsornermut perorsaaneq pillugu diplom-itaaniarluni ilinniaqqiffissat aallartinneqareerput.

Qarasaasiaq atuartitsinermi atuartitsissutinut tamanut ilikkagaqarniarnermi atortut ilaattut ilaalersinneqassaaq kiisalu siunissami qarasaasiaq atuarfiit atuakkanik atorniartarfiisa perorsaaneq pillugu sullissinerisa pingaernerit ilaattut ilanngunneqassalluni.

Ungasissumut attaveqaatitigut atuartitsineq annertusarneqassaaq inerisarneqarlunilu, taamaaliornikkut siunissami atuartut ilinniartitsisullu qarasaasiarsornermik atorluaalernissaminnut periarfissaqarlualuqqullugit. Minnerunngitsumik nunaqarfinni atuarfinni minnerusuni ilinniartitsinerup ilaatut ungasissumut attaveqaatitigut ilinniartitsineq siunissami atorluarneqarsinnaalissaaq.

Atuartitsinermi atortussiorneq

Maannakkut ingerlanneqalereersoq kalaallisut nutaanik ilinniusiorneq ingerlaannassaaq, ineriartorteqqinneqarluni annertusaavigineqarlunilu, atuartitsissutillu nutaat "Inuttut ineriartorneq" aamma "Upperisalerineq, isumaliutigeqqissaagassanillu sammisaqarneq" ilinniusiorfigineqassapput.

Maannakkutuut annertutigisumik atuartitsissutinut "pinngortitalerinermit" tunngasunik ilinniusiornissaq pisariaqassanngilaq, atuartitsissummi tassani atuartitsineq annertunerusumik piviusut misileraanerillu tunngavigalugit ingerlanneqartassamat. Nunalli allamiut atuartitsissummi tassani ilinniusiaannik ilinniartitsisunut isumassarsiorfissatut atugassiaralugit kalaallisuunngortiterinissaaq eqqarsaataavoq.

Aammattaaq atuarfimmi ilinniartitsisut isumassarsiorfigisassaattut atuartitsinermik aqqissueriaatsinut/atuartitsinermilu periaasissanut tunngasunik atortussiorqarnissaa pisariaqartinneqarpoq.

Takornartat oqaasiinik atuartitsinerup annertusaavigineqarnissaanut tunngatillugu tuluit oqaasinik atuartitsinermi atortussiornissaq pisariaqartinneqanngilaq, tassami nunani tuluttut oqaaseqarfiusuni ilinniasiat pitsaassut amerlasuullu pigineqareermata. Akerlianilli kalaallit qallunaallu oqaasiisa takornartat oqaasiisut atuartitsissutigineqarnissaanni atortussiornissaq salliutinneqassaaq.

Siunissami ilinniasiat amerlasuut internet aqcutigalugu iluaqutaasumik ilinniartitsisunit ataasiakkaanit pissarsiarineqarsinnaalissapput, aammattaaq attaveqaatip taassuma ilinniusiorkuni suliaqarnermi siammarterinermilu annertuunerusumik atortorissaarutitut iluaqutigineqalernissaa siunertarineqarpoq.

Atuarfiit illutaat

Ineqarnermut Nunallu Iluani Piorsaanermut Pisortaqarfiup maanna atuarfeqarfiit illutamikkut nutaanik, iluarsaanernik allisarniarnerneqarnermikkullu sanaartorfigineqarnissaminnik pisariaqartitsinerat paasiniaaffigalugu misissuiffigeqqissaarpaa. Taamaaliornermi nutaamik sanaartoqqinnissat ilaatigullu illuutini iluarsartuussinissat eqqarsaatigineqarput, kiisalu anguniarneqarpoq illuutit atuartitsinermi pitsaasumik avatangiiseqarnissamut pimasarisaasunut naleqqussarnissaat. Perorsaaneq tunngavigalugu avatangiisissatut piumasaqataasussanut tunngasut pillugit KIIP aamma Inerisaavik suleqatigineqarput. Ilanngullugu suliani ataasiakkaani kommunit pineqartut suleqatigineqartarput.

Immikkut ittunik ineriartortitsinissat

Iluarsaaqqinnerup piviusunngortiterneqarnerata nalaani immikkorluinnaq iliuuseqarfigisassat makkunaniipput:

Ilikkagassatut pilersaarussianik inerisaaneq - atuartitsissutit nutaat imarisaannik aqqissorneqarnerinillu pilersitsinissap pisariaqartippaa allarluinnarnik sukumiinerujussuarnillu ilusilinnik nutaanik ilikkagassatut pilersaarusiornissaq, maannakkumut piusunut naleqqiullugit ilinniartitsisunit atuartitsinissamut piareersaasiorkuni sulinermi atortussatut atorineqarsinnaasunik.

Ineriartortitsinermi suleqatigiit - siunertaavoq sumiiffinni ataasiakkaani inuit suliaasinik aqqissueriaatsinillu nutaanik nalunngisaqarluinnartussat ilinniartinnissaat; taamaattumik pilersaarutaavoq kommunini tamani ineriartortitsineq pillugu suleqatigiissussanik ilinniartitaqarnissaq.

Nunaqarfinni atuarfiit - nunaqarfinni atuartitsinerup inerisarneqarnissaa immikkut malinnaavigineqarnissaminut pisariaqartitsissaaq taamaattumillu pilersaarutaavoq suliaasamat siunnersuisussamik atorfinitsitsinissaq.

Atuartitsissutit mernguernartut pillugit - mernguernartut pillugit atuartitsineq atuartitsissutinut nutaanut atuartitsinermi ilaatitassatut eqqarsaataavoq aammalu

sumiiffinni ataasiakkaani atuartitsissutit imarisassaasa annertunersarissavaat; mernguernartut kulturilu pillugit sammisassat nukittorsarniarlugit, pilersaarutaavoq ukiuni pingasuni tamanna pillugu suliaqartussamik siunnersortimik atorfeqartitaqarnissaq.

Inerisaaviup sulisuinik piginnaanngorsaaqqinneq - Inerisaaviup sulisuisa siunissami naliliisarnermi, perorsaaneq pillugu ilisimatusarnermi, ineriartortitsinermi il.il. suliassat naammassiniartarneri peqataaffigisartussaavaat, tamannalu pillugu sulisut ingerlaavartumik taamatut sulinissaminnut piginnaanngorsartuarnissaat pisariaqarpoq.

Atuarfeqarneq pillugu iluarsaqqiinerup aqutsinikkut, allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu kingunerisassai

Piffissaq ilinniartitsisut suliffiat il.il.

Atuarfiup nutaamik ilusilimmik, pingasunik alloriarfilimmik atuartunillu klassinut ingerlaqatigiinnullu agguasaalernissamik kiisalu atuartitsinerup atuartitsissutinut ataasiakkaanut atuartitsissutillu akimorlugit eqaatsumik, aaqqissuunneqarnissaanik siunnersuutip pisariaqartilerpaa, piffissamik suliffiusussamik ukiumoortumik naatsorsueriaaseqarluni aaqqiisoqartalernissaa pillugu atuarfimmi ilinniartitsisut pisortallu nutaamik isumaqatigiissuteqarfigineqarnissaat. Isumaqatigiinniarnert ukioq manna aallartinneqassapput. Aallaavittut piumasaqaataavoq piffissaq suliffik pillugu isumaqatigiissut nutaaq maannamut naleqqiullugu aningaasartuutaanerussanngitsoq.

Taamatut ilusiliinerup kingunerisavaa, atuartsisup maannakkumut naleqqiullugu atuartitsisarnini annertunerusumik alloriarfinni ataasiakkaani atuartitseqatini suleqatigalugit ingerlattelissagaa.

Ilinniartitsisut tiiminik atuinerat

Ilinniartitsisut tiiminik atuisarnerannut tunngatillugu aningaasaqarnikkut kommuninut Namminersornerusunullu kinguneriumaagai naatsorsorneqarput. Siunnersuutip tusarniaassutigineqarnerata malitsigisaanik Aningaasaqarnikkut Pisorta qarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfik kiisalu KANUKOKA ataatsimeeqatigiittarsimapput. Ataatsimiinnerit taakku tunuliaqutaralugit peqqussutissatut siunnersuutip aningaasaqarnikkut kinguneriumaagaanik naatsorsuinermi toqqammavissat isumaqatigiissutigineqarput, taakkualu aallaavigalugit kommuninut Namminersornerusunullu aningaasaqarnikkut siunnersuutip kinguneriumaagai missingersorneqarlutik.

Siunnersuummi takuneqarsinnaasutut piffissaq ikaarsaariarfik ukiunik 5-nik sivissuseqassaaq (1. august 2002 - 31. juli 2007), piffissami tassani 7. klassimiit

qummut atuartut malittarisassat maanna atuuttut naapertorlugit inaarsassavaat. Imaappoq aatsaat ukiumi atuarfusumi 2007/2008-mi atuartut tamarmik tamakkiisumik peqqussut nutaaq naapertorlugu atuartinneqalissapput.

Peqqussutissatut siunnersuutip § 6, imm. 2-ni ukioqatigiiaani tamani tiimit ikinnerpaaffissaat aalajangersarneqarpoq. Ikinnerpaaffissaliussat taakku neqeroorutiginiissat kommunit pisussaaffigaat. Taamaammat § 6, imm. 2-mi tiimit amerlassusaat isigineqarsinnaapput tassaasut siunissami nuna tamakkerlugu tiimit ikinnerpaaffissaattut. Maannamutut kommunit tiiminik amerlanernik neqerooruteqarsinnaassapput.

Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi tiimit ikinnerpaaffissaattut siunnersuutit - annikitsitigit nikigassutit eqqaassanngikkaanni - nuna tamakkerlugu minnerpaaffiliussaasut maanna atuuttut assigaat. Imaappoq peqqussutissatut siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi siunnersuutigineqarpoq tiimit ullumikkut 12. klassi ilanngullugu atuarnermut agguanneqartartut siunissami ukiuni qulinut agguanneqassasut. Tamanna anguneqarpoq ukioqatigiiaani ataasiakkaani tiimissat maannamut naleqqiullugit amerlineqarnerisigut.

Taamaammat piffissami ikaarsaariarfimmi tiimit ikinnerpaaffissaattut nalunaarsorneqartut peqqussummut atuuttumut naleqqiullugit amerlanerupput. Tamatumunnga pissutaavoq ukioqatigiiaani ataasiakkaani tiimissat amerlineqarsimmata, peqqussutissatut siunnersuutip nutaap ikinnerpaaffissaliussaanut naleqqiullugit, ilutigalugulu 11.-12. klassini - peqqussutip nutaap atuuttuulernerani 7. klassiniit qummut atuartut eqqarsaatigalugit - tiiminik atuisoqassalluni, klassit taakkua atuarnertik peqqussut atuuttoq naapertorlugu naammassisussaammassuk.

Taamaammat piffissami ikaarsaariarfimmi tiimit peqqussummi maanna atuuttumi amerlassusaat qaangingaatsiarlugit kommunit neqeroorutiginiissaanut pisussaaffeqassapput.

Piffissami ikaarsaariarfimmi aningaasartuutaanerusussat ikilisarniarlugit siunnersuut kingusinnerusukkut allanngortinneqarpoq. Siunnersuummi iluarsartuuteqqitami matumani, tiimit amerlassusissaat aalajangersimasumik ikilisinneqarput, ukioqatigiiaani tamani tiimimik ataatsimik ilanngarneqarlutik, tamatumalu saniatigit piffissami ikaarsaariarfimmi aammattaaq 1. - 7. klassini tiimit sapaatip-akunneranut ataatsimik ilanngarneqarput. Taamaakkaluartoq sapaatip-akunneranut tiimissat klassit pineqartut peqqussut maanna atuuttoq naapertorlugu tiimissaannit amerlanerupput. Tassunga atatillugu aammattaaq eqqaamaqquneqarpoq, kommunit tiimit ikinnerpaaffissaannit amerlanerusunik tiimiliinissaminnut pisinnaatitaajuassammata. Tassunga tunngasumik eqqaaneqassaaq pissusiviusut ullumikkut atuuttut naapertorlugit tiimit atornerqartartut pinngitsoorani neqeroorutigisassanit amerlaneroqimmata, aamma kommunit piffissami ikaarsaariarfiusumissaaq immikkut aningaasaliiffigineqanngikkaluarlutik tiimit siunnersuummi siullermi ikinnerpaaffissaattut siunnersuutaasut neqeroorutigisinnaassammatigik.

Siunnersuummi iluarsartuuteqqitami aningaasartuutaanerusussat piffissami ikaarsaariarfiusumi ukiut 5-t tamaasa 6,7 mio-nit 8,6 mio-nillu akornanniissapput. Tapiissutitigit maannatut nalimmassaasoqassappat (70% miss.) nassatarissavaa ukiuni tulliuuttuni 5-ni ukiut tamaasa 4,7 - 6,0 mio. kr. landskarsimut aningaasartuutaanerunissaat. Tamatumunnga sanilliunneqassaaq ukiumit atuarfiusumit 2007/2008-miit ukiut tamaasa annikinnerusumik aningaasartuutit tassaalissammata 8,9 mio. kr., tamatumalu nassatarisaanik kommuninut tapiissutit ikilinerat ukiut tamaasa 6,2 mio. kr-ulissammat. Imaappoq piffissami ikaarsaariarfimmi aningaasartuutaanerusut ukiut sisamangajaat ingerlaneranni matussuserneqarsinnaassasut, tamatumalu kingorna sipaakkat tiimit ikinnerpaaffissaasa amerlinissaannut atorneqarsinnaallutik - tamanna siunertamut naapertuuttut isigineqarpat.

Meeqqat atuarfiani klassini angajullerni atuartunut tapiissuteqartarnej pillugu Inatsisartut inatsisaannik atorunnaarsitsineq:

Peqqussutip atorunnaarsinnartigit toqqaannartumik kommuninut tapiissutini 7 - 8 mio. kr. sipaarneqarsinnaapput. Tamatuma saniatigit aqqqissuussinerup atorunnaarneratigit atuarfinni kommunillu ingerlatsiviini allaffissornikkut ingerlatsinermi annertuumik sipaaruteqartoqassaaq.

Tapiissutit ukiumut aningaasarsiat aallaavigalugit annertussusilerneqartarput, taamaammat aqqqissuussinerup atorunnaarsinneratigit eqqugaanerpaasussat tassaapput isertitakinneerpaat. Maanna kisitsisaatigineqanngillat ilaqutariit qasserpiaat aqqqissuussinerup atorunnaarsinneratigit eqqorneqarumaarnersut, aamma aqqqissuussinerup atorunnaarsinnerata kinguneriumaagai qularnaatsumik naatsorsussallugit ajornarpoq. KANUKOKA suleqtigalugu misissorneqalerpoq ilaqutariit qassit aqqqissuussinerup atorunnaarsinneranik eqqugaajumaarnersut, tassunga atatillugu misissorneqassalluni ilaqutariit pineqartut isertitaannut tunngasut aamma illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguaaassimanerat. Misissuineq augustip naanerani/septemberip aallartinnerani naammassinissaa ilimagineqarpoq.

Piviusunngortitsiniarnermi ingerlatassat:

Iluarsaaqqinnerup kingunerisaanik piffissaq qaninnerusooq ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugit suliassanik ingerlatsineq annertusarneqassaaq, tamatumalu kingunerissavaa pikkorissartitsisarnermi, ilinniaqqitsitsisarnermi annertunerusumillu ilinniagaqaqqitsitsisarnermi, naliliisarnermi, ilisimatusarnermi allanillu sulianik aallartisaanermi aningaasartuutinik atuinerunissaq. Ukiuni 2002-miit 2005-imut annertunerusumik aningaasanik atuinerunissamut tamarmiusumut missingersuut ataani nalunaarsuiffimmi takuneqarsinnaavoq:

Suliaq / ukioq	2002	2003	2004	2005
----------------	------	------	------	------

Pikkorissartitsineq - atuarfinni siulersuisut - nunaqarfinni atuarfiit pisortaata timelqerillu - ilinniartitsisut ilassutaasumik pikkorissarneri - atuarfiit pisortaasa isumasioqatigiissinneri	3.825.000	1870.000	3.800.000	735.000
Ilisimatusarneq naliliinerlu - ilisimatusarneq - naliliisarfik	3.250.000	3.280.000	2.900.000	3.295.000
Inerisaanerit allat - Ilikkagassatut pilersaarussianik inerisaaneq - kommunini inerisaasut - nunaqarfinnut siunnersorti - mernguernartut pill. siunnersorti - sulisunik ilinniartitseqqinneq - DPU-mut immikkut aningaasartuutit il.il.	2.925.000	2.000.000	2.400.000	1.870.000
Katillugit	10.000.000	7.150.000	9.100.000	5.900.000

Pikkorissartitsisarneq kiisalu ilinniaqqitsisarneq annertunerusumillu ilinniartitseqqittarneq

Peqqussutissap nutaap 2002–mi atuutilinnginnerani paasissutissiinerit pikkorissaanerillu ingerlanneqartussat aallarnisarneqarnissaasa ataasiaannartumik aningaasaliinissaq pisariaqartippaat.

Ikaarsaariarnermi ilinniartitsisut pisortallu pikkorissartittarnerannut ilinniaqqittarnerannut qaffasinnerusumillu ilinniagaqaqqittarnerannut suliniutit amerlisinneqarnerat immikkut aningaasalersortariaqassaaq taamaaliornermilu ilanngunneqassapput nunaqarfinni atuarfiit pisortaasa timelqerillu pikkorissartinneqartarneri kiisalu atuarfiit pisortaasa pikkorissaatigalutik isumasioqatigiittarnissaat.

Perorsaaneq pillugu diplomitaarniarnerit, masterinngorniarnarit ph.d-tullu ilinniaqqittarnerit taamatut ilusilersorneqarsimatillutik amerlanerusunik aningaasaliinissamut pisariaqartitsissanngillat.

Naliliisarneq, uppersaasersuineq ilisimatusarnerlu

Siunnersuutip kingunerissavaa perorsaanermik institutip - qulaani eqqartorneqartutuut ilinniartitsisunik pisortanillu pikkorissartitsisarnerup, ilinniaqqitsisisarnerup annertunerusumillu ilinniartitseqqittarnerup saniatigut - perorsaaneq pillugu ilisimatusarnerit atuartitsinermilu suliat pitsaassusaannik naliliisarnerit uppersaasersuinerillu suliarissagai. Taamaattunik suliaqarnissap

aallartinneqarnissaanut, piffissaq qaninnerusiq eqqarsaatigalugu ilisimatusarnermi, atorfinitsitassanik atorfinitsitsinermi naliliisarnernik uppersaasersuinermillu sulinissamut piareersaatinut aningaasaliinissat pisariaqartinneqarput.

Ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq

Ilinniartitsisunngorniartarnerup allanngortinneqarnissaata siunnersuutigineqartup qanoq annertutigisumik aqqissuussinikkut aamma/imaluunniit aningaasatigut pisariaqartitsiumaarnissaa maannakkut oqaatigineqarsinnaanngilaq.

Qarasaasianik atuineq

Qarasaasianik atuinerup annertusaaffiginerata atuarfimmik iluarsaaqqinneq kisiat tunngaviginngilaa, inuiaqatigiilli nalinginnaasumik ineriartortitaanerata ilaatut isigineqartariaqarluni. Tassunga tunngatillugu immikkut aningaasaliinerunissat qarasaasiarsornerup tungaatigut inuiaqatigiinnut tamakkiisumik aningaasaliinertut isigineqartariaqarput. Immikkut anguniarneqartariaqarpoq, nunaqarfiit tamaasa ungasissumut attaveqaatitigut ilinniartitsivineqarsinnaalernissaannut atugassanik aningaasaliisoqarnissaa.

Atuartitsinermi atortussat

Atuartitsissutinut atatillugu atortussanik aningaasartuuteqarnerunissaq naatsorsuutigineqanngilaq, tassami atuartitsissutinut nutaanut atortussanik pisariaqartitanik ineriartortitsinissaq sanaartornissarlu aningaasartuutitut ullumikkut atorineqartut nalilersoqqinneqarnerisigut matuneqarsinnaammat. Kisianni atuartitsinermi atortussanik inerisaaneq nutaaq siumut takorloorneqarsinnaavoq, maannakkullu aningaasatigut kingunerisinnaasai ataatsimut isigalugu naatsorsoruminaapput. Ilaatigut qarasaasiarsornerup ilinniusiornermi periarfissiineranik atorluanerup kingunerisinnaavaa ilinniusianik pisinermi aningaasartuutit annikillisinneqarnerat.

Inuusuttunut ilinniarfinnut ingerlaqqittarneq

Iluarsaaqqinnermik piviusunngortitsinerup immikkut ittumik kingunerissavaa peqqussut maannakkut atuuttoq malillugu 11. klassimi atuartut kingulliit, aamma 10. klassimi peqqussut nutaaq malillugu atuartut siulliit, ukiumi atuarfusumi 2006/2007-mi atuarnertik ataatsikkut naammassissammassuk. Tamanna ima paasisariaqarpoq ukioqatigiiaat marluiit – atuartut tusintit marlussuit missiliorlugit amerlassusillit – ilinniagaqarfinnut nangitsiviusunut ingerlaqqissasut. Taamaattumik pisariaqassaaq siumoortumik ilinniagaqarfiit taakkuninnga tiguisinnaassuseqarnissaasa qulakkeerniarnissaat atuartut taakku naammassisamik ilinniagaqartinneqarsinnaaqqullugit.

Tamatumunnga atatillugu misissorneqassaaq atuartut taamaaliornissaminut piareersimasut 10. klassimiit ilinniaqqiffissanut allanut ingerlaqqissinnaanerannik periarfissiisoqarsinnanersoq. Nuummi atuartut GU-mut 10. klassimiit ikaarsaariarsinnaanerannik periarfissanik misiligaanissat piareersarneqarput, taamaaliornermilu misilittagaalersinnaasut piareersaatinut ilaatinneqarsinnaapput.

Pitsaassutsikkut iluaqutissarsiassat (pisariillisaanikkut iluaqutissarsiassat)

Atuartitsinerup eqaatsumik aqqissuunneqartalerneratigut pisariillisaanikkut iluaqutissarsiassat atuartunut pitsanngorsaatinut atorneqassapput.

Pitsaassutsikkut iluaqutissarsiassat aallaavigaat ilinniartitsisut sulinerisa eqaatsumik aqqissuunneqartalernissaat, ukioq kaajallallugu tiimissat tunngavigalugit pilersaarusiornikkut anguneqartussaq, tassungalu atalluni ilinniartitsisut alloriarfinni klassinilu suleqatigiiaarlutik atuartitsisalernissaat. Ukioq kaajallallugu tiimissat aallaavigalugit pilersaarusiornermi ajornanngilaq atuartut ingerlaqatigiit (holdit) amerlassusaasa nikerartinnissaat. Ilinniartitsisut suleqatigiit atuartitsinermit sammisassatut pilersaarusiukkut eqaatsumik peqataaffigisassavaat, taamaaliornikkullu qularnaarneqassalluni atuartut tamatigut ilinniartitsisoqatigiinnut ilaasut akornannit atuartinneqartarnissaat. Eqaassuseq suli annertunerulissaaq ilinniartitsisoqatigiit aningaasat ilinniartitsisunik taarteqarnermi atorneqartartut oqartussaaffigilerpatigik. Taamaalilluni ilimagineqarsinnaavoq siunissami tiimit atuartitsiviusut napparsimasoqarnera allamilluunniit peqquteqarluni sulingitsoortoqarnera pissutigalugu taamaatiinnarneqartartut ikileriarnissaat.

Tusarniaaneq

Atuarfimmu Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut una xx.xx 2001-imi tusarniaalluni makkununnga nassiunneqarsimavoq:

- Namminersornerullutik Oqartussat pisorta qarfiinut tamanut
- KANUKOKA
- KANUNUPE
- Qallunaat Nunaanni Ilinniartitaanikkut Ministeeriaqarfik
- Statsministerip Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera pillugu ataatsimiititaliaa
- IMAK
- PIP
- KIK
- DKIK
- Nunatsinni Sulisitsisut Kattuffiat
- SIK
- Utoqqaat Peqatigiiffiat
- Ilinniarfissuaq
- Ilisimatusarfik
- Knud Rasmussenip Hujskolia
- Sulisartut Hujskoliat

- Danmarks Pædagogiske Universitet
- Danmarks Tekniske Universitet
- Pitsaassuseq pillugu siunnersuisoqatigiit
- Siunnersuusiortuluni sulinermi suleqatigiissitat sisamaasut ilaasortaanut tamanut
- Danmarks Lærerforening
- Skole og Samfund
- Innarluutillit Peqatigiiffiat

Siunnersuut kingusinnerusukkut Statsministeriamut tusarniaassutigineqarpoq.

Tusarniaanermi akissutaasut

Tusarniaaffigisat oqaaseqaataat taakkunungalu tunngatillugu KIIP-ip oqaaseqaatigisai suliamut atatillugu allaakkiami ataatsimut eqikkaarneqarput, taanna KIIP-imut saaffiginnilluni pineqarsinnaavoq. Taamaammat matumani taamaallaat ersersinneqassaaq, tusarniaaffigisat siunnersuut pillugu nalinginnaasumik ilalerillutik oqaaseqaateqarsimasut, tamatumalu saniatigut tulliuuttumi oqaaseqaatigineqartut pingaarnersiorneqassapput:

Peqqussutip atuutilernissaata kinguartinnissaa:

KANUKOKA, IMAK aamma Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA) assigiinngitsunik pissuteqarlutik peqqussutip atuutilernissaa kinguarpeqquullugu inassuteqarput.

KANUKOKA-p oqaatigaa ukiumik ataatsimik kinguartitsinissamut pingaarutilinnik marlunnik pissutissaqartoq, tassaasut 1) ilikkagassatut pilersaarutit, atuartitsinissamik ilitersuutit atuartitsinermilu atortussat inaarsarnissaannut pilersaarusiornissaq pilersaarutillu piviusunngortinnissaaa annertuumik ajornartorsiutaasoq aamma 2) peqqussutip aningaasaqarnikkut kinguneriumaagai erseqqissarneqanngitsut maannalu erseqqissarneqarsinnaanngikkallarlutik, tamannalu aatsaat pisinnaasoq pilersaarusiorneq ersarissoq piffissallu suliffissapnutaamik isumaqatigiissutigineqarnera piareerlutik imminnut sanillunneqarsinnaalerpata. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq atortussat naammassinissaannut pilersaarusiortoqareermat, taassumalu eqquutinneqarnissaa siunertarineqarmat. Aningaasaqarnikkutkinguneriumaagaanut tunngatillugu immikkut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

IMAK-kip inassutigaa iluarsaaqqinneq piviusunngortikkiartuaarneqassasoq, misilittagaqalerneq ilutigalugu, soorlu misileraalluni ingerlatsinikkut, aningaasaqarnikkullu pisariaqartitat pissarsiarineqarnissaat ilutigalugu. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq tulleriiaartumik iluarsaaqqinnermik piviusunngortitsiartuaarneq aqukkuminaassaqisoq naligiinnginnernillu pilersitsissalluni. Tamatuma saniatigut eqqaaneqassaaq ikaarsaariarnermi aalajangersakkatigut ullormiit ullormut allannngortitsisoqarsinnaannginnera eqqarsaatiginerqareermat. Kiisalu atuarfiit ataasiakkaat annertuumik

periarfissinneqarput ikaarsaariarneq aaqqissuussinnaallugu, sumiiffinni ataasiakkaani taamaaliornissamut periarfissat aallaavigalugilluinnarlugit.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata eqqaavaa, peqqussutip nutaap pitsaasumik aallarnisarneqarnissaa pingaarluinnartutut isigineqarmat iluatsitsiffiusutullu aallaqqaataaniilli misigineqallaqqunarmat, atuutlernissaanik 1. august 2002-miit 1. august 2003-mut kinguartitsinissaq immaqqa eqqornerpaassasoq, ilinniartitsisut peqqussummik nutaamik paasinnilluarsimasut Atuarfitsialaallu imarisaanik tamakkiisumik ilisimasaqartut pisariaqartut atorfinitsinnissaat periarfissinneqarnissammat. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq pikkorissaanerit piviusunngortitsiniarnermilu suliniutit allat aqutugalugit ilinniartitsisut atuarfik pillugu peqqussutip nutaap atuutlernissaanut piareersarniarneqarmata.

Immikkut atuartitsineq

KANUKOKA-p tusarniaanermut akissummini eqqaavaa kommunit annertusisamik immikkut atuartitsinermik tigusinissaat akerlerineqarmat, aamma sumiiffinni ataasiakkaani pisariaqartitat periarfissallu aallaavigalugit nammineerluni aalajangerneqartariaqarmat immikkut atuartitsinermut aningaasaliussat klassinik holdinilluunniit atuartitsinermut immikkoortissanersut. Tassunga atatillugu eqqaaneqassaaq peqqussummut tunngatillugu oqaaseqaatini allannguutissatut siunnersuut sooq siunnersuutigineqarnerisooq nassuiarneqarmat. Taamaaliornermi ilanngunneqarpoq akisussaaffik, pisinnaatitaaffik akiliisussaanerlu imminnut malittariittariaqartut. Tamanna aamma tassaavoq kommuninik iluarsaaqqiilluni kommissionip pingaarnerusutigut tunngavigisaasa ilaat.

Meeqqat atuarfianni klassini angajullerni atuartut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata atorunnaarsinneqarnissaa

Aammattaaq KANUKOKA-p eqqaavaa, meeqqat atuarfianni atuartut angajulliit tapiiffigineqartarnerat pillugu aalajangersakkat allanngortinneqassappata, tamanna pisariaqartoq ilaqutariit meerartallit tapiiffigineqartarnerat pillugu aalajangersakkat allanngortinneqarnerannut attuumassuteqartumik - atorunnaarsitsineq ilaqutariinnut meerartalinnut isertitakinnerusunut sunniuteqapilussaaq. Tamatumunnga atatillugu eqqaaneqassaaq, aaqqissuussinerup atorunnaarsinneqarnissaanik siunnersuummut tunuliaqutaammat aaqqissuussineq pisoqalisoorsimasutut isigineqarmat. Taamaattumik pissusissamisoorunnaarpoq aningaasat ikiorsiullugit meeqqat atuartitaanerminnut malinnaatinniarnearnerannik naammassinninniarneq. Ukiut qulit atuartarnissamik aalajangersakkat eqqunneqarnerisigut aaqqissuussinerup taamaattup atorneqarsinnaanera taamaalilluni annikillisinneqareerpoq.

Ataatsimoortitsineq

KANUKOKA-p saqqummiuppa isummerfigeqqullugu meeqqat sivikinnerusumik Kalaallit Nunaanniittartut tamakkiisumik akulerutsinnissaasa pinngitsoorani

atuuttussatut aaqqitaanera siunertamut naapertuuttuunersoq. Taamatut immikkut aaqqissuussinissaq siunertamut naapertuuttut isigineqarsimanngilaq. Taamaaliornep tunulequtaraa, atuartitsinermi oqaatsit pillugit aalajangersakkat nutaat atuartitsinerullu eqaatsumik atuartullu ataasiakkaat pisariaqartitaat tunngavigalugit aaqqissuunneqartarnissaanik periusissat kattukkaanni, sinaakkutissat atuartunut nunatsinni sivikikkaluartumik najugaqartunut pitsaasut pilersinneqareermata. Ilaatiguttaaq sioqqutsilluni nalileruminaattarpoq, atuartut sivikitsuinnarmik nunatsinniissanersut.

Atualernerup aallartittarneranut piffissaliussaq

KANUKOKA-p oqaatigaa ukiumik ataatsimik sioqqutsilluni atualertoqarsinnaasariaqartoq - meeraq taamaaliornissamut inerisimappat. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siusinnerusukkut immikkut akuerineqarluni atualiaarnerusinnaaneq periarfissaqarsimasoq, periarfissarli tamanna peerneqarsimasoq - aqutariuminaaqisoq paasineqarmat. Ullumikkuttaaq meeqqap atualernissaminut inerisimaneranik pisariaqartumik misiliisarnissamut nukissatigut sillimmatigisat suliamullu atatillugu ilisimasat naammattut pigineqanngillat. Aammattaaq ernumagineqarsinnaavoq taama aaqqissuussinerup kommuninit angajoqqaanillu atornerlunneqarsinnaanera, meeqquerivinni inissaaleqititsinermut annikillisaatit.

Atuartitaasussaatitaanerup annertussusaa

Statsministeeriap aamma Ilinniartitaanermi Ministeeriaqarfiup tusarniaanermut akissuminni oqaaseqaatigaat Namminersornerullutik Oqartussat ukiunik qulinik atuartitaasussaatitaaneq eqqussinnaassanngikkaat, tassami inatsisimmi pisinnaatitsissummi aalajangersagaammat meeqqat atuarfianni atuartitaasussaatitaaneq ukiunik qulingiluanik sivilissuseqartoq. Taamaammat KIIIP-ip siunnersuut allannortippaa, ukioq kingulleq nammineq piumassuseq naapertorlugu pisussanngorlugu. Ilutigalugu ministeeriaqarfiit pineqartut isumaqatigiissuteqarfiginiarneqalerput inatsisip pisinnaatitsissutip allannortinnissaanut periarfissarsiorluni, taamaaliornikkut Namminersornerullutik Oqartussat atuartitaasussaatitaanerup sivitsornissaanut aalajangersaasinnaaleqqullugit. Taama pisoqarpat Inatsisartut aalajangiffigisassatut siunnersuummik erseqqissumik saqqummiiffigineqassapput.

Ilinniartitaanermi ministeeriaqarfiup oqaaseqaatai allat:

Ilinniartitaanermi ministeeriaqarfiup tusarniaanermut akissumini eqqaavaa, siunnersuut saqqummiunneqartoq arlalitsigut pingaaruteqartutigullu Danmarkimi meeqqat atuarfiannit allaanerussuteqartoq. Tamakkua assersuusiorneqarput. Assersuutigineqartunut KIIIP-ip oqaaseqaatigisai suliamut atatillugu allakkiami qulaani pineqartumi ersipput. Taamaammat uani oqaaseqaatit pingaarnersaannaat ersersinneqassapput.

Oqaatsinut atuartitsinermi atorineqartunut tunngatillugu oqaatigineqarpoq, maluginiarneqarmat atuartitsinermi oqaatsit aamma tassaasinnaasut tuluit oqaasii aammalu tassunga atatillugu ministeeriaqarfiup naatsorsuutigigaa, Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmi nr. 577-imi, 29. november 1978-imeersumi § 9, imm. 1-imi qallunaat oqaasiisa sukumiisumik ilinniartitsissutigineqarnissaannik allassimasoq atuuttuassasoq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq piumasarineqartoq eqquutinneqarmat. Taamaalilluni siunnersuutip § 9, imm. 1-iani ersippoq atuartitsinermi oqaatsit tassaasut kalaallit qallunaallu oqaasii. Taamaalilluni qallunaat oqaasii atuartitsinermi oqaatsit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu nuimanerusumik inissisimalerput. Tamatuma itisilerneqarneranut tunngatillugu § 9-mut oqaaseqaatit innersuunneqarput.

Aammattaaq eqqaaneqarpoq ilitsoqqussaralugu oqaatsit atuartitsissutigineqarnissaat pisussaaffiunngitsoq. Tamanna eqqorpoq, kisiannili peqqussummut maanna atuuttumut naleqqiullugu allannguisoqanngilaq, taannattaaq Ilinniartitaanermi ministeeriaqarfimmut tusarniaassutigineqarsimavoq taamanikkullu oqaaseqaateqarfigineqarsimanani. Ilitsoqqussaralugu oqaatsit atuartitsissutigineqarnissaannik kommunit pisussaaffilerneqannginnerannut pissutaavoq, atuartut kalaallisut qallunaatulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaasiliunngitsut ilinniartitsisussaannik pisariaqartinneqartunik pissarsiniarnissaq ajornakusoortorujussuusinnaammat ajornavissinnaallunilumi. Tamatumunnga ilanngullugu eqqaasitsissutigineqassaaq atuartut kalaallisut qallunaatulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaasiliunngitsut tamatumani pineqarmata. Kiisalu maannamut taamatut atuartitsisarnissamik pisariaqartitsisimaneq killilerujussuummat.

Aammattaaq eqqaaneqarpoq maluginiarneqartoq inaarutaasumik misilitsittarnerit atorunnaarsinniarneqartut, tamannalu Kalaallit Nunaanni ilinniarnertunngorniarfinni ilinniartunngortarneq aamma atuartitsissutit ataasiakkaat atuartitsissutigineqartarnerat pillugit Ilinniartitaanermi ministeeriaqarfiup nalunaarutaanut sunniuteqassammat taamatullu ilinniarnertunngorniarfinni ilinniartunngortarneq pillugu nalunaarut nr. 742, 8. august 2000-imeersoq naapertorlugu Danmarkimi ilinniarnertunngorniarfinni ilinniartunngortussanut sunniuteqassammat. Tassunga atatillugu eqqaaneqassaaq qanoq iliorluni naliliisoqartarnissaa erseqqissumik suli aalajangiunneqanngimmat. Siunnersuutaavoq tamanna pillugu Naalakkersuisut aalajangersagaliussasut. Malittarisassat taakkua aalajngersarneranni Danmarkimi malittarisassanut ataqatigiissaarisoqassaaq. Tassunga atatillugu aammattaaq eqqaaneqassaaq ikaarsaariarnermi malittarisassat pissutigalugit "ajornartorsiut" aatsaat ukiumi atuarfiusumi 2005/2006-imiit "atuutilersussaasoq".

Naggasiullugu Ilinniartitaanermi ministeeriaqarfiup eqqaavaa: "Ilinniartitaanermi ministeeriaqarfiup isumaa naapertorlugu siunnersuut annertungaarami, assinganik Danmarkimi iluarsaaqqiisoqassagaluarpat perorsaannikkut/suliamut atatillugu ilisimasalittatta akornanni tapersorneqarnavianngikkaluarpoq." Tamanna akissummi itisilerneqarsimanngilaq. Tassunga atatillugu eqqaaneqassaaq siunnersuummut ilaatigut tunngaviummata Danmarkimi inerisaalluni suliniutit siuarsimanerpaat ilutigalugulu Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiata iluarsaateqqinniarnenerani Danmarkimi nunanilu allani ilisimaqarnerpaat

isumasiortuarneqarsimmata, ilaatigut pitsaassuseq pillugu siunnersuisartoqatigiit peqataaffiginerisigut.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit:

Kapitali 1-imut

Kapitalip - peqqussummi atuuttumi kapitalimi immikkoortumi § 1, imm. 1-imi atuarfiup suuneranik aalajangersakkat - taarserpai.

§ 1-imut

Aalajangersakkat taarserpaat maannamut peqqussutip atuuttup § 1-iata, imm. 1-ia atuarfiup suussusianik aalajangersagaasoq. Tassani erseqqissarneqarpoq atuarfik kommunip suliaasarigaa, atuartitaanerlu akeqassanngitsoq, soorlu inatsimmi pisinnaatitsissummi taamatut aalajangersagaqartoq. Atuartitaanerup akeqanngitsuunissaata isumaanut innersuutigineqarput § 9, imm. 5 aamma 6 taakkunungalua ilaatillugit § 47, imm. 2-miit 5-imut. Atuarfik siunnersuut malillugu ukiut qulit atuarfiusartussaammat, atuarnerlu aallartittassammat meeqqap ukiumi arfinilinnik ukioqalerfiani aallartittassammat, maannamut peqqussutip atuartup atuartuussaguni aalajangersimasunik ukioqartussaataitaneramik aalajangersagartai ilanngunneqanngillat. Siunnersuummi atuarfiup suuneranik aalajangersaanermi ilanngunneqarpoq atuarfik meeqqanut inuusuttunullu, atuartitaasussaataitanerup ataaniittunik, atuarfiusoq.

Peqqussutip maannamut atuuttup § 1-imi imm. 2 aamma 3-mi oqaatsit pillugit aalajangersagartai peqqussummut siunnersuutip § 8-anit taarserneqarput.

Kapitali 2-mut:

Kapitalip kapitalitut immikkoortutut, peqqussummi atuuttumi § 2 atuarfiup siunertaanik tunngavianillu ilanngutaqarluni aalajangersakkat taarserpai.

§ 2-mut

Aalajangersakkap peqqussutip maannamut atuuttup § 2-a taarserpaa, tassungalu naleqqiullugu annertuutigut allannguuteqarluni. Pissusissamisoorsorineqarsimavoq eqikkarluakkamik tunngaviummik siunertaliornissaq, tassungalu ilaatillugit erseqqissunik atuartut ilikkagassaannut

tungavissanik, ilinniartitsineq pillugu tungavissanik atuarfiullu taamaaliormi qanoq iliuuseqartarnissaanik ilanngussisoqartarnissaa siunnersuutaasimavoq. Aalajangersakkat taakku ingerlaannartumik, immikkoortuni ataasiakkaani atuartitsinermi siunertat ilusilersorneqarnerannut, atuartitsissutit ataasiakkaat atuartitsissutillu imminnut qanitariissut siunertaannut atuartitsinermilu anguniagassat siunertaasa immikkuualuttutut ilusilersorneqarneranni tungaviussapput, tak. § 13. Aalajangersagaq FN-ip meeqqat piginnaatitaaffiinut tunngasunik aalajangersagaani isumaqatigiisutaasuni immikkoortoq 29-imit taparserneqarpoq.

Imm. 1-imi atuarfiup annertunerusutigut sulinermini anguniagassai nalunaarsorneqarsimapput.

Imm. 2-mi atuarfiup, atuartup ilikkagaqarniormi inuttut inooqataanermigullu piginnaasaminik ineriartortitsinermini, inerikkiartuutaasunik avatangiiseqarnissaanut pilersitsinissamik pisussaamera erseqqissarneqarpoq.

Imm. 3-mi erseqqissarneqarpoq atuarfiup qitiusumik pisussaaffigigaa, atuartut tungaviusumik pinnaasassanik iluaqutaasussanik, ilinniagaqarnissamut inuutissarsiutitaarnissamullu piareersarnermut kiisalu saqqummiusseriarsinnaanissaminnut piginnaasassaminnik inuiaqatigiinnilu inooqataanermi atorsinnaasaminnik tamatigoortunik pissarsisinneqarnissaat. Oqaatigineqartoq "ilinniagaqarnissamut piareersarnek" aamma inuuneq tamakkerlugu ilinniartuarnissamut piareersarnerussaq. Oqaatigineqartoq "inuutissarsiutitaarnissamut piareersarnek" paasineqassaaq aamma namminersortuulluni ingerlanissamut piareersarnerussasoq, tamatumunngalu ilaatillugu inuup nammineq suliffissamik aallartitseriarsinnaanera.

Imm. 4-mi oqaatigineqarpoq ulluinnarni atuarfimmi inooqatigiinnerup sulinerullu atuartut namminneq naleqassutsiminnik allallu naleqassusaannik ataqqinninnerat ineriartortitseqataaffigissagaa kiisalu akissussaassuseqarnermik suleqatiginnissinnaanermillu atuartut piginnaassusaat siuarsaaqataaffigissagaa.

Imm. 5-imi erseqqissarneqarpoq atuarfiup qitiusumik suliassamisut, atuartut kulturikkut inooqatigiinnikkullu ilisimasaasa inuiaqatigiinnullu akissussaassuseqarnerisa, ineriartortinneqarnissaat pisussaaffigigaa.

Kapitali 3-mut:

Kapitalimi atuarfiup ilusilerneqarneranik annertussusianillu aalajangersakkat tamaasa katersorneqarsimapput taakkulu peqqussutip atuuttup kapitaliini 2-mi 6-imilu eqqartorneqarput, imaqarlutillu ilinniartitsinerup atuarfeqarfiullu aaqqissugaanerat pillugu aalajangersakkanik.

Ilusissatut siunnersuutigineqartup, atuartup atuarnermi ingerlatsinerata immikkoortiterneqarnermigut erseqqissuunissaa alloriarfiillu tamarmik naammassineqarneranni naliliisoqartarnissaa, qulakkiissavaa, tak. siunnersuummi § 18, taamaaliornikkut ingerlaavartumik, atuartut ataasiakkaat eqqarsaatigalugit, siunertalimmik atuarnerp ilikkagaqariartorniarnerrullu pilersaarusiortuarnissaat anguniarneqarpoq.

Atuartaanerup ukiumik ataatsimik marlunnilluunniit sivikillineqarnerata, maannamut ukiut aqqanillit aqqaneq-marlulluunniit atuartaarnermut naleqqiullugu, kingunerissanngilaa atuarnerp suliasatigut imarisaata annikillisinneqarnissaa. Akerlianik atuartaaneq eqikkagaanerusoq anguniarneqarpoq atuartut ilinniaqqinnissaannut ataqatigiissumik piareersarneqarnissaat taamaaliornikkut eqqarsaatigineqarluni.

Ukiup atuarfiusup siulliup nammineq piumassuseq tunngavigalugu ingerlanneqarsinnaaneranut tunngasut tunulequtaasunullu nassuiaatit nalinginnaasunik oqaaseqaatini tamatumunnga tunngasuni oqaaseqaatiniittut innersuussutigineqarput.

§ 4-mut

Atuartsinerup atuartsissutinut atuartsissutillu akimorlugit aqqissuussaanaera perorsaanikkut periutsinik tunngaveqarpoq. Taamaaliorneq eqaatsumik ukiumik atuarfiusumik pilersaarusiortarsinnaanissaq anguniarneqarpoq siunertarineqarporlu ilikkagaqarniarnermi avatangiisit ineriartortortuurtut pilersinneqarsinnaanissaat. Taamaaliorneq meeqqat ataasiakkaat ineriartornissaminnut unamminartunillu pisariaqartitsinerannut ikorfartuinerussaaq, meeqqamullu imminut ilikkariartorniarnermi akisussaaqataanermik, suliasanik tunaartaqarluni sulinermut namminerlu peqataalluni ilikkariartornissamat ilinniagaqarniarnermullu ingerlatsiniarnermut tuniseqataassalluni.

Oqaatigineqartumi "atuartut klassinut inississorneqarnerat" erseqqissarneqarpoq klassi atuartut inooqatigiinnermini pituttorfigissagaat. Oqaatigineqartumi " atuartut atuartinneqassapput... ingerlaqatigiinni (hold-ini).." aaliangerneqarpoq, atuartsineq ingerlaqatigiinni pisassasoq, ingerlaqatigiillu atuartunit klassimit ataatsimit klassinilluunniit arlalinnit, pisariaqartitsineq soqutigisallu naapertorlugit, katiterneqarsinnaasut, taamaalillunilu ingerlaqatigiit inuttai klassimit ataatsimit tamarmiusumit pilersinneqarsinnaasut.

Atuarfiup nutaamik ilusilersorneqarnerata atuartsinerullu nutaamik aqqissugaanerata nutaamik sulinissaq pillugu ilinniartitsisut pisortallu akornanni isumaqatigiissusiortoqarnissaa nassatarissavaa, tamatumunnga atatillugu ilinniartitsisup maannakkumut naleqqiullugu atuartsisarnini annertunerusumik alloriarfinni ataasiakkaani ilinniartitsisoqatini qanimut suleqatigalugit ingerlatalissavaa, tak. tamatumunnga nalinginnaasumik oqaaseqaatit aqqissuussineq, allaffissorneq aningaasatigullu kingunerisassat ataanni allaaserineqartut.

Imm. 2 peqqussutip atuuttup oqaatsitigut inooqatigiinnikkullu ataatsimoortitsinermik siunertaanut erseqqissaataavoq, ilanngullugit tak. siunnersuummi § 8 imm. 1-imut oqaaseqaatit. Oqaatigineqartumi "amerlassusaannut naapertuuttumik agguaanneqarnissaat"-ni isumagineqarpoq, atuartut kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaasillit atuartullu qallunaatut ilitsoqqussaralugu oqaasillit tamarmik klassinut ataasiakkaanut amerlassusertik naapertorlugu klassinut ataasiakkaanut amerlaqatigiissillugit naapertuuttumik agguarneqassasut. Atuarfimmi ukioqatigiinni ataatsini 40-nik atuartoqarpat, atuartullu ilaat 30-nik ilitsoqqussaralugu oqaaseqartuuppata ilaallu qulit allanik ilitsoqqussaralugu oqaaseqartuuppata, atuarfillu taakkuninnga inuttalinnik klassinik marlunnik pilersitsissappat, anguniarneqassaaq klassit marluk tamarmik ilitsoqqussaralugu kalaallisut oqaasilinnik 15-inik atuartulerneqassasut tallimanillu ilitsoqqussaralugu allatut oqaasilinnik tallimanik atuartulerneqassasut.

§ 5-imut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 19 taarserpaa. Atuartut amerlanerpaaffissaat 26-nut aalajangersarneqarpoq maannamut atuuttumi misilittakkallu naapertorlugit klassi atuartut ulluinnarni atuarfimmi inuunerminni pituttoqatigiiffigissappassuk amerlanerpaaffiusinnaasuummat.

§ 6-imut

Aalajangersakkap maannamut peqqussutip atuuttup § 18-ia taarserpaa, allaassutigaluguli tiimit ikinnerpaaffissaasa tiimit atuartitsiffiusut 60 minutsikkaartut tunngavigalugit alloriarfinni tamani naatsorsorneqartalnissaat siunnersuutaammat. Atuartitsinerup nalunaaquttap- akunnikkaartumik naatsorsorneqartarnissaata kingunerisariaqanngilaa aamma atuartitsinerup taamatut sivilissusilikkamik ingerlanneqartarnissaa. Perorsaanermt tunngaviusut aallaavigalugit atuarfiit namminneq piareersarnerminni atuartitsisarnissat sivilissusissaat aalajangersartassavaat. Annerni taamaallaat atuartitsissutini pinngitsoorani atuartitsivissani atuartitsinissap sivilissusissaa nalunaarneqarsimavoq, tassami allamiut oqaasiisa pingajui nammineq toqqagassaammata. Taamaalilluni piffissap atuarfissap minnerpaaffissaa atuartunut taakkuninnga toqqagaqartunut qaffasinnerussaaq.

Atuartitsineq siunnersuummi § 15-imi § 16-imilu eqqaartorneqartoq, naammattusaammik ilitsoqqussaralugulu oqaatsinik atuartitsinermik imaqartoq, tiiminik atuartitsissutinik minnerpaaffissiinerup nalunaarneqartup nalinginnaasup avataaniippoq.

Imm. 3-mi aalajangersakkap periarfissiissutigissavaa, ingerlaqatigiinnik atuartortakitsunik pilersitsinermi perorsaaneq tunngavigalugu naliliinermi atuartitsissutini ataasiakkaani atuartitsissutiniluunniit qanitariissuni, tiiminik atugassanik ikilisaasinnaaneq. Taamaaliornerup periaaseq atuuttoq assigaa, klassinik atuartukitsunik pilersitsinermi tiiminik ikilisaaneq atuartitsissutini ataasiakkaani

arlalinniluunniit atorneqartarmat, tak. KIIP-ip kaajallaasitaa nr. 6/2000 tiiminik agguaassinermut ilitsersuutaasoq.

Aalajangersakkap imm. 4-mi eqqartorneqartup isumagaa, eqaatsumik piareersaasiortarnerup qularnaassagaa atuartut naammaginartumik sivisussusilimmik ullormut sapaatip-akunneranullu minnerpaaffissalimmik annerpaaffissalimmillu atuartinneqartarnissaat.

Siunnersuummi atuarneq tamaat tiimit atuartitaaffissat minnerpaaffissaat peqqussummi maanna atuuttumi atuarneq tamaat minnerpaaffissanit ikinnerulaarput. Piffissami ikaarsaariarfiusumi aammattaaq klassit siullit 7-t tiimissaat ikilineqarput. Tamatuma tunuliaqutaa pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni siunnersuutit aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit immikkoortoq innersuunneqarpoq.

Nukiit ilinniartitsisut tiimiinut manna tikillugu avitsilluni atuartitsisarnermut, immikkut aaqqissukkamik kalaallit oqaasiinik qallunaallu oqaasiinik atuartitsisarnermut 12. klassimilu atuartitsisarnermut, atorneqartartut taamaalillutik siunissami aamma ingerlaqatigiit (holdit) pilersinneqartarnissaannut atorneqartussatut ilanngunneqarsimapput.

§ 7-imut

Peqqussummi atuuttumi § 17 taarserpaa.

Imm. 1-ip aallaavittut aalajangersarpaa sapaatip-akunneranut ulluni tallimani imaluunniit arfinilinni atuartitsisarmissaq toqqarneqassasoq.

Sapaatip-akunneranut ulluni tallimani atuartitsisarneq nalinginnaasumik qinerneqartarmat, imm. 2-mi aalajangersakkap atuarfiit sapaatip-akunneranut ulluni tallimani atuartitsisartut periarfississavai annertuumik eqaatsumillu pilersaarusiorsinnaangorlugit, soorlu ilinniartitsisunik avataaniit tikeraartitanik atuisarnissamik kiisalu atuartunut immikkut pikkorissaanermik ingerlatsinissamik ilinniartitsisunullu immikkut aaqqissuussilluni ilinniartitseqqissinnaanissamik.

Imm. 3-p peqqussummi atuuttumi § 17, imm. 2 taarserpaa. Siunnersuutit anguniagaanut, ukiumik atuartitsiffissamik eqaannerusumik pilersaarusiortarnissamut naapertuuttumik kommunalbestyrelsinut aamma/imaluunniit atuarfinit atasiakkaanut maannakkut aalajangigassangortinneqarpoq sapaatip-akunnerini qassini ukiumut atuartitsisoqartassanersoq, taamaalilluni tunngaviusumik sapaatip-akunnerini 40-ni atuartitsisarneq sanioqqunneqarsinnaasoq atorunnaarpoq. Aalajangersakkat maanna atuutut assignagit siunnersuummi aalajangersakkat nassatarissavaat piffissaq minnerpaamik atuartitsiffissaq il.il. pillugit aalajangersakkat sanioqqunneqarsinnaajunnaarnerat.

Imm. 4 peqqussummi atuuttumi § 17, imm. 3-mut allannguuteqarani naapertuuppoq. Atuannigiffissanik Naalakkersuisut ukiup atuarfiusut sivisussusissaasa

sinaakkuserneqartarnera maannamut atuuttutut aaliangersaavigisassavaa. Taamaalilluni periarfissaqarpoq ullut atuangiffissat amerlassusissaanik aaliangersaasinnaaneq aammalu Naalakkersuisut inaarutaasumik misilitsittarnerit ingerlanneqarnissaat tunngavigalugu aasakkut atuangiffissat atuarfinnu misilitsiffiusussanut tamanut atuuttussatut aallartiffissaat aalajangersaaffigisinnaavaat.

Kapitali 4-mut:

Kapitalimi aalajangersakkat atuartitsinerup imarissaanut atuartitsissutit ataasiakkaat atuartitsissutillu qanitariissut aaqqissugaanerannut tunngasut tamarmik katersorneqarsimapput, ilanngunneqarpullu atuartitsinerup annertunerusutigut aaqqissugaanera ilusilersorneqarneralu. Peqqussutip atuuttup kapitaliata aappaaniipput atuartitsinerup aaqqissugaanera pillugu aalajangersakkat sinnersuutip massuma assigisaanik imaqartut.

§ 8-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 1, imm. 2 aamma 3 taarserpai maangalu nuunneqarsimalluni, pissutigalugu atuartitsinermi oqaatsinik aalajangersakkat perorsaaneq pillugu atuartitsinerullu imarisaa pillugu isiginneriaatsimik tunngaveqarmata. Kalaallisut oqaatsit oqaatsit pingaarnertut isigineqarnerat taamaalilluni allanngortinneqanngilaq, atuartulli ilinniagaqaqqinnissaminni oqaatsitigut piginnaasassaat eqqarsaatigalugu pisariaqartinneqarsimavoq oqaatsit arlallit atuartitsinermi atugassatut atuarfimmuut eqqunneqareernissaat.

Imm. 1 malillugu kalaallit qallunaallu oqaasiisa atuartitsinermi atorneqarnissaasa ilitsoqqussaralugu oqaatsit atorlugit atuartitaanissaq qulakkiissavaa. Taamatuttaaq oqaatsit marluk atorlugit atuartitsinerup ilitsoqqussaralugu oqaaserinngisanik ilikkariartornissaq pitsaannerusumik periarfississavaa.

Aalajangersakkap kingunerissavaa naammattumik annertussusilimmik atuartunut tamanut qanorluunniit oqaatsinik tunulequtaqaraluartunut, oqaasertaartitsiniarluni oqaatsinik taakkuninnga marluinnik atuartitsinermi atuisussaataitanermik pisussaataaneq. Taamaattumik siunertaanngilaq atuartitsineq tamatigut marlunnik oqaaseqarluni ingerlanneqartassasoq, siunertaavorli atuartup atuartulluunniit eqimattakkaat oqaatsit piginnaariigaat oqaatsillu pisariaqartitaat atorlugit atuartitsinermik ingerlatsisarnissaq.

Kalaallit oqaasiisa qallunaallu oqaasiisa atuartitsinermi atorneqarnerisa kinguneriinnassanngilaa, ilinniartitsisut atuartullu atuartitsinerup ingerlanerani oqaatsinik taakkuninnga marluinnik atuisarnissaat, kingunerisassaasali aamma ilagissavaat atuartitsinermi atortussianik aamma paasissutissianik oqaatsit taakku marluk atorlugit sanaanik, atuartitsinermi annertuumik atuisoqarnissaa. Tamatuma aammattaq nassatarissavaa, ilinniartitsisut atuartitsinerminni oqaatsit arlaannik

naammattumik atuisinnaangikkaluarlutik taamaliornermikkut atuartitsinerminni oqaatsinik taakkuninnga ilaatitsisinaanerat.

Atuartut kalaallisut oqaasillit oqaasiliunngitsullu akuleriissillugit maannamut aalajangiunneqarsimasutut atuartinneqartarnissaat tunngavigiinnarneqassaaq, tak. § 4, imm. 2, aamma kalaallit qallunaallu oqaasiisa atuartitsinermi oqaatsit inissinnerisa, ilutigalugulu oqaatsinik atuartitsinerup atuartut pisariaqartitaat naapertorlugu ingerlaqatigiiaarilluni ingerlanneqarnissaata, oqaatsit marluusut tamaasa periarfissilluassavaat, atuartullu tamaasa oqimaaqatigiimmik oqaatsit aappaannik pissarsinissaat periarfississallugu. Atuartut Kalaallit Nunaannut nuussimasut kalaallisullu piginnaasaqariinngitsut naammattusaammik kalaallisut atuartinneqarnissaat aamma periarfissaqartinneqassaaq, tak. § 15, imm 1, nr. 3, kiisalu atuartut ilitsoqqussaralugu kalaallisut qallunaatullu oqaasiliunngitsut, ilitsoqqussaralugu oqaatsiminnik ilinniartinneqartarnissaat periarfissaajuassalluni, tak. § 16.

Imm. 2 malillugu tuluttut oqaatsit aamma atuartitsinermi atorneqarsinnaapput.

Taamaaliorsinnaanerup siunertaraa oqaatsit taakku nalinginnaasumik, atuartitsinerulluavataani, atuartunit atorneqarnermikkut ilikkariartuaarneqarnissaat. Atuartitsissutinik tuluttuunik atuineq atuartitsinermi oqaatsinik taakkuninnga ilaatitsinertut isigineqassaaq.

§ 9-mut

Aalajangersakkat nutaajupput, taakkunanilu alloriarfiit pingasuusut atuartitsinermi imarisassaasa aalajangersagartai katersorneqarsimapput.

Imm. 1-imi atuartinneqarnerup tamarmiusup ingerlanerani atuartitsissutit suunersut sinaakkusersorneqarsimapput.

Oqaatsinik atuartitsissutit allamiut oqaasiisa pingajuannik ilaneqarsimapput, taakkulu neqeroorutigineqassapput, tak. § 12-imut oqaaseqaatit. "Allamiut oqaasiisa pingajuannik" taasineq tunngaveqarpoq kalaallit oqaasiisa pingaarnertut isigineqarnerannik, tak. § 9, imm. 1 inatsimmi nr. 577 29. november 1978-imeersuni Namminersornerulluni Oqartussat pillugit. Qallunaat tuluillu oqaasii taamaalillutik kalaallit oqaasiinut naleqqiullugit allamiut oqaasiisa siulliattut aappaattullu isigineqarput.

Inuiaqatigiit pillugit atuartitsineq kulturimik, oqaluttuarisaanermik, inuiaqatigiit pillugit atuartitsinermit inuiannullu tunngasunik nunalerutinik imaqarput. Atuartitsissutit ataasiakkaat ilikkagassatut pilersarusianiittut, tak. § 13, imm. 2, angajullerni immikkut atuartitsissutigineqarnissaat periarfissiissutigineqassaaq.

Pinngortitalerineq fysik/kemiimik, uumassuseqartulerinermik pinngortitaq tunngavigalugu nunalerutinik, ulloriariornermik teknologimillu imaqarpoq. Annerni atuartitsinermi atuartitsissutini ataasiakkaani pingaarnersutut isigisani

atuartitsissutinik immikkoortiterilluni atuartitsisoqartarsinnaanera ilaatinneqassaaq, tak. § 12, imm. 2.

Inuttut ineriartorneq atuartitsissutaavoq nutaaq, atuartitsutillu taassumap kissaatigisaasut naammassiniartussaavai atuartut imminnut ataqqinerisa annertusarneqarnissaat akisussaaqataanermik ilinniagaqarnissaat akisussaaqataallutillu anguniakkaminnik angusiniarnerminni suliniuteqalersinnaanissaminnut akisussaaqataasutut misigisimalersinneqarnissaat, kiisalu imminut allanullu paasinninnissamut sakkussaminnik ilinniartinneqarnissaat. Atuartitsissutit mannamut ilinniarneqartussat ukuusut: kinguaassiornermut tunngasunik nassuiaaneq, peqqinnissamik ilinniartitsineq, ilaqtariinnermut tunngasunik ilisimasaqarneq, inuulluarniutit aalakoornartut/ikiaroornartut pillugit paasititsiniaaneq, ilinniagaqarnissaq inuutissarsiutillu pillugit paasisitsiniaaneq aamma ilisimasassat sulinermut tunngasut saniatigut misigissutsit tarnillu pissusiinik sammisassat atuartullu nammineq inuttut ingerlaniarnermini piareersaasiortarnissaa ilaatinneqassapput.

Atuartitsissutit sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat aqcutigalugit qulanaarniarneqarpoq atuartitsissutini mernguernartuni tamatigoortumik atuartitsisinnaaneq, atuartitsissutillu makkuusinnaapput: erinarsorneq, isiginnaartitsineq, qitinneq, qalipaaneq, assiliineq, tusagassiuutilerineq, marriorneq, assassorneq, amerineq amerneq mersorneq, sananeq sanalunnerlu, iganeq, qaanniorneq qamusiornerlu, immakut angalaarneq, aalisarneq piniarnerlu kiisalu timersuutitoqqanik nutaanerusunillu timersorneq. Aammattaaq atuartut ilikkagaqarniarnerannut ilaatillugu sumiiffinni toqqakkanut ilaatinneqarsinaapput atuarfiup avataani atuartut ukiuinut naleqquttut kulturimut, inooqatiginnermut inuutissarsiornermullu tunngasut. Siunertarinearpoq sumiiffinni ataasiakkaani periarfissat inuillu pisinnaasaqarluartut atuartitsissutit qulaani taaneqartut ingerlanneqarneranni atorluarneqarnissaat. Sumiiffinni ataasiakkaani toqqakkat ukioqatigiiaani nukarlerni annertunerusumik atuarfinit aalajangerneqartassapput, alliarneranni atuartut nammineq kissaataat tunngaviussallutik.

Imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq atuartitsissutini sugaluartauniluunniit mernguernartulerineq atuartitsinermi pinngitsoorani ilaatinneqassasoq. Taamaaliorerup tunngavigaa atuartitsissutinik sugaluartauniluunniit ilinniartitsinermi aallaaviusarmat, mernguernartut ilikkarniarnermut ikorfartuutaasarnat, aamma atuartitsineq sunaluunniit imminermini mernguernartunik imaqtarmat. Mernguernartulerineq atuartitsissutinut ilikkagassatut pilersaarutini tamani ilaatinneqartussatut suliarineqassaaq.

Imm. 3-mi erseqqissarneqarpoq atuartitsissutini tamani IT atuartitsinerup ilaatut atuartitsinermilu atortutut ilaatinneqassasoq. IT ullutsinni atortuuvoq sutigut tamatigut atorneqartoq soorlu ilinniartitaanermi, inuutissarsiutinik ingerlatsinermini inuiaqatigiittullu inuunermi tamarmi, taamaattumillu tamanna atuartut atuartinneqarneranni ersersinneqassaaq. IT-mik suliaqarneq atuartitsissutinut ilikkagassatut pilersaarutini tamani ilaatinneqartussatut suliarineqassaaq.

Imm. 4-mi erseqqissarneqarpoq piffissap atuartitsinermut atorneqartup ilaa allatut aaqqissuussinermik ingerlataqarluni atorneqassasoq, imaappoq periaasitoqqat klassikkaartumik atuartitsissutikkaartumillu atuartitsinerit assiginagit. Tamatumani siunertaavoq atuartut suleriaatsinik suleqatigeeriaatsinillu assigiinngitsunik amerlasuunik ilinniartinneqarnissaat aammalu atuartitsissutit ataasiakkaat ataqatigiinnerannik paasisaqarnissaat, kiisalu aalajangersimasunik sammisassanik itisilerinissamut periarfissinneqarnissaat.

Imm. 5-imi 6-imilu aalajangersakkani atuartut angalasarneri, paasisassarsiorluni angalasarnernut, tammaarsimaarnernut, atuartut pinngitsoorani peqataaffissaannut, atuaqatigiillu angalaaqatigiitsinneqarnerannut, piumassuseqarneq tunngavigalugu peqataaffigineqarsinnaasunut, immikkoortiterneqarput.

Imm. 5 tunngavigalugu angalanerit soorlu oqaatsit pillugit atuartunilluunniit paarlaasseqatigiinneq tunngavigalugit klassikkaarluni imaluunniit ingerlaqatigiikaarinikkut (hold-ikkaarluni) angalanertut aaqqissuunneqarsinnaapput, taamaaliornerni atuartitsineq angalanernut ilaatinneqassappat. Taamaattumik taamaaliornerni atuartut atuartussaataapput. Pissutsit immikkut itut tunngavigalugit atuarfiup pisortaata atuartup peqataangitsoornissaa akuersissutigisinnaavaa. Taamaattoqartillugu atuarfiup atuortoq immikkut aaqqissuussamik atuartissavaa. Kommunalbestyrelsi anguniagassanik sinaakkutissanillu aalajangersaassaaq, tassungalu atuarfiup taamaaliortitsisarnermini aningaasartuutissatut sinaakkutissai ilanngunneqassapput. Tamatuma kingunerissavaa kommunalbestyrelsip sinaakkusersortariaqarmagu atuarfiit ataasiakkaat atuartitsinerup ilaata qanoq annertutigisup atuartut angalasernerinut, paasisassarsiorluni angalasarnernut atuaqatigiillu angalaaqatigiinnerannut, atorneqartarnissaa. Taamaaliortarneq atuarfiup atuartitsinissaminut § 42, imm. 3 tunngavigalugu pilersaarusiaanut atuarfimmilu siulersuisut akuersissaanut ilaatinneqassaaq. Akiliuteqartarnissamut apeqqutit § 47, imm. 2-miit 5-mut aalajangersakkat tunngavigalugit iluarsiivigineqartassapput.

Imm. 6-imi aalajangersakkap, atuarfiup atuartut angalasarnissaannik, atuartitsinermut nalinginnaasumut illuatungiliutit, periarfissiinissaa tunngavilerpaa. Angalanerup siunertaa atuarfiup siunertaata iluaniissaaq kisiannili klassimi ingerlaqatigiinnilu nalinginnaasumik atuartitsinermut taputartuunneqassanani. Atuartut taamatut peqataanissaat atuartitsinerup ingerlaneranut nalinginnaasumut malinnaanissamut millisaataasannilaq. Assersuutigalugu atuartut erinarsoqatigiivi nunanut allanut unammiaortsinnaapput kiisalu klassit ingerlaqatigiilluunniit kulturi pillugu paasisassarsiorlutik illoqarfissuarnut angalasinnaapput. Atuaqatigiit angalaqatigiinnerat nammineq piumassuseq naapertorlugu peqataaffigineqarsinnaavoq. Atuartut angalanernut taamaattunut peqataangitsut, atuarfiup immikkut aaqqissuussiffigalugit atuartissavai. Kommunalbestyrelsip taamaaliorsinnaanermut sinaakkusiussaasa iluanni atuarfiup siulersuisui malittarisassiorsinnaapput. Akiliuteqarnissamut apeqqutit § 47, imm. 2-miit 5-imut aalajangersakkat tunngavigalugit iluarsiivigineqartassapput.

Imm. 7-imi aalajangersakkap atuartut pinngitsoorani atuartitaanissap siornatigut kingornatigullu, sammisassaqaqtitaanissamik neqeroorfigineqarnissaannut

periarfissippai. Sammisaqartitsinerit perorsaaneq pillugu anguniagassanik aalajangersimasunik angusaqartitsiniarnertut piareersarneqarsimassapput, atuartitsinermullu nalinginnaasumut ikorfartuutaallutillu ilassutaassapput. Assersuutigalugu suliaqartitsinerit atuartut mernguernartut pillugit itinerusumik sammisaqarsinnaanerannik periarfissiissapput, ilaatigullu angerlarluni ilinniagassanik allanillu suliaassanik ikiorsiinertut ingerlanneqarsinnaallutik. Aalajangersagaq taamaalilluni maannamut atuuttunik isornartorsiorneqartuutunillu, atuarfimmi paaqqinnittarnernik aaqquissuussinissamut tunngavissiinnigilaq. Taamaalilluni aalajangersakkap qularnaagassatuaraa, atuartut akunnerni pinngitsooratik atuartinneqarfissamik siuliini kingorninilu pitsaasumik neqeroorfigineqarnissaat.

Aalajangersakkap siunertarinngilaa Inatsisartut sunngiffik pillugu peqqussutaata neqeroorutitaasa ikilisarneqarnissaat. Tamatumunnga ilanngullugu § 49, imm. 2-mi ikaarsaariarnermi aalajangersakkat, aalajangersakkallu allat tamatumunnga tunngasut, innersuussutigineqarput.

§ 10-mut, 11-imut 12-imullu

Aalajangersakkat nutaajupput imarisamikkullu maannamut atuuttunut §§-inut 5, 6, 7 aamma 8-mut taartaallutik. Atuartitsissutit immikkoortiterneqarnerat peqqussutissamut siunnersuummi ilanngussami 1-imi takuneqarsinnaapput.

Siunertaavoq nukarlerni atuartitsineq annertunerusutigut atuartitsissutinik ataasiakkaanik atuartitsinertut ingerlanneqassanngitsoq, ingerlanneqassasorli soorlu atuartitsissutit ataasiakkaat akimorlugit, qulequttat ataasiakkaat tunngavigalugit piareersariikkanillu anguniagaqarluni qulequtsiillunilu ingerlatsinikkut, tak. § 9, imm. 4.

Atuartitsissutinik aaqquissuussinissamik siunnersuutip tunngavigaa ukiukinnerusunik atuartitsinermi atuartitsissutinik aalajangersimasunik annertunerusumik isiginnilluni atuartitsissutinillu qanitariissunik atuartitsisarnissaq, atuarnerlu sivitsoriartortillugu atuartitsissutinut ataasiakkaanut ersarinnerusumik immikkoortitsinissaq angujartuaarneqassasoq. Taamaaliornissamut ilitersuutit qanorlu iliuuseqarluni taamaaliornissamut tikkuussissutit ilikkagassatut pilersaarusanut ilanngullugit suliarineqassapput.

Kalaallit qallunaallu oqaasiinik atuartitsineq ukiup atuartinneqarfiup siulliup aallartinneraniit ingerlanneqalereertassaaq. Taamaaliornermut ilaatillugu tuluit oqaasiinik allamiullu oqaasiinik sammisaqartitsilluni ineriartortitsinikkut oqaasertaartitsiniarnermik aaqquissuussisoqartassaaq. Sammisaqartitsinerit siunertaraat atuartut oqaatsinik allanik oqaatsit nalinginnaasumik atuartinneqarfiginngisaminnik, tusarnaarnissaminnut misilittaanissaminnullu sungiussitinniarnissaat, assersuutigalugu erinarsorneq pinnguernerlu aqqutigalugit. Tuluttut atuartinneqarneq ukiut atuarfiusut sisamaanniit aallartittassaaq, ukiullu atuarfiusut arfineq- pingajuanni allamiut oqaasiisa pingajui qinigassatut neqeroorutigineqartassapput. Neqeroorutit taakku tyskit franskilluunniit

oqaaserisinnaavaat, oqaatsilli allat aamma ilinniartitsisussanik pissarsisinnaaneq apeqqutaatillugu neqeroortigineqarsinnaapput. "Oqaatsit pingajuattut" oqaatigineqartup tunulequtaa § 9, imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq.

Kalaallit oqaasiinik ilikkagassatut pilersaarutitut ilitsoqqussaralugu kalaallisut oqaaseqanngitsunut kalaallit oqaasiinik atuartitsinissaq pillugu tapiummik ilanngussisoqassaaq, taamatullu qallunaat oqaasiinik ilikkagassatut pilersaarutitut qallunaatut oqaasillit qallunaat oqaasiinik atuartinneqartarnissaat pillugu tapiummik ilanngussisoqassalluni.

Nukarlerni upperisalerinermik isumalioqqissaarnermillu ilinniartitsineq annertunerusutigut kristumiussuseq pillugu ulluinnarnilu ileqqorisassat pillugit oqaloqatigiinnernik aallaaveqassapput. Akullerni ilinniartitsinermit kristumiussusiinnaanngitsumik, upperisalli allat aamma pillugit ilinniartitsisoqartassaaq, kiisalu isumalioqqissaarnermi ileqqussaritalerinermit ileqqorissaarnissamullu tunngasut apeqqutit nalinginnaasut ilinniartitsinermit ilaatinneqartassallutik, angajullernili tamakkua saniatigut aamma isumalioqqissaarnermut tunngasut upperisanit aallaaveqanngitsut silarsuarmillu avatangiisitsinnik paasinneriaatsit allat ilaatinneqartassallutik.

Taaguutit upperisalerineq aamma isumalioqqissaarnerneq maannamut taaguutaasut kristumiussuseq pillugu ilisimasassat aamma upperisarsiorneq taarserpaat. Taamaaliornikkut kristumiussutsimik ilinniartitsinerup pingaartinneqarnerata millisarneqarnissaa siunertarineqanngilaq, atuartitsissutilli eqqartugaasa saqqummersinniagaasalu annertunerulersinneqarnissaat pineqarluni, aamma tak. § 13-imut oqaaseqaatit.

Inuiaqatigiilerinermit pinngortitalerinermit atuartitsineq pillugit tak. § 9-mut oqaaseqaatit.

Atuartitsissutit qanitariissut inuttut inerikkiartorneq aamma sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat atuartitsissutigineqarnissaat pillugit aamma tak. § 9-mut oqaaseqaatit.

Aalajangersakkani atuuttuni atuartut angajulliit sammivinnut assigiinngitsunut agguarneqartarnerat atorineqassanngilaq. Atuartup nammineq atuartitsinermit unamminartitaminik ingerlatsiniarnera ingerlaqatigiiaarinikkut atuartorlu peqatigalugu atuartitsinissamik piareersaasiornikkut anguniarneqarsinnaapput.

§ 13-imut

Aalajangersakkap imarisamigut taarserpaa peqqussummi maannamut atuuttumi § 9, imm. 2.

Kristumiussutsimik atuartitsinerup siunertaa peqqussummi maannamut atuuttumi § 9-mi imm. 1-imi nalunaarneqarsimasoq peerneqarpoq, atuartitsissutit upperisalerineq aamma isumalioqqissaarnerneq siunissami ersersinniakkamikkut annertunerulersinneqassammata taassumalu avataatigut ilisimasaqalerfigalugu

atuartitsissutitut allatulli ilaatinneqalissammata, tak. oqaaseqaatit §§ 10-miit 12-mut tunngasut. Atuartitsissutip nukittorsarneqarnerata malitsigisaanik atuartitsissutillu akimorlugit aaqqissuussisarnissamik anguniakkat tunngavigalugit atuartitsissut atuartitsissutininut allanut ilaatinneqartartussaammat, tak. § 9, imm. 4, peqqussummi atuuttumi §§ 14 aamma 25, atuartut ilinniartitsisullu kristumiussutsimik atuartitsinermi ingerlatsinngitsoorsinnaanerannut periarfissiisimaneq siunnersuummut ilanngunneqanngilaq. Taamaaliordermi siunertaavoq, atuartitsinerup upperisamik nassuerutiginnertut ingerlanneqannginnissaa, upperisarsiornerlu pillugu atuartitsinerup aallarnerneraniit atuartut erseqqissaavigineqassammata, upperisanik allanik peqarmat, taakkualu allatulli ataqqisariaqarmata.

Naalackersuisut alloriarfinni ataasiakkaani annertunerusutigut atuartitsinermi anguniagassanik pilersitsinissaat nutaajuvoq. Taamaaliordermi siunertaavoq alloriarfiit ataasiakkaat atuartut ukiuinut naapertuuttumik perorsaanermillu tunngaveqartumik alloriarfimmullu tulliuttumut erseqqissumik ikaarsaariarfissalinnik ilisarnaquserneqarnissaat, anguniagassallu taakku alloriarfiit tamarmik naammassineqarneranni naliliisarnernut annertunerusutigut tunngavigineqarnissaat, tak. siunnersuummi § 18, imm. 3 aamma 4.

Ilikkagassatut pilersaarutit qitiusumiit atuartitsissutitut aalajangersarneqarsimasut, atuarfinnit tamanit malinneqartussaapput. Sumiiffinni ataasiakkaani oqartussaaqataaneq piviusunngortinneqartassaaq taakkununga tapiutissatut atuarfiit ataasiakkaat aalajangersagaliordernerisigut aamma sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat pillugit atuarfiit ilikkagassatut pilersaarusernerisigut, tak. § 42, imm. 9. Perorsaanermik institutissatut siunnersuutigineqartup, tak. siunnersuummi § 31, imm. 2 nalinginnaasumillu siunnersuummut tassunga oqaaseqaatit, suliassarissavai ilikkagassatut pilersaarutit ingerlaavartumik inerisarneqarnissaat kiisalu sumiiffinni ataasiakkaani ilikkagassatut pilersaarusiassat ilitersuuserneqartarnissaat.

Peqqussummi atuuttumi § 9, imm. 2, Naalackersuisut siunnersuutaasunik tiiminik agguaaassinissaq pillugu maleruaqqusaannik imaqartoq, siunnersuummi ilanngunneqanngilaq, tassami ilinniartitsissutissani ataasiakkaani qanoq annertutigisumik atuartitsisarnissaq atuarfimmit, atuartut pisariaqartitsinerat ilikkagassatullu pilersaarusiit anguniagassartai immikkuualutut tunngavigalugit, aaliangersarneqarsinnaammat.

§ 14-imut

Aalajangersakkap maannakkut peqqussummi atuuttumi § 12 taarserpaa. Aalajangersakkani maannamut atuuttuni nalinginnaasumik immikkut atuartitsineq (imm. 1) annertusisamillu immikkut atuartitsineq (imm. 2) immikkoortinneqarsimapput. Immikkoortitsineq tamanna siusinnerusukkat nalunaarutitut ilusilikkamik aalajangersagartaqarsimavoq, peqqussummulli 97-imeersumut innersuussutaanerulluni ilanngunneqarsimalluni, tassami peqqussutip taassuma akuersissutigineratigut maannamut suliassanik akisussaaffinnillu agguaaassisarneq atulersinneqarpoq. Tamatuma kinguneranik nalinginnaasumik

immikkut atuartitsineq maannamut kommunalbestyrelsinit annertusisamillu imikkut atuartitsineq Nallakkersuisunit akisussaaffigineqarput.

Siunnersuummi maani siunnersuutigineqarpoq immikkut atuartitsisarneq tamarmiusoq kommunini oqartussaasunit tiguneqassasoq, tak. siunnersuummi § 33, imm. 1, nr. 1, taamaalilluni immikkut atuartitsinerup erseqqissumik tunngavilinnik immikkoortitigaanngitsup attatiinnarnissaa pisariaqarunnaarpoq.

Siunnersuutip § 14, imm. 1-iani immikkut atuartitassat nalunaarneqarsimapput. Atuartitaasussatut nassuiakkat peqqussummi atuuttumi annertusisamik immikkut atuartinneqartussanik nassuiaanermi tikkuarneqartunut naapertuupput. Taamaaliornerup siunertarinngilaa nalinginnaasumik immikkut atuartitsisarnerup atorunnaarsinneqarnissaa. Atuartut taamatut atuartinneqartussatut nalilernerqartut, siunnersuut naapertorlugu nalinginnaasumik immikkut atuartinneqartassapput. Akerlianik erseqqissarneqarpoq immikkut aaqqissuussilluni atuartitsisarneq, assersuutigalugu klassikkaartumik pikkorissartitsisarneq, ullumikkut immikkut atuartitsinerup ataaniitinneqartartoq, atuartunullu immikkut atuartinneqartariaqanngikkaluanut aamma atuartitsiviusartoq, siunissami atuartitsinerup nalinginnaasup iluani ingerlanneqarsinnaasoq, tamannalu atuartut pisariaqartitaannik ingerlaqatigiinnik pilersitsinikkut piffissarlu aalajangersimasoq atorlugu eqikkakkanik pikkorissartitsisarnertut, pisariaqartitsinermik naliliineq naapertorlugu ingerlanneqartarsinnaavoq. Immikkut atuartitsisarneq siunnersuut malillugu atuartunut ilikkarniarnerminni ajornartorsiutilinnut tamanut tunngatinneqartuassaaq, ajornartorsiutit tamakku inooqatigiinnikkut, timikkut tarnikkulluunniit ajornartorsiutinik tunngaveqaraluarpata, taamaalillunilu atuartup nammineq pisariaqartitsinera naapertorlugu nalinginnaasutut annertusisatulluunniit immikkut atuartitsinertut ingerlanneqartuassalluni.

Kommunik iluarsaaqqinnermi tunngaviusut naapertorlugit, aalajangersaanermik oqartussaasoq aamma aningaasatigut nammagassanik nammagaqartussaavoq, tamannalu naapertorlugu siunnersuutaavoq siunissami kommunit immikkut atuartitsisarnermik oqartussaaneq tamatumalu kingunerisassai tamaasa tigussagaat. Naalakkersuisut perorsaaneq aamma tarnip pissusii pillugit siunnersuinnermik ingerlatsiuassapput, siunnersuulli naapertorlugu PPR taamaallaat siunnersuisartussatut inissinneqassaaq, tak. siunnersuummi § 33, imm. 1 nr. 1-imut oqaaseqaatit. Taamaaliornermut atatillugu neriuutigineqarpoq siunnersuut malillugu ingerlatsisussat ingerlatsinerminni aningaasanik atuilluarnernissaq angusinnaassagaat. Aalajangiinerit aalajangiisussamit ataasiinnarmit aalajangerneqaraangata, suliassamik ingerlatsineq eqaannerusoq sukkanerusorlu periarfissinneqartarpoq, taamaalillunilu atuartut ataasiakkaat pisariaqartitaat naapertorlugit aalajangikkap piviusunngortinniarneqarnera sukkanerulersarluni.

§ 15-imut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 13, imm. 1 taarserpaa, allannguutaavorli ullumikkut pissutsit atuuttut naapertorlugit kikkut aalajangersakkami pineqarnersut immikkuualuttutigut erseqqissaavigineqarmata.

Oqaasertaasa nutaatut naammattusaammik atuartitsineq pisussaaffinngortippaa, ilaatigut atuartut - nunaqarfimminni atuarfimmi atuartitsissutinik nalinginnaasunik tamakkiisumik atuartinneqarnissaminnut periarfissinneqarsimannngitsut - naammattumik atuartitaanissaat qularnaarniarlugu. Peqqussummi maannamut atuuttumi § 13, imm. 2 aamma 3-mi aalajangersakkat, immikkut ittumik kalaallit oqaasiinik qaalunaallu oqaasiinik atuartinneqarsinnaanermik imaqartut atorunnaarput, oqaatsini taakkunani atuartup piginnaasai tunngavigalugit atuartitaaneq naammattoq, atuartitsissutinut nalinginnaasunut ilanngunneqarsimammat, tak. §§ 10, 11 aamma 12. Atuartut kingusinnerusukkut avataaniit tikittut kalaallit oqaasiinik naammattusaammik atuartinneqartassapput aalajangersakkami maani imm. 1, nr. 3 tunngavigalugu, kiisalu atuartut kingusinnerusukkut avataaniit tikittut, kalaallit qallunaallu oqaasiinik ilitsoqqussaralugu oqaasiliunngitsut, aalajangersakkami imm. 1, nr. 2 tunngavigalugu qallunaat oqaasiinik naammattusaammik atuartinneqartartussaapput. Naammattusaammik atuartitsineq aalajangersagaq manna naapertorlugu ingerlanneqartoq, piffissami atuartup minnerpaamik atuartinneqarfissaata avataani nalinginnaasumik pisassaaq, tak. § 6.

Oqaatigineqartumi "...kallartut" siunertaqarluni nalunaarneruvoq, tassami eqqarsaatigineqanngimmata atuartut nalinginnaasumik atuartitsinermut malinnaaniarnerminni katatassarinnngisaminnik ajornartorsiuteqartut. Ajornartorsiuteqarallarnermik nalliliiniarnermi ajornartorsiutit pilersimanerannut pequtigineqartut taputartuullugit naliliisoqartassaaq. Qallikkut pissutsit ajornartorsiutit tunngaviuppata, atuartup piginnaassusaannik tunngaveqarnatik, naammattusaammik atuartitsineq anguniarneqassaaq. Taamaakkaluartoq naammattusaammik atuartitsinerup sivisussusissaa sinaakkusersorneqarsinnaanngilaq atuartup pineqartup pisariaqartitaanut naapertuuttuutinniarneqassammat.

§ 16-imut

Aalajangersakkap allannguuteqarani peqqussummi maannamut atuuttumi § 13, imm. 4 assigaa, oqaasertaasa erseqqissarneqarsimanerat eqqaassanngikkaanni. Aalajangersagaq ulluinnarni qaqutigunnaq atorneqartartussatut nalilerneqarpoq, pequtigalugu pineqartut ikittuinnaammata amerlanertigullu naammattumik atuartitsinnaasunik pissarsinnaasarnissaq ajornakusuussammat.

§ 17-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1 aamma 3 eqqarsaatigissagaani aalajangersakkat assingi meeqqat atuarfianni misilitsittarneq pillugu il.il. nalunaarummi suli atuuttumi aalajangersarneqarsimapput. Nalilerneqartarnerup kingunerisaanik ilinniartitsisut, atuartut ataasiakkaat atuartullu eqimattakkaat suleqatigiinnerisigut, atuartitsinerup piareersarneqartarnerata ingerlanneqartarneratalu pisarnissaanik erseqqissaataavoq

kiisalu erseqqissarneqarsimavoq atuarfiup pisortaata atuartitsinerup atuartunut tamanut unamminartoqartinneqarluni aqqissorneqarnissaa akisussaaffigigaa.

Imm. 4-mi aalajangersakkap nutaatut pisussanngortippaa, atuartut tamarmik akuttunngitsumik atuartinneqarnerminnik ilinniagaqaqqinnissaminillu pilersaarusiortarnissaat. Taamaaliornermi siunertaavoq, atuartut namminneq ineriartornissartik ilikkarniarnertillu tamatumunngalu akisussaaqataanertik ilisimaarilissagaat. Tassunga atatillugu pilersaarusiaq naliliisarnermi piuartumi sakkussatut atorneqartassaaq kiisalu atuartup atuartitaanermi atuarfimmit nalilerneqartumik pissarsiarisaasa angajoqqaanut kalerriunneqartarnerannut tunngavissatut atorneqartassalluni tak. § 18, imm. 1 aamma 2.

§ 18-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq peqqussummilu atuuttumi § 16 taarserlugu.

Qaffasissutsini tamani sumiiffinni ataasiakkaani qitiusumiillu aalajangikkanik ataatsimullu isiginninnermik tunngavilinnik naliliisoqartarnissaa siunertaavoq, pingaartinneqarporlu atuartitsissutini ilisimalikkat, piginnaassutsinik pissarsiat inuttullu pisinnaassutsinik pissarsiat nalilerneqartarnissaat. Atuartoq naliliinermi peqataasassaaq, naliliinerullu anguniassavaa, atuartup ilinniagaqaqqinnissaminut piareersarnissaminut tunngavissaminik nalunaarfigineqartarnissaa. Nalileeriaatsit atuartitseriaatsillu nutaat atorneqartalissapput, taakulu ilaatigut atuartup ilikkagassatut pilersaarusiaq aallaavigalugu tigussaasumik suliaasa nalilernerannik aallaaveqassapput. Perorsaaneramik institutissatut siunnersuutigineqartup, tak. siunnersuummi § 31, imm. 2 nalinginnaasumillu siunnersuummut tassunga oqaaseqaatit, suliassarissavai nalileeriaatsit, naliliilermi sakkussatut atugassat uppersaasersueriaatsillu pisariaqartitat ingerlaavartumik inerisarneqarnissaat.

Imm. 1-imut tunngatillugu meeqqat atuarfianni misilitsittarneq pillugu il.il. nalunaarummi atuuttumi aalajangersakkat assingi aalajangersarneqarsimapput. Ilikkagassatut pilersaarusiaq ilikkagassatut anguniagassartaat, tak. § 13, imm. 2, naliliisarnermi ingerlaavartumi ilaatigut tunngavigineqartassapput. Oqaaseqatigiinni kingullerni Naalakkersuisut periarfissinneqarput ingerlaavartumik naliliisarneq pillugu erseqqinnerusunik maleruagassaliornissamut, tassunga ilanngullugit naliliisarnerup ilusissai imassaalu kiisalu qanoq iliorluni ingerlaavartumik naliliisarneq qanoq ingerlanneqartassanersoq.

Imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq, atuartup iliuuserisassatut pilersaarusiaa atuartup atuarnermini pissarsiaqarnera pillugu atuarfiup naliliineranik angajoqqaat nalunaarfigineqartarnerannut ilanngunneqartassasoq. Oqaaseqatigiinni kingullerni Naalakkersuisut periarfissinneqarput angajoqqaanik atuartunillu atuartup atuarnerminik pissarsiaanik naliliisimanermik kalerriisarneq pillugu maleruagassaliornissamut, tamatumunnga ilanngullugit kalerriisarnerup ilusaa aamma imarisai qanorlu iliorluni qanorlu akulikitsigisunik kalerriisarnissaaq pisassasoq.

Perorsaanermik instituti naliliinermut ilitsersuusiornissamik, imm. 1-imi 2-milu aalajangersakkat tunngavigalugit, suliasinneqassaaq.

Naggataarutaasumik naliliinerit, qitiusumit aalajangersakkat, alloriarfiit siulliit marluk naammassineqarneranni pisartussat eqqunneqarnissaannik siunnersuut nutaajuvoq, tak. imm. 3. Naliliineq taanna, ingerlaavartumik naliliisarsimanerit inernerinik piffissamilu tassani atuartup atuarnermi pissarsiarisimasaasa nalilerneqarneranik, tunngaveqartinneqassaaq. Atuartup atuarnermi pissarsiarisimasaanik naliliineq, qitiusumit tamanut atortussatut naliliinissaq pillugu aalajangersakkat tunngavigalugit, ingerlanneqartassaaq. Perorsaanermik instituti ingerlaavartumik atuartitsissutit pillugit naliliinerit inernerisa paasissutissartaannik katersuillunilu nalilersuisassaaq, tamatumunngalu atatillugu ukiut tamaasa atuartitsissutini ukiumi tassani misilitsiffiusussatut aalajangikkani naliliinermi atugassanik immikkut ilusilikkanik saqqummersitsisassalluni. Imm. 3-mi oqaaseqatigiinni siullerni aalajangersarneqarpoq, naliliinerup tamakkiisup siunertarigaa atuartup atuaqqinnissaanut ingerlaqatigiinnullu (holdinut) inissinneqartarnissaanut il.il. pilersaarusiornissap tunngavissinneqarnissaa. Aalajangersagaq atuartup alloriarfimiit alloriarfiup tullianut nikingitsoornissaanut tunngavissinngilaq.

Angajullerni atuarnaq atuartup atuartitsissutini atuartinneqarfigisimasamini tamani pissarsiaanik ataatsimoortumik naliliinermik inarneqartassaaq. Naliliineq tamanna, ingerlaavartumik naliliisarsimanerit inernerannik, piffissamilu tassani atuartup atuartitsissutini ataasiakkaani atuarnermi pissarsiarisimasaasa nalilerneqarneranik tunngaveqartinneqassaaq, tak imm. 4. Atuartup atuarnermi pissarsiarisimasaanik naliliineq, qitiusumit tamanut atortussatut naliliisarneq pillugu aalajangersakkat tunngavigalugit ingerlanneqartassaaq. Perorsaanermik instituti ingerlaavartumik atuartitsissutit pillugit naliliinerit inernerisa paasissutissartaannik katersuillunilu nalilersuisassaaq, tamatumunngalu atatillugu ukiut tamaasa atuartitsissutini ukiumi tassani misilitsiffissatut aalajangikkani naliliinermi atortussanik immikkut ilusilikkanik saqqummiisassalluni. Atuartup atuartitsissutini ataasiakkaani atuartinneqarfigisimasamini pissarsiarisimasaanik inaarutaasumik naliliinerit, Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik misilitsinnernut maannakkut atuuttunut taartaapput. Naatsorsuutigineqarpoq, suli oqaluttariarsorluni allattariarsorlunilu naliliinerit atorneqartarnisaat, ingammik piginnaassutsimik killiffiit nalilerneqarnerini. Naalakkersuisut periaatsit sorliit taamaaliornerni atorneqartarnissaat erseqqinnerusumik aalajangersagaliussavaat.

Atuartup kissaatigisaa naapertorlugu paasissutissanik pisariaqartitanik allanik ilanngussisoqarsinnaanera pillugu imm. 5-imi 6-imilu aalajangersakkat qularnaassavaat, atuartup atuarnerni pissarsiaqarneranik uppersaasiinerup tamakkiisuunissaa. Paasissutissat allat atuartup kulturikkut, inooqatigiinnikkut inuutissarsiutinullu tunngasunik ingerlatsinermi kiisalu atuartut siunnersuisoqatigiivini atuarfullu siulersuisuini sulinermi peqataasimaneranik ilaatigut imaqarsinnaapput.

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Aalajangersagaq atorlugu peqqussummi aalajangersarneqarpoq, klassit tamarmik immikkut klasselēreartinneqarnissaat, tamatumunngalu ilanngullugu aalajangersarneqarput klassilērerip suut akisussaaffiginerai suullu suliasarinerai.

Imm. 2-mi aalajangersakkap kingunerissavaa klasselērerip atuartut ataasiakkaat atuartitaanerisa pilersaaruserneqarnissaat akisussaaffigissagaa kiisalu klassip atuartut tamaasa toqqissinartumik aaqqissorluakkamillu atuarnissamut iluarsartuussinissamut qitiusumik sinaakkutaanissaa.

§ 20-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttummi § 10 taarserpaa. Imm. 5-imi kommuneqarfigisap akiliisarnissaanik aalajangersagaq immikkut atuartitsinermik ingerlatsinerup tamarmiusup, siunnersuullu naapertorlugu aningaasalersuisarnerup, kommuninut nuunneqarnissaanik tunngaveqarpoq, tak. § 33, imm. 1, nr. 1.

Atuarfiit angerlarsimaffiisa, ineqarfiutigalutik atuartunut angerlarsimaffiit nerisaqarfiutigalutillu atuartunik angerlarsimaffiit siunertaraat peqqussut malilluni atuartut sumiiffimminni atuarnermik neqeroorfigineqarsinnaanngitsut atuartinneqarnissaat. Tamanna pisarpoq nunaqarfinni arlalinni pissutsit tunngavigalugit piviusumik atuartitsinissaminnut atuartitsissutissanillu naammattunik neqerooruteqarnissaminnut illoqarfinnilu atuartut periarfissinneqarsinnaanerannut naapertuuttumik periarfissaqanngitsunut.

Peqqussutip atuuttup § 10-ata, imm. 5-a aamma § 11, efterskolinik pilersitsisinnaanermik Danmarkimilu efterskolini atuarnermi aningaasatigut tapiissuteqarsinnaanermik imaqartut atorunnaarput, aalajangersakkat taakku atuarfimmut tunngassuteqanngimmata. Naatsorsuutigineqarpoq siunissami inatsisiliornissamut allamut aalajangersakkat taakku ilanngunneqarumaartut. Allaffissornikkut maleruagassat tamatumunnga tunngasut atuuttuugallassapput atorunnaarsinneqarnissamik imaluunniit allanngortinneqarnissamik tungaannut, tak. § 49, imm. 5.

§ 21-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 20 assigaa, taamaallaalli Kalaallit Nunaanni Meeqqat Atuarfiat pillugu inatsimmi nr. 579 29. november 1978-imeersumi § 4 naapertorlugu qallunaatuuani oqaaseq „undervisningsmidler” taarserneqarpoq uannga: „undervisningsmaterialer”.

§ 22-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 21-imi aalajangersagaasumut naleqqiullugu allannguuteqarpoq imm. 2-mi anguniagassatut aalajangersaasoqarmat.

Anguniagassatut aalajangersaanermi, Kulturimut Atuartitaanermullu Pisortaqarfiusup Inatsisartut atuakkanik atorniartarfeqarneq pillugu peqqussusiaa tunngavigalugu atuarfinni atuakkanik atorniartarfeqarneq pillugu kaajallaasitaata imarisai, kaajallaasitaq nr. 20/1980, peqqussummut aalajangersaganngorlugit ikkunneqarput.

Kapitali 5-imut:

Kapitalip immikkut kapitalitut peqqussummi atuuttumi § 22 taarserpaa.

§ 23-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 22 allannguuteqarani assigaa, taamaallaat aalajangersagaq peqqussummut siunnersuutip kapitalilersorneqarneranut naleqquttunngorsarlugu inissitaalluni.

Aalajangersakkap Naalakkersuisut periarfissippai, atuarfiup siunertatut sinaakkutaasa iluanni, atuarfiup ilusaata annertussusaatalu atuartitsinerullu imarisaasa, aaqqissorneqarnirata iluarsartuunneqarneratalu maleruagassartaanik uniuissinnaanermut akuersisinnaanerannik.

Kapitali 6-imut:

Atuartitaasussatitaanermut taassumalu eqqortinneqarnissaanut aamma angajoqqaat pisinnaatitaaffiinut pisussaaffiinullu aalajangersakkat tamarmik kapitalimi tassani katersorneqarsimapput. Peqqussummi atuuttumi aalajangersakkat, kapitalimi 4-mi atuartitaasussaatitaanermut il.il. tunngasut aamma kapitalimi 5-imi torersaarnissamik, apersortinnissamut piareersarnermik il.il. imaqartut assingi nassaassaapput. Atuartitaasussaatitaanermik naammassinninnissamik aalajangersakkat eqqarsaatigalugit peqqussummi atuuttumi § 14 atorunnaarput, atuartut kristumiussutsimik atuartinneqanngitsoornissaminnut periarfissaat upperisaq pillugu atuartitsisarnerup ilusaanik imarisaanillu allanngortitsineq tunngavigalugu, tak. siunnersuutip § 13-ianut oqaaseqaatit. Peqqussummi atuuttumi § 32, apersortinnissamik piareersartarnermik imaqartoq aamma atorunnaarpoq, tassami aalajangersakkat tamatumunnga tunngasut atuarfimmud tunngassuteqanngimmata ilagiilli pillugit inatsisiliornermi aalajangersarneqartussaammata.

§ 24-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 26 assigaa.

Aalajangersagaq atuuppoq meeraq qallunaat nunaanni innuttaagaluarpalluunniit. Atuartitaasussaanermulli meeqqap pisinnaatitaanera, maani nunami najugaqarsinnaaneraniq tunngaveqartinneqassaaq.

Qaammatinik arfinilinnik piumasaqaataasoq qallunaat atuarfeqarnermut inatsisaani aalajangersakkanut naapertuuppoq.

§ 25-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 27 taarserpaa. Tassunga naleqqiullugu makku allangortinneqarsimapput:

Imm. 1-imi erseqqissarneqarpoq atuartitaasussaatitaanermut pisussaaffeqarnek aamma atuartinneqarnissamut pisinnaatitaaffiummat. Taamaattumik atuarfiup pisussaaffigaa atuarnerup nalaani atuartup sulinissamini eqqissisimanartumiitinneqarnisaata maleruaqqusaasunillu malitaqarnisaata anguneqarnissaa, ilanngullugulu atuartup atuarnermik malinnaasinnaanissaa atuartunillu allanit akornusersorneqannginnissaa.

Tassunga atatillugu imm. 2 ilanngunneqarpoq, tassanilu Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput, atuartitaanerp ingelanneqarnissaa atuarnerullu nalaani atuarfiup atuartunik nakkutilliisussaatitaanera pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut. Imm. 2-p, peqqussummi atuuttumi § 31, torersaarnissamik malittarisassanik imaqartoq taarserpaa.

§ 26-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 28 taarserpaa.

Imm. 1-imi atuartitaasussaatitaaneq aalajangersarneqarpoq, maleruagassani atuuttuni piffissamik aalajangersakkat malillugit. Atuartitaasussaatitaaneq maannakkumisut taamaallaat klassini siullerni qulingiluani piumasaqaataavoq, tassami atuartitaasussaatitaaneq Kalaallit Nunaanni atuarfeqarnek pillugu inatsit naapertorlugu ukiunik qulingiluanik sivisussuseqarmat. Klassit kingullersaata tamatumunnga ilaatinneqannginnerata kingunerissavaa, angajoqqaat namminneq qinersinnaamassuk meeraq ukiuni quliniluani atuartitaareernermi kingornagut atuaqqissanersaq.

Imm. 2-mi kingusinnerusukkut atualersinnaanermik aalajangersagaq pioreersoq allangortinneqanngilaq, meeqqallu assigiinngitsumik sukkassusilimmik inerikkiartortarnerannik ukioqatigiikkaluarlutillu piffissani assigiinngitsuni atuarlernissamut piareersimalertarnerannik peqquteqarluni.

Taamatuttaaq imm. 3-mi, maannamut piffissaq atuartitaasussaatitaaffik ukiumik ataatsimik sioqqullugu atuartuujunnaarsinnaanermik periarfissaq atuutitiinnarneqarpoq, tak. peqqussummi atuuttumi § 28, imm. 3. § 26, imm. 3-mi

aalajangersakkani pineqarput atuartut allamik ilinniagaqarnermik ilinniartinneqarnermilluunniit ingerlatsinissaannik kissaateqarfigineqartut, tassaasinnaalutillu atuartut atuarnerminni annertunngitsumik pissarsiaqarsimasut, taamaammallu inaarutaasumik tamakkiisumik misilinneqarnissaminnut piumaffigineqanngitsut, tak. siunnersuummi § 18, imm. 6. Tassunga taarsiullugu aalajangersakkap oqaaseqatigiittaani kingullermi aalajangersarneqarpoq, atuartunut taakkununga immikkut ittumik inuutissarsiutitaarniarluni ilinniagaqarniarlunilu pilersaarusiortoqarlunilu piviusunngortitsiniarluni aallartitsisoqassasoq. Aalajangersakkap taassuma annertunerusutigut periaatsit ullumikkut atorneqartut naapertorpai, peqqussutissatulli siunnersuummut ilanngunneqarluni angajoqqaat kommunitimilu oqartussaasut, atuartup nalinginnaasumik atuartitaasussaataitanerata kipitinnerani allatut iliornikkut atuartup ilinniartinneqarnissaanut pisussaaffeqarnerat erseqqissarumallugu.

§ 27-mut

Aalajangersagaq allanngortinneqanngilaq peqqussummilu atuuttumi § 30-imut naapertuulluni.

§ 26, imm. 2-mut innersuussilluni uparuarneqarpoq, atuartup atualernissaralua pissutsit immikkut ittut tunngavigalugit ukiumik ataatsimik kinguartinneqarsinnaasoq. Akerlianik maannakkutut periarfissiisoqanngilaq siusinnerusukkut atualersinnaanermik. Aalajangersamut tamatumunnga siornatigut sanioqqutitsisinnanermik periarfissaqartitsisoqarsimavoq, sanioqqutsitsisinnanermilli periarfissaq, allaffissornikkut aqunneqarsinnaannginnera pissutigalugu, atorunnaarseqqinneqarsimavoq. Aammattaaq maannamut naliliinerup takutippaa maannakkut naammattunik akissaqartoqaranilu ima nalunngisaqartoqartigilersimasoq perorsimassutsimik pisariaqartitanik naliliisinnaanngortoqarsimalluni. Taamatuttaaq siusinnerusukkut atualersitsisinnaanerup atorerlunneqarnissaa annilaanganartinneqarpoq ilaatigut meeqqanik paaqqinnittarfiit inissaaleqititsinerata ikiorserneqarsinnaanerani iluaalatsitsiniartoqalerluni.

§ 28-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 29 assigaa.

Imm. 2-kkut erseqqissarneqarpoq, atuarfiup avataani atuarneq najugarisami kommunalbestyrelsinut kalerriunneqassasoq. Atuarfiup avataani atuartitaaneq pisinnaavoq angerlarsimaffimmi, atuarfinni pisortanut attaveqanngitsuni imaluunniit tunngaviusumik atuarfinni namminersortuni, taakkunani atuartoq atuartinneqartussaammat atuarfimmi atuartitsinermut piumasaqaataasunut naapertuuttunik, tak. § 25, imm. 1.

§ 29-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 33 taarserpaa. Tassunga naleqqiullugu makku allangortinneqarsimapput:

Peqqussummi atuuttumi imm. 1-imi oqaaseqatigiit kingulliit atorunnaarput, ukiuni qulingiluanani atuartitaasussaataitanerup aalajangersarneqarneratigut pisariaqarunnaarmata.

Imm. 2-mi oqaatsitigut annikitsumik iluarsineqarpoq.

Imm. 2-mi aaliangersakkap atuarfiup angerlarsimaffiullu eqaatsumik suleqatigiissinnaanissaat tunngavigaa.

Kapitali 7-imut:

Kapitalip peqqusutip atuuttup kapitalia 3 tunngavigaa. Ilinniartitsisut kristumiussutsimik atuartitsinngitsoornissaminut periarfissaat upperisaq pillugu atuartitsisarnerup ilusaanik imarisaanillu allangortitsineq tunngavigalugu, tak. siunnersuutip § 13-ianut oqaaseqaatit, atorunnaarpoq.

§ 30-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi §§ 23 aamma 24 taarserpai.

Imm. 1 peqqussummi atuuttumi § 23 imm. 1-imut naapertuuppoq, taamaallaat erseqqissarneqarsimavoq, atuarfimmil atuartitsinermi ilinniartitsisutut ilinniagaqarsimanerup saniatigut ilinniagaqarsimaneq allaagaluartoq naleqquttuusinnaasoq. Naleqquttunik ilinniagaqarsimasut Naalakkersuisunit akuerineqarsinnaasut atuarfimmilu atuartitsisinnaanermik periarfissiisut assersuutigalugu nunani allani ilinniartitsisutut ilinniarsimasuusinnaapput imaluunniit allanik perorsaananermik tunngavilimmik ilinniagaqarsimasuusinnaapput.

Peqqussummi atuuttumi imm. 2 atorunnaarpoq, tassami atuarfeqarfimmi atorfinitsitsisarneq tamarmiusoq kommuninut nuunneqarmat, tak. peqqussummi atuuttumi § 43 imm. 2, nr. 2 aamma § 56, imm. 2, taamaalilluni Naalakkersuisut qanoq ililluni sulisunik eqqartorneqartunik atorfinitsitsisarnissaq aalajangersaaffigisarunnaassavaat.

Aalajangersakkami imm. 2 nutaajuvoq periarfissiillunilu inunnik naleqquttumik atuartitsisutissani aalajangersimasuni piginnaassusilinnik piffissami sivikinnerusumi sivisunerusumiluunniit atorfinitsitsisinnaanermik. Tamatumani eqqarsaatigineqarnerupput mernguernartulerinerit sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat ataanniittut, taamaalilluni inuit naleqquttumik ilinniagaqarsimasut - soorlu assasornermik ilinniagallit, eqqumiitsuliortut nipilersortartullu - atuartitsinermik ingerlatsisinnaanngorlugit. Sivisunerusumik atorfinitsitsisoqassappat

taamatut atorfinitsinneqartoq perorsaaneq tunngavigalugu tunngaviusumik pikkorissartinneqarnissaminut piumaffigineqassaaq.

Imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq kommunit, inunnik naleqquttunik piginnaassusillinnik, nalunaaquttap akunneranut akilerlugit, imm. 1 naapertorlugu ilinniagaqarsimasunit imaluunniit imm. 2 naapertorlugu naleqquttunik piginnaassusilinnit atuartitsissutigineqarsinnaanngitsunit, ilinniartitsisutut atorfinitsinneqarsinnaanerit. Taamaaliormi pingartinneqassapput inuit taakkua ilinniagaqarsimanerat sulinerminnilu misilittagarilersimasaat. Sivilunerusumik atorfinitsitsisoqassappat taamatut atorfinitsinneqartoq perorsaaneq tunngavigalugu tunngaviusumik pikkorissartinneqarnissaminut piumaffigineqassaaq.

Imm. 4-imi aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 24 taaserpaa, tassungalu naleqqiullugu imarisamigut allannguuteqarani, taamaallaat sulisut pineqartut siunnersuut naapertorlugu § 9, imm. 7-imi nammineq piumassutsimik sammisinnaasanik perorsaaneq tunngavigalugu aqqissuussaasunik aamma ingerlatsisinnaanissaat ajornartinneqarani.

Kapitali 8-mut:

Kapitalip peqqussutip atuuttup kapitaliata arfernani atuarfeqarnerup aqqissuusaanera pillugu eqqartorneqartut tunngavigai. Peqqussummi atuuttumi § 34, imm. 1 atorunnaarpoq, tassami Naalakkersuisut atuarfeqarneq pillugu annertunerusutigut sinaakkusersuisinnaanerit siunnersuutip piginnaatitsilluni aalajangersagartaani erseqqissarneqarsimammat, maanilu erseqqissaqqittariaqarani. Aammattaaq peqqussummi atuuttumi § 34, imm. 2 atorunnaarpoq, tassami kommunalbestyrelsip pisussaaffii piginnaatitaaffiilu siunnersuutip § 38-iani erseqqimmata. Peqqussummi atuuttumi § 34, imm. 3 siunnersuummi § 37-p taaserpaa.

§ 31-mut

Aalajangersakkat peqqussummi atuuttumi § 36-mut naapertuupput.

Peqqussummi atuuttumi § 36, imm. 1, nr. 1 aamma imm. 2 atorunnaarput, tassami immikkut atuartitsisarneq tamarmi kommuninut inissinneqarmat, tak. siunnersuummi § 14 aamma § 33 imm 1, nr. 1.

Siunnersuummi imm. 1, nr. 1 aamma 3 allanngunngillat peqqussummilu atuuttumi § 36, imm. 1, nr.2-mut aamma 3-mut naapertuullutik. Perorsaanermik aamma tarnip pissusaanik siunnersuinerup aalajangersagassatut siunnersuummi taamaallaat siunnersuineramik ingerlatsinertut inissisimanissaa siunniunneqarpoq, tak. § 14 tassungalu tunngasumik oqaaseqaatit kiisalu siunnersuummi § 33, imm. 1, nr. 1 tassungalu tunngasumik oqaaseqaatit.

Siunnersuummi imm. 1, nr. 4-mi oqaasertat peqqussummi atuuttumi § 36, imm. 1, nr. 6-imut naleqqiullugit allanngortinneqarsimapput, tamannalu siunnersuummi § 21-p allatut oqaasertalerneqarsimaneraniq tunngaveqarpoq.

Siunnersuummi imm. 1, nr.5, peqqussummi atuuttumi § 36, imm. 1, nr. 5 assigivaa, tassungali naleqqiullugu taamatut suliniuteqarnermi sulissunniakkat kikkuunersut erseqqissarneqarsimallutik.

Siunnersuummi imm. 1, nr. 6 peqqussummi atuuttumi § 36, imm. 1, nr. 4-mut taartaavoq, ilanngunneqarporli Naalakkersuisut atuarfeqarnermi ingerlatsineq pillugu perorsaanermt naliliisarnermullu tunngasunik ilisimatusartitsinissamut pisussaaffeqarnerat.

Peqqussummi atuuttumi § 36, imm. 2 atorunnaarpoq, tamannalu immikkut atuartitsinerup tamarmiusup kommunini oqartussanut tunniunneqarnissaanik tunngaveqarluni, tak. siunnersuummi § 14, tassungalu tunngasunik oqaaseqaatit kiisalu § 33, imm. 1, nr. 1.

Siunnersuummi § 31, imm. 2 nutaajuvoq, Naalakkersuisullu tassani pisussaatinneqarput perorsaanermt, naliliisarnermt ilinniartitsineremullu tunngasunik ilisimatusarfissamik, imm. 1-imi nr. 3-miit 6-mut, tak. siunnersuummut nalinginnaasunik oqaaseqaatit, allassimasutut suliasaqartunik pilersitsinissaannik. Atuarfeqarfiup iluarsartuuteqqinnerani erseqqissisimavoq, atuarfeqarfimmi atuartitsinerup inerisarnernerani annertuumik perorsaanermt ilisimatusartitsinissamut ineriartortitsinissamullu kiisalu atuarfeqarnerup ingerlaneraniq naliliuarnissamik pisariaqartitsisoqartoq, tak. siunnersuummi nalinginnaasunik oqaaseqaatit. Ilanngullugu kissaatigineqarsimavoq ilinniartitsinissamik ilinniartitsinerup kiisalu ilinniartitsinunik pisortanillu ilinniartitsinernerup annertunerumillu ilinniartitseqqittarnerup, ilisimatusarnermt tunngaveqarluni nukittorsarneqarnissaat.

Imm. 3 peqqussummi atuuttumi § 36, imm. 3-mut taartaavoq. Tassunga naleqqiullugu suliasat, isumaqatigiinnikkut kommunalbestyrelsimit oqartussaaffigisassanngortinneqarsinnaasut ikilisinneqarput, taamaalillunilu taamaallaat perorsaanermt aamma tarnip pissusaanik siunnersuineq aamma atuarfiit ineqarfiutisut immikkut aqqissussat kommunalbestyrelsinit oqartussaaffigineqarsinnaalissallutik. Tamatumunnga pissutaavoq kommunit suliasanik eqqartorneqartunik allanik tigusinissaat piviusorsiorpalaartuunngitsutut siunertanullu naapertuutinngitsutut nalilerneqarmat. Taamaakkaluartoq kommunalbestyrelsi nammineerluni suliasanik allanik imm. 1-imi eqqartorneqartunik aallartitsinissaminut killilersorneqanngilaq.

§ 32-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 35-mut taartaavoq.

Siunertamut naleqquttuutinneqarsimavoq erseqqissassallugu Naalakkersuisut kommunit peqqussummik ingerlatsinerannik nakkutilliinissaat. Nakkutilliinissap kingunerissavaa Naalakkersuisut kommunalbestyrelsinut innersuussutiniq tunisisarsinnaanissaat, kommunit peqqussummik atuutsitsinerminni peqqussutip aaliangersagartaanik uniuippata. Kommunalbestyrelsip innersuutit malinngippagit, Naalakkersuisut Kommuninut Nakkutilliisoqarfimmut apeqqummik ingerlatitseqqissinnaapput.

Kommunalbestyrelsimut paasissutissanik Naalakkeruisut suliassaminnik naammassinnikkumallutik pisariaqartitaminnik piumasaqarsinnaanerat nakkutilliiniarnermi suliassanut suliassanullu allanut peqqussutip aaliangersagartaanut tunngaveqartunut atuuppoq.

§ 33-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 37 taarserpaa, tassungalu naleqqiullugu makkunatigut allannguuteqarluni:

Imm. 1, nr. 1-ip immikkut atuartitsisarneq pillugu tassungalu tunngasumik suliassat tamaasa aalajangersaaffigivai, tak. tassunga tunngasumik massuma ataani oqaaseqaatit, aammattaaq innersuussutitit naleqqussarneqarput.

Pissusissamisoorsorineqarpoq immikkut atuartitsisarnerup tamarmiusup kommuninit oqartussaaffigineqalernissaa, PPR siunnersortitut inissillugu. Tamatumunnga ilaatigut tunngaviuvoq pissusiviusut naapertorlugit immikkut atuartitsisarnerit assigiinngitsut – nalinginnaasumik imaluunniit annertusisamik - erseqqissumik immikkoortinneqarsinnaannginnerat, tassami pissutsit assigiinngitsorpassuit atuartup ikiorserneqarnissaminik pisariaqartitsineranut aalajangiisuusarmata, tak. siunnersuummi § 14-imut oqaaseqaatit. Taamaattumik suliassap oqartussaaffimmit ataasiinnarmit isumagineqarnissaa siunertamut naapertuunnerpaavoq. Taamaattoq siunnersuisussaataanerup Naalakkersuisuniiginnarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tak. siunnersuummi § 31, imm. 1, nr. 1.

Imm. 2-mi pisinnaatitaaffik allanngortinneqarsimavoq, taamaalillunilu Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput pisussaatinneqaratilli, pineqartumi aalajangersagaliorsinnaanermut.

§ 34-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 38-mut allannguuteqarani naapertuuppoq. Aaliangersakkap tunulequtaraa suliassanik ataatsimoorussinnaasanik suleqatigiilluni naammassiiniaqatigiissinnanermut isumaqatigiissuteqarsinnaaneq taamaaliornikkut periarfissinneqarmat.

§ 35-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 39-mut allannguuteqarani naapertuuppoq, taamaallaat „angajullit" taarserpaat „atuartut 10.- 12. klassini atuartut", oqaaseqatigiillu "kommunimi allami..." imaalerlutik: "kommunip allap...", oqaatsitigut iluarsineq pissutigalugu taarserneqarlutik.

Atuartup kommunimi najugaqarfigisami avataani atuartitaanissaanik innersuunneqarnerata kingunerissanngilaa kommunip najugaqarfigisaata atuartup atuartitaaneranut aningaasartuutissaraluaminik nammataqanngitsoorneranik.

Aaliangersakkap akerlianik angajoqqaat atuarfimmik piumasaminnik qinersisinnaanerannik ammaassiffingilai.

Maleruagassap imm.-ata 2-ata atuartunut ataatsimoortunut aalajangersimasunut atorneqarsinnaanera sinaakkuserpaa. Allaffissornikkut periartaatsit nalinginnaasut tunngavigalugit angajoqqaat innersuussinissamik aalajangiinnginnermi tusarniarneqartarnissaat inassutigineqarpoq.

§ 36-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 42-mut allannguuteqarani naapertuuppoq. Aaliangersagaq pisariaqartuutinneqarsimavoq eqqanaarumallugu kommunit aggorneqarnerisa avataanni atuarfeqarfinnut akisussaasunik pisortaqarnissaq anguniarlugu.

§ 37-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 34, imm. 3-mut naapertuuppoq, taamaattorli "tunngavialu" "atuarfiup siunertaa"-nut siunnersuummi § 2-mut naapertuuttumik oqaasertalerlugu ilanngunneqarsimalluni, maannakkullu aalajangersakkami atuuttumi uniffik kingulleq ilaasoq atuarfiit siulersuisuisa inissisimanerat ilanngunneqarani. Aalajangersagaq tassungarpiaq inissinneqarsimavoq aalajangersakkani erseqqissarumallugu, suliassat sorliit Naalakkersuisunit kommunalbestyrelsinillu suliarineqassanersut, taamaalillunilu atuarfiit ataasiakkaat atuarfeqarnerup aqunneqarneranut kommunalbestyrelsinut akisussaaffiiniq erseqqissaajumalluni. Atuarfinnik ataasiakkaanik eqqartuineq paasineqassaaq atuarfiup pisortaa, atuartitsisui atuarfiullu siulersuisui peqatigiillutik. "Atuarfiup siulersuisui" inatsisitigoortumik ataasiusutut isigineqarsinnaanngillat, taamaattumillu inatsisitigut immikkut atuarfiup ingerlanneqarnera pillugu akisussaatinneqarsinnaanatik. Taamaakkaluartoq atuarfiup siulersuisui siulersuisunilu ilaasortat ataasiakkaat namminneq aaliangikkatik pillugit immikkut tamarmik akisussaatinneqarsinnapput

Kapitali 9-mut.

Kapitali imarisamigut peqqussutip atuuttup kapitalianut 7-imut naapertuuppoq.

§ 38-mut

Aalajangersakkap allannguuteqarani peqqussummi atuuttumi § 43 assigaa, taamaallaat innersuutit naleqqussarneqarput kiisalu iluarsiiissutit allannguutit atuarfeqarnerup ilusaanut ilikkagassatullu pilersaarutinut naleqquttunngorlugit iluarsiivigineqarlutik.

Imm. 1-imut.

Kommunip atuarfeqarfiani kommunalbestyrelsip pingaarnerusutigut akisussaaffeqarnera siullermik tassaavoq kommunalbestyrelsip qulakkiissagaa kommunip atuarfeqarfiata meeqqat atuarfiannut piumasaqaatit aalajangersakkallu atuarfik pillugu peqqussummi aalajangersarneqarsimasut malittarisassallu allat taanna tunngavigalugu aalajangersarneqarsimasut eqqortillugit malissagai. Peqqussummi aalajangersakkat arlallit sinaakktissanngorlugit aalajangersakkatut ilusilernerqarsimapput. Taamaattoqartillugu kommunalbestyrelsi kommunip atuarfeqarfia pillugu erseqqissunik aalajangiisinnaavoq imaluunniit sinaakktissanik atitunnginnerusunik aalajangersaasinnaalluni, aalajangiinerit sinaakktissalluunniit taakku peqqussutip pingaarnerusutigut sinaakktissiissutaasa iluaniiginnarpata. Kisianni kommunalbestyrelsip sinaakktissiissutai ima annikitsigissanngillat atuarfinni ataasiakkaani perorsaaniikkut aningaasaqarnikkullu nammineersinnaanermik periarfissaarutsitsillutik. Taamaattumik kommunalbestyrelsip anguniagai sinaakktissarititaalu aalajangersarneqartariaqarput atuarfimmi siulersuisut piviusumik sunniuteqaqataasinnaanerit qulakkeerlugu.

Aammattaaq pingaarnerusutigut akisussaaffeqarnerup kinguneraa peqqussutip piumasaqaatai eqqortinniarlugit nukissat aningaasallu pisariartinneqartut kommunalbestyrelsip atugassiissutigissagai.

Atuarfiit sulinerannik kommunalbestyrelsip nakkutilliinera pingaarnarpaamik tassaavoq atuarfiit meeqqat atuarfiata sulinerani anguniagassarititaanut sinaakktissiissutaanullu naapertuuttumik ingerlatinneqarnerinut akisussaaneq, taakkulu ilaatigut meeqqat atuarfiat pillugu peqqussummi ilaatigullu kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqarsimapput. Kommunilbestyrelsip atuarfimmi sulinerannik nakkulliisuunerata kingunerisaanik paasissutissat nakkutilliinermik ingerlatsinissami pisariaqartinneqartut kommunalbestyrelsip atuarfinni pissarsiariniarsinnaavai. Pisariaqarnera tunngavigalugu kommunalbestyrelsip atuarfiit misissuataarivigisinnaavai, atuarfiullu peqqussummi piumasarineqartut, peqqussut tunngavigalugu piumasarineqartut imaluunniit piumasaqaatit kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqarsimasut eqqortinnigippagit kommunalbestyrelsi akuliunnissaminut pisinnaatitaallunilu pisussaataavoq. Taamaattorli atuarfiup aalajangiineri kommunalbestyrelsip atorunnaarsillugit allamik aalajangiisinnaanngilaq, aalajangiinerit taakku meeqqat atuarfiat pillugu peqqussutip sinaakktissarititaasa sinaakktissallu kommunalbestyrelsimit siumut aalajangersarneqareersimasut iluanniippata. Taamatut pisoqartillugu

aalajangiinerup atorunnaarsinneqarnera allamillu aalajangiisoqarnera maalaarnikkut pisinnaavoq kommunalbestyrelsili atuarfiit ataasiakkaat sinaakktissaasa allangortinneqarnerisigut siunissami aalajangiisarnernut sunnuteqalersinnaavoq.

Oqaaseqatigiit siulliit malillugit nalinginnaasumik nakkutilliisussaataanerup saniatigut meeqqat kommunimi najugaqartut kommunip atuarfiani atuartussatut allatsissimasut imaluunniit atuartitaasussaataanermik allatigut naammassinnissimasut tamarmik atuartinneqarnerat nakkutigissallugu kommunalbestyrelsi immikkut pisussaaffeqarpoq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersakkap taassuma sumiiffinni ataasiakkaanni meeqqat atuarfianni kommunalbestyrelsip immikkut oqartussaaffeqarfii killissalersorpai.

Nr. 1 malillugu kommunalbestyrelsi kommunip atuarfeqarfianut tamarmiusumut aningaasaliissutit aamma atuarfintut ataasiakkaanut aningaasatigut sinaakktissat pillugit aalajangiisarnissaminut oqartussaaffeqarpoq. Aningaasaliisarnemi oqartussatut kommunalbestyrelsip aningaasaliissutit amerlassusissaat aamma atuarfiup missingersuutaasa qanoq immikkualuttulersugaatiginissaat aalajangersartarpai. Aningaasaliissuteqartarnermut oqartussaaffik immiini atuarfinni siulersuisunut tunniunneqarsinnaanngilaq, kisianni peqqussummi siunertarineqarpoq atuarfinni aningaasatigut perorsaanikkullu nammineerluni ingerlatsineq siuarsarneqassasoq. Taamaassappat pisariaqarpoq kommunalbestyrelsip atuarfinnik ataasiakkaanik aningaasatigut sinaakktissanik aqutsisitsinissaa. Suliassaqarfiit sorliit aningaasatigut sinaakktissani taamaattuni ilaatinneqassanersut kommunalbestyrelsimit aalajangerneqartarpoq. Taakku asserssuutigalugu tassaasinnaapput ilinniartitsisut akissarsiaannut sinaakktissaat, atuarfiup nammineq aqussinnaasai.

Nr. 2 malillugu atuarfinni pisortanik ilinniartitsisunillu atorfinitsitsinissaq soraarsitsinissarlu kommunalbestyrelsimit aalajangerneqassaaq. Ilinniartitsisut eqqarsaatigalugit atorfinitsitsinissamut oqartussaaffik Namminersornerullutik Oqartussanit kommuninut nuunneqassasoq matumuuna siunnersuutigineqarpoq, taamaaliornikkullu atorfinitsitsisarnermut soraarsitsisarnermullu oqartussaaffik oqartussaasumi ataatsimi katersorneqassaaq. Taamaattoq tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, siamasissumik atorfinitsitsinnaanerup malitsiginngimmagu, kommunit ataasiakkaat akissarsiat atorfinitsitaanerlu pillugit aalajangiinissamut oqartussaaffilerneqarnerat. Taamatut oqartussaaffeqarneq Naalackersuisuiniittuassaaq.

Atorfinitsitsinerit eqqarsaatigalugit atorfinitsitsinissaq sioqqullugu atuarfiup siulersuisui pineqartut oqaaseqaateqartinneqarsimassapput. Atorfimmut ataatsimut qinnuteqaateqartut arlaliuppata atuarfiup siulersuisui qinnuteqaateqartunut ikinnerpaamik marlunnut oqaaseqaateqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Qinnuteqaateqaartut qanoq tulleriinnilersorneqarnissaat atuarfiup siulersuisuisa namminneq aalajangersinnaavaat. Kommunilbestyrelsi atuarfiup siulersuisuisa oqaaseqaataannit qilersorneqarsimanngilaq.

Atuarfiup siulersuisuisa oqaaseqaateqarsinnaatitaanerat atorfinitsitsinerinnarnut tunngassuteqarpoq, taamaattumillu atuariit pisortaannik ilinniartitsisunillu soraarsitsinermi qinnutigineqanngitsumilluunniit nuutsitsinermi oqaaseqaateqartinneqartussaanaatik. Taamaattorli atuarfimmi siulersuisut siunnersuummi § 42 imm. 11 tunngavigalugu nammineq siuliniuteqarnermikkut pisuni aamma taamaattuni kommunalbestyrelsimut oqaaseqaateqarsinnaapput, kisianni kommunalbestyrelsi atuarfiup siulersuisuinik oqaaseqaateqartitsinissaminut taakkuluunniit oqaaseqaataasa utaqqimaarnissaannut pisussaaffeqanngilaq.

Nr. 3-mi, atuarfeqarnerup ilusilersugaanera siunnersuutigineqartoq malillugu, oqaatsit "alloriarfiit" aamma "klassit" atorneqarput "ukioqatigiiaat"-nut taarsiullugit. Nr. 3 malillugu atuarfiup ilusiligaanera pillugu aalajangigassat tamaasa kommunalbestyrelsip aalajangiivigisartussaavai. Suliassaqarfiit ataatsimoorlutik kommunimi atuarfiup ilusaanik pilersitsisut ilaat aalajangersakkami taakkartorneqarsimapput, tamakkiisuunatilli. Kommunimi atuarfeqarfiup ilusaani allannguutissat pillugit kommunalebstyrelsip aalajangiinnginnerani atuarfiup pineqartup siulersuisui imaluunniit atuarfinni pineqartuni atuariit siulersuisui oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqartinneqassapput. Siunnersuummi § 39 imm. 3-mi allassimasutut atuarfiup ilusaa pillugu aalajangiinerit tamarmik kommunimi atuarfeqarfiup aqunneqarnera pillugu ileqqoreqqusanut ilanngussatut ilanngunneqassapput.

Nr. 4 malillugu klassinik pilersitsineq, atuartut nal. akunnerini qassini atuartarnissaat, immikkut atuartitsineq il.il. pillugit sinaakktissatut aalajangigassat tamarmik kommunalbestyrelsimut aalajangiivigineqartussaapput. Atuarfiup ilusaa pillugu malittarisassanut atuuttunut akerliusumik klassinik pilersitsineq il.il. pillugu sinaakktissat allanngortinneqarnerannut atatillugu piumasaqaateqartoqanngilaq. Kisiannili atuarfiup siulersuisuisa kommunalbestyrelsimut oqaaseqaateqaqqunissaannut akornutissaqanngilaq, aammattaarlu atuarfiup siulersuisui nammineq suliniuteqarnermikkut aamma oqaaseqaateqarsinnaallutik, tak. siunnersuummi § 42 imm. 11.

Sinaakktissat pineqarnerat isumaqarpoq atuariit ataasiakkaat naammineersinnaassuseqarnissaannut periarfissaqartitsisoqassasoq. Taamaalilluni kommunalbestyrelsip atuartitsissummit atuartitsissummut nal. akunneri atuartitsivissat tamakkiisumik aalajangersaavigisinnaanngilai. Immikkut atuartitsineq assersuutigalugu atuartitsissutini nal. akunneri atuartitsiviusut, ataqatigiissaarineq aamma atuartitsissutit nammineq toqqarneqarsinnaasut qanorlu annertutigisumik neqeroorutigineqarnerat eqqarsaatigineqarput.

Nr. 5 malillugu atuarfiup ingerlatsinera pillugu tunaartarisassanik nalinginnaasunik aammattaq kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq sumiiffinni ataasiakkaani innuttaasunut qaammarsaanermik suliaqartut, peqatigiiffiit, nammineq piumassuseq tunngavigalugu meeqqanut inuusuttunullu suliniuteqartut innuttaasullu soqutiginnittut allat suleqatigalugit kulturikkut ingerlatat isumagineqarnerat ataqatigiissaarneqarnerallu pillugit. Tamatumunnga atatillugu kulturikkut ingerlatat taakku peqatigiiffiit namminersortut kommunimilu suliniuteqartut allat akornanni kusanaatsumik equngasumillu unammillernikkut aaguataarneqannginnissaat

eqqarsaatigineqartariaqarpoq. Sumiiffinni ataasiakkaani atuarfiup innuttaasunik suleqatiginninnerani tunngaviussusaq tassa kommunalbestyrelsip taamatut ingerlatsineq pillugu tunaartarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasimanera. Siunnersuummi § 42 imm. 7 tunngavigalugu tunaartarisassat kommunalbestyrelsip aalajangersarsimasaasa iluanni atuarfiup siulersuisuisa aalajangissavaat atuarfimmil ingerlatsinermi kulturikkut ingerlatat isumagineqarnerat ataqatigiissaarneqarnerallu ilaatinneqassanersut.

Nr. 6 malillugu apeqqutini atuarfinit ataasiakkaanit isumagisassaanngitsuni tamani kommunalbestyrelsi inaarutaasumik oqartussaassuseqarpoq. Tassa imaappoq aalajangersagaq taanna tunngavigalugu apeqqutini oqartussanut allanut inissinneqarsimanngitsuni tamani alajangiinissaminut kommunalbestyrelsi oqartussaassuseqartoq, matumani atuarfiup siulersuisui atuarfinilu pisortat oqartussaassuseqarfii ilanngullugit. Aalajangersakkami assersuutitut taaneqarsimasut saniatigut atuannigiffissat pillugit pilersaarussiaq aamma kommunalbestyrelsip oqartussaassuseqarfii pissusissamisoortumik ilaavoq. Atuarfiinni atuakkanik atorniartarfinnut atatillugu oqaatigineqassaaq taakku pillugit aalajangiisarnerit atuarfinni atuakkanik atorniartarfiit pillugit aalajangersakkat atuuttut tunngavigalugit pisartussaammata, tak. siunnersuummi § 22 maleruaqqusallu taanna inatsisitigut tunngavigalugu aalajangersarneqarsimasut allat.

Imm. 3-mut.

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 43, imm. 3 taarserpaa. Taamaaliornerup kinguneraa ilikkagassatut pilersaarussiaq, pinngitsooratik - maannakkutut atuartitsinermi najoqqutassat qitiusumit pilersinneqarsimasut ilitersuutaasullu assignagit - malinneqartussanngormata, atuarfiullu siulersuisui taamaallaat taakkununga tapiutissatut malittarisassanik sanasinnaanissamut pisinnaatitaammata. Tassunga ilanngullugu atuarfiup siulersuisui sumiiffinni ataasiakkaani atuartitsinermi ilikkagassatut pilersaarussiaq siunnersuutaasunik sanasinnaapput tamakkua qitiusumit sananeqartussaannngimmata tak. siunnersuummi § 13, imm. 2.

Imm. 4-mut.

Kommunalbestyrelsip oqartussaaffiinik atuarfiup siulersuisuinut nuussineq oqartussaaffimmik avammut nuussinertut taaneqartarpoq. Kommunalbestyrelsip oqartussaaffiinik avammut nuussinerup annertussusia atuarfimmil atuarfimmul assigiinngissinnaavoq. Siunnersuummi § 39 imm. 2-mi allassimavoq kommunip atuarfeqarfiata aquneqarnera pillugu ileqqoreqqusat oqartussaaffiit atuarfiup siulersuisuinut nuunneqarsimasinnaasut allaaserineqarnerinik imaqassasut.

Peqqusummul atuuttumut tunngatillugu pissusissamisoortinneqarpoq erseqqissassallugu kommunalbestyrelsi aamma nakkutilliisussaataitanerminik tunniussisinnaanngimmat.

Aalajangersakkatut siunnersuutigineqartoq taanna qullersaqarnerup allersaqarnerullu ilaatut kommunalbestyrelsip atuarfiup pisortaanut sulisitsisutut pisinnaatitaaffinnik tunniussisinnaaneranut akornutaanngilaq. Nammineq ilumi oqartussaaffimmik

nuussinerup annertussusia, matumani kommunalbestyrelsip ataani ataatsimiititaliamut imaluunniit ingerlatsiveqarfimmut nuussineq ilanngullugit eqqarsaatigalugit, kommunalbestyrelsit nunaqarfinnillu aqutsisut pillugit Inatsisartut inatsisaanni aamma allassimavoq.

§ 39-mut

Aalajangersagaq peequssutip atuuttup § 44-anut allannguuteqarani naapertuuppoq, innersuussutilli taamaallaat iluarsaanneqarsimallutik kiisalu imm. 4 nutaaq, kommunalbestyrelsip atuarfimmi sinniisuutitassanik qinersinernik kipungasunik pisoqartarnissaanik aaliangiisinaanera, ilanngunneqarsimalluni, tamannalu siunnersuummi § 40, imm. 10-mi periarfissaqartinneqarpoq.

Meeqqat atuarfiat pillugu peqqussummi kommunit atuarfeqarfiata aqunneqarnera pillugu aalajangersakkat annertunerusutigut sinaakktissatut aalajangersagaapput. Sinaakktissatut aalajangersakkat piviusunngortinneqarnerat kommunip atuarfeqarfia pillugu ileqqoreqqusat aqutugalugit pisussaavoq, taakkulu kommunalbestyrelsimit akuerineqartussapput. Aqutsineq pillugu ileqqoreqqusat akuerineqannginnerini allanngortinneqannginneriniluunniit atuarfinni siulersuit oqaaseqaateqarnissaminnut periarfissaqartinneqassapput. Aqutsineq pillugu ileqqoreqqusani allannguut kommunit atuarfianut ataatsimut imaluunniit atuarfinnut ataasiakkaannguanut taamaallaat tunngassuteqarpat atuarfiup siulersuisui eqqorneqartut kisimik oqaaseqaateqarnissaminnut periarfissinneqassapput. Kisiannili atuarfiunni siulersuisut tamarmik oqaaseqartinneqarnissaannut kommunalbestyrelsip periarfissiinissaa akornutissaqanngilaq. Aqutsineq pillugu ileqqoreqqusani allannguutit oqaaseqaateqarfiginissaannut atuarfiup siulersuisui eqqugaasut naammaginatsumik piffissalernerqartariaqarput. Pisariaqartinneqarpat aqutsineq pillugu ileqqoreqqusat allanngortinneqarsinnaapput.

Angajoqqaat ilaasortaataitaasa qassiussusissaat siunnersuummi § 40 imm. 2-mi aalajangersagaq malillugu kommunalbestyrelsimit aalajangerneqassaaq.

Siunnersuummi § 40 imm. 4 malillugu atuarfiup siulersuisuisa taamatut piunnaqarnerisigut kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa inuk kommunalbestyrelsimit toqqarneqartoq atuarfiup siulersuisuisa ataatsimiinnerini taaseqataasinnaatitaanani peqataasassasoq.

Ilinniartitsisut atuartullu ilaasortaatitassaannik toqqaasarnermi periusissat kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqassapput, tak. siunnersuummi § 40. Angajoqqaalli ilaasortaatitaannik toqqaasarnermi periusaasussat Naalakkesuisunit aalajangersarneqassapput, tak. siunnersuummi § 40, imm. 1 nr. 1.

Imm. 1-imi taagorneqartut tamakkiisuunngillat. Taaneqartut saniatigut ileqqoreqqusat taakku atuarfinni siulersuisuni aalajangeeriaatsit pillugit aalajangersakkanik aamma imaqartariaqarput, matumani sinniisissanik aggeqqusineq, siulittaasumik qinersineq, ataatsimiinnerit ingerlanneqartarneri, aalajangiisinnaassuseqarneq il.il. eqqarsaatigalugit.

Imm. 1-imi taaneqartut saniatigut imm. 2 malillugu ileqqoreqqusani piginnaatitaaffiit siunnersuummi § 39 imm. 4 malillugu atuarfinni siulersuisunut oqartussaaffigilersillugit tunniunneqarsinnaasut allaaserineqarneri aamma ilaatinneqartariaqarput. Oqartussaassusermik tunniussinerit atuarfimmit atuarfimmu assigiinnngissinnaapput. Tamanna pillugu siunnersuummi § 38 imm. 4-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Aammattaaq imm. 3 malillugu ileqqoreqqusanut ilanngussani kommunalbestyrelsip atuarfimmik ilusilersuineq pillugu siunnersuummi § 38, imm. 2 nr. 3-miit 6-imut malillugu aalajangiineri ilaatinneqartariaqarput. Aqutsineq pillugu ileqqoreqqusanut ilanngussakkut pingaarnerpaamik siunertarineqartoq tassaavoq meeqqat atuarfiannik atuisunut paasisutissiinissamik suliassap naammassiniarneqarneqarnera. Ilanngussat qanoq iluseqarnissaanut immikkut piumasaqaateqanngilaq, taamatuttaarlu ilanngussat allanngortinneqarnissaat pillugu periutsinik immikkut ittunik piumasaqaateqartoqarani, atuarfiup ilusilersugaanerani allannguutit pillugit aalajangiinerit eqqaassanngikkaanni, tassani allanngortitsisoqartinnagu atuarfinni siulersuisut oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqartinneqartussaammata, tak. siunnersuummi § 38, imm. 2 nr. 3.

Imm. 4 malillugu Naalackersuisut ileqqoreqqusaliassanut nalinginnaasunut najoqquttassiornissaminut pisussaaffilerneqarput. Ileqqoreqqusat nalinginnaasut taakku kommunip nammineq ileqqoreqqusaminik aalajangersaanerani allaavigineqarsinnaapput. Kaajallaasitakkut nr. 2/1997-ikkut ileqqoreqqusat taakku nalinginnaasumik najoqquttassiaasut saqqummersinneqarsimapput.

§ 40-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 45 taarserpaa.

Imm. 1-imut.

Peqqussummi atuuttumi § 45, imm. 1, killiffik 1-imi, peqqussummi taassani § 46-mut innersuussineqarpoq, tassanilu kommunalbestyrelsi piginnaatinneqarpoq atuarfiup siulersuisuisa, atuartitsiviusuni minnerusuni, suliassaannik nunaqarfinni aqutsisunut tunniussinissamut aalajangiisinnaanermut. Aalajangersagaq siunnersuummi ilanngunneqarsimanngilaq tamatumanilu pissutigineqarpoq, nunaqarfinni aqutsisuniit arlalinniit aammalu nunaqarfiit peqatigiiffianniit (KANUNUPE) aaqqissuussinermik tamassuminnga nammaginninnginnermik nalunaaruteqartoqarsimanera. Ilaatigut nunaqarfinni aqutsisuni ilaasortat atuarfimmilu atuartuuteqanngitsut, angajoqqaanut sinniisuunissaminut piginnaassuseqartutut misigisimasimanngillat. Tassunga ilanngullugu nunaqarfimmi aqutsisuni ilaasortaq atuartitsinermik suliaqartuutillugu soqutigisanik aporaattoqarsinnaasarpoq, minnerunngitsumik taanna atuarfimmi pisortatut ivertinneqarsimappat. Kiisalu naammaginnartinneqanngilaq nunaqarfinni aqutsisut qinigaanermikkut suliassatut naammassiniagassarinnngisaminnik suliassinneqarpata.

Imm. 1 nr. 1-imi angajoqqaat sinniisussaattut qinigaasinnaatitaasut qinersisinnaatitaasullu killiliiffigineqarsimapput. Angajoqqaajusutut

piginnaatitaaffeqartut aallaaviupput, tassami inuit, qinersinerup nalaani meeqqanik atuartunik angajoqqaajussuseqartut, qinerneqarsinnaallutillu qinigaasinnaatitaammata. Angajoqqaajusut avissimagaluarunilluunniit tamarmik qinersinnaatitaallutillu qinigaasinnaatitaapput, ataatsimoorussamik meeqqamut angajoqqaajusutut piginnaatitaaffeqarunik. Nr. 1-imi killiffik 1-imi aalajangersakkami ilanngunneqarsimavoq "imaluunniit meeqqanut paaqqinnittussatut akuerisaasut" erseqqissarumallugu, inuit taakku angajoqqaatut oqartussaassuseqartutulli atuarfiit siulersuisuinut qinersinnaallutillu qinigaasinnaammata. Angajoqqaatut oqartussaasut qinersinermit tassani peqataasinnaatitaanngillat.

Aalajangersakkap imm.-ani nr. 1-imi nr. 2-mi atuarfiup siulersuisuinut inuit qinigaasinnaasut amerlisinneqarsimapput. Taamaaliornepup atuarfeqarneq pillugu iluarsaaqqinnermi siunertani anguniagassatut kissaataasut akuersussavai, tassa sumiiffinni ataasiakkaani inuit piffissaqartut piimasullu atuarfiup ingerlanneqarneranut peqataanerunissaannik periarfissillugit, taamaaliornikkullu ilaqutaasut allat, atuarfiup siulersuisuinut ilaasortaanikkut atuartunilli meerartaqarunnaarsimasut sumiiffimmilu piginnaassusillit allat suliamut peqataasinnaanngorlugit. Inuit tamakkua atuarfiup siulersuisuinut qinigaagunik angajoqqaat sinniisuutitaat allat assigalugit ilaasortaalissapput. Nr. 1-imi killiffik kingulleq, Naalakkarsuisunut angajoqqaat sinniisaannik atuarfiup siulersuisuinut qinersisarnermi maleruagassaliorsinnaanermut piginnatitsissut, peqqussummi atuuttumi § 47, imm. 1-imut naleqquppoq allannguuteqaranilu, tassungalu nuunneqarsimalluni atuarfimmi siulersuisunut qinersisarnermi maleruagassat ataatsimoortikkumallugit. Namminersornerullutik Oqartussat peqqussutillaanni nr. 16 20. august 1997-imeersumi, atuarfiit siulersuisuinut ilaasortassanik qinersinermik imaqartumi, erseqqinnerusumik inuit kikkut qinigaasinnaanerat qinersinnaanerallu aalajangersaavigineqarsimavoq.

Nr. 2-mi - maleruagassanut maannakkumut atuuttunut naapertuuttumik - aalajangersarneqarpoq ilinniartitsisut tamarmik ilinniartitsisut sinniisuutitaannut qinerneqarsinnaallutillu qinersinnaassasut.

Nr. 3-mi - maleruagassanut maannakkumut atuuttunut naapertuuttumik - aalajangersarneqarpoq atuartut tamarmik atuartut sinniisuutitaannut qinerneqarsinnaallutillu qinersinnaassasut. Tunngaviumik atuartut ukiuisa amerlassusaat qinersinnaatitaanermut qinigaasinnaatitaanermullu apeqqutaatinneqassanngillat.

Ilinniartitsisut atuartullu sinniisuutitassanik qinersisarneq pillugu qitiusumit aalajangersakkanik peqanngilaq. Sumiiffinni ataasiakkaani atuartut ilinniartitsisullu sinniisuutitaannut qinersisarnermi aalajangersakkat kommunit atuarfeqarfiini aqutsinermut maleruagassaliani aalajangersarneqarsimapput.

Imm. 1-imi aallaaviumik atuarfimmi siulersuisut taasisinnaatitaasut katiterneqarnerat aalajangersaavigineqarsimavoq. Katiterinermit tassani eqqanaarneqarpoq angajoqqaat sinniisuutitaasa amerlanerussuteqartuarnissaat. Aalaaviumik, sinniisuutitaqartut tamaasa eqqarsaatigalugit, imm. 2, tunngavigalugu

sanioqqunneqarsinnaavoq, imm. 3-lu tunngavissiivoq atuartut sinniisuutitannik taamaaliorsinnaanermut. Ilaasortat taasisinnaatitaasut saniatigut atuarkiup pisortaa taassumalu tullersortaa taasisinnaatitaanatik ataatsimiinnermi peqataasassapput, tak. imm. 7. Tamatuma saniaatigut kommunalbestyrelsi atuarkiup siulersuisuinit saaffigineqarnini tunngavigalugu taaseqataasinnaanngitsumik toqqaasinnaavoq, tak. imm. 4. Taamaalilluni tamakkiisumik atuarkiup siulersuisuisa ilaasortarisinnaasai nalunaarsorneqarsimapput. Taamaattumik kommunalbestyrelsi tunngavissaqanngilaq aalajangersimasumik malinnaatitassaminik taaseqataasinnaanani ilaasortassamik toqqaasinnaanermik.

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 45, imm. 2-mut allannguuteqarani naapertuuppoq, taamaallaalli "klassit amerlassusaat" taarserneqarpoq imaalerluni: "alloriarfiit klassillu amerlassusaat".

Aalajangersakkap kommunalbestyrelsi periarfissippaa atuarkiup siulersuisuini ilaasortassat amerlassusissannik, atuarkiup atuortoqassusiat, alloriarfiit amerlassusiat, klassit amerlassusaat pissutsillu tamatumunnga assingusinnaasut allaat tunngavigalugit, iluarsiinissamut.

Imm. 3-mut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 45, imm. 3 -mut allannguuteqarani naapertuuppoq.

Aalajangersakkap taassuma tunuliaqutigaa, aallaavittut isumaqartoqarmat siunertamut naleqqutinngitsoq atuarkiup meeraavallaanik tamannalu pillugu atuarkiup siulersuisuini sulinermit malinnaaniapiloortussanik atuortoqartuni atuarkiup siulersuisuini atuartut ilaasortaataqassappata. Kisianni naggatit aappaanniit aallaqqasut naapertorlugit kommunalbestyrelse pisinnaatitaavoq - atuarkiup siulersuisuisa inassuteqareernerisigut - atuartut ilaasortaaitarnissaat akuerissallugu.

Imm. 4-mut.

Aalajangersagaq allanngorani peqqussutip atuuttup § 45, imm. 4-aanut naapertuuppoq.

Aalajangersakkap siunertaraa atuarkiup siulersuisut kommunalbestyrelsimit ataatsimeeqataasartussat toqqakkakkut atuarkiupnermi politikkimut toqqaannarnerusumik attaveqateqartinneqarsinnaanerat. Tammatut toqqaanissap pisariaqartippaa atuarkiup siulersuisuisa taamatut piumasaqarluni saaffiginninnissaa. Kommunilbestyrelsip aappaatigut aalajangersinnaavaa saaffigineqaraluarluni sinniisutitaqanngitsoornissani. Aalajangersakkap siunertaa pitsaanerpaamik anguniarlugu pisariaqartinneqarpoq, sapinngisaq naapertorlugi kommunalbestyrelsimi ilaasortamik taamatut toqqagaqarnissaq, taamaallaallu kommunalbestyrelsimut ilaasortaannngitsumik toqqaasoqarsinnaasoq periarfissat

pissutsit tunngavigalugit ajornarpata, soorlu nunaqarfinni atuarfiit siulersuisui pineqartillugit, nunaqarfimmiut kommunalbestyrelsimut sinniisuutitaqanngippata.

Imm. 5-imut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 45, imm. 5-imut allannguuteqarani naapertuuppoq.

Aalajangersakkap naqissuserpaa, atuarfiup siulersuisuini ilaasortat tamarmik taasisinnaatitaanerat. Ilaasortat kikkunersut imm. 1-imi killiliussat tunngavigalugit paasineqassapput. Taamaattoq atuartut sinniisuutitaat eqqarsaatigalugit, imm. 12 tunngavigalugu, suliaassani ataasiakkaani ilinniartitsisunut atuartunullu tunngassuteqartuni eqqartuinnermi peqataasinnaatitaanngilluinnarmata. Taasinnermi taasinerit tamarmik atortussatut naligiissineqassapput.

Imm. 6-imut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 45, imm. 6-imut allannguuteqarani naapertuuppoq.

Aalajangersakkap eqqanaarpaa atuarfiit siulersuisuisa siulittaasussaam tamatigit angajoqqaanit sinniisuutitaassasoq, tamannalu angajoqqaat oqartussaaqataa nerunissaannut anguniakkamut ersiutaatinneqarpoq. Atuarfiit siulersuisuini ilaasortat taasisinnaatitaasut tamarmik siulittaasussarsiornermi qinerseqataasinnaatitaapput taamaalilluni ilinniartitsisut atuartullu sinniisuutitaat qinerseqataasinnallutik.

Imm. 7-imut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 45, imm. 7-imut allannguuteqarani naapertuuppoq.

Atuarfiup pisortaata atuarfiup siulerruisuisuini allatsitut suliaassat tamaasa isumagisussaavai, ataatsimiinnermi imaqarniliuineq ilanngullugu. Tullersortaata taasisinnaatitaanani ataatsimeeqataasarnissaa ulluinnarni pissutsinik pisariaqartitanik tunngaveqarpoq, tassami eqqanaarniarneqarmat ataavartumik sulisinnaaneq, atuarfiup pisortaa ataatsimiinnermi peqataasinnaanngikkaluarpalluuniit.

Imm. 8-mut.

Nr. 1-imi aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 45, imm. 8 nr. 1-imut allannguuteqarani naapertuuppoq, tassanilu aalajangersarneqarpoq atuarfiup siulersuisuisa qinigaaffiisa sivisussusisaat. Angajoqqaat siulersuisuini qinigaaffiisa ukiunik sisamanik sivisussuseqartitaanerat, angajoqqaat sinniisuutitaasa atuarfiup ingerlanneqarneranik itinerusumik paasisimasaqalernissaannik siunertaqarpoq. Imm. 10 tunngavigalugu kommunalbestyrelsi kipungasumik qinersisoqartarnissaanik aalajangiisinaavoq.

Imm. 2-mi 3-milu aalajangersakkat peqqussumi atuuttumi § 45, imm. 8 nr. 2 aamma 3 taarserpaat, allannguutaavorlu erseqqissarneqarmat, inuit atuarfimmi atuartitsisut suliffeqartut kisimik qinigaasinnaatitaanngimmata. Taamaaliornerup tunulequtaraa sulisut taakkuummata atuartitsisut ilaasortaataattut qinerneqarsinnaasut, atuarfiullu siulersuisuinut angajoqqaat ilaasortaataattut qinerneqassagaluarunik, qinigaalluni oqartussaaqataaffimmi tassani marloqiusamik inissisimalissammata, taamaalillutillu angajoqqaat sinniisaattut atuarfimmi siulersuisut suliaannut amerlanernut peqataasinnaatitaajunnaassammata.

Aalajangersakkap aamma kingunerissavaa, angajoqqaat sinniisuutitaat qinigaaffiup nalaani atuarfimmi atorfinissagaluarunik, atuarfiup siulersuisuinit tunuartariaqarnerat. Inuit atuarfimmi ilinniartitsisut atorfeqaraluarunilluunniit, atuarfimmi atuartunik angajoqqaatut angajoqqaarsiatulluunniit pisinnaatitaaffeqarunik, imm. 1 naapertorlugu qinersinnaatitaammata

Atuarfimmi teknikkikkut allaffissornermillu suliallit suleqataasunillu sinniisussatut qinerneqarsinnaanngitsut, akerlianik atuarfiup siulersuisuinut angajoqqaat allat atuartuutillit assigalugit qinersinnaallutillu qinigaasinnaatitaapput.

Imm. 9-mut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 47, imm. 2-mut allannguuteqarani naapertuuppoq, uungalu aalajangersakkamut nuunneqarluni atuarfiit siulersuisuisa inuttalersorneqarnerannut qinerneqartarnerannullu aalajangersakkat tamaasa ataatsimoortikkumallugit.

Aalajangersagaq atuutsinneqassaaq, atuartoq atuarfimmut allamut nuuppat imaluunniit atuarnini naammassippagu. Taamaattoqartillugu angajoqqaat sinniisuutitaat taanna ilaasortaanerminit tunuarsinnaatitaavoq tunuarnissaminulli pisussaataitanani.

Inatsisartut kommunalbestyrelsinit, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisuinut qinersisarnermut inaatsisaannut (qinersinermi inatsit) innersuussineq kinguneqassaaq, atuarfiup siulersuisuini ilaasortaaneq pisortatigoortumik pisussaafiligaanertut isigineqassamat.

Imm. 10-mut.

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 45, imm. 9 taarserpaa. Aalajangersakkamut tunngavigitinneqarpoq pissusissamisoortutut isigineqarmat kommunalbestyrelsi nammineerluni qinersinernik kipungasunik kissaateqarnerluni aalajangertassappat, taamaalillunilu - maannakkut aalajangersakkani atuuttutut - Naalackersuisunut akuerineqarnissaminik qinnuteqartariaarutissalluni.

Imm. 11-mut.

Aalajangersakkat peqqussummi atuuttumi § 45, imm. 10-mut naleqqiullugu allannguuteqanngilaq.

Aalajangersakkap tunngavigaa, pissusissamiisoortuutinneqarmat atuarfinni pineqartuni atuarfiup siulersuisuinut ilaasortassatut qinerneqartut sulinertik ingerlatiinnassappassuk, atuarfik qinigaaffitsik atuarfimmu allamut kattunneqaraluarpalluunniit. Atuartut ilinniartitsisullu sinniisaasa qinigaaffiata sivisussusaata naammatsinneratigut (ukioq ataaseq) sinniisussanik nutaanik pissusissat malillugit qinersisoqartassaaq, tak. imm. 8.

Imm. 12-imut.

" Inunnut ataasiakkaanut tunngassuteqartut " -mik oqaasertaliinikkut inuit peqqussummi § 45, imm. 11 tunngavigalugu pineqartut amerlisinneqarput, taamaalilluni sulisut allat, ilinniartitsisuinnaajunnaarlugit, ilanngunneqarmata.

Aalajangersakkap eqqanaartussaavaa atuartut sinniisuutitaasa suliassani inunnut ataasiakkaanut tunngassuteqartuni, atuartunut, ilinniartisisunut sulisunulluunniit allanut attumassuteqartuni, suliaqarnerni taasisitsinernilu peqataasinnaannginnissaat. Taamaaliornermi atuartut ataasiakkaat sianigineqarnissaat eqqarsaatigineqarpoq.

§ 41-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 47, imm. 3-mut naleqqiullugu allannguuteqanngilaq, taamaallaat oqaatsit "klassit amerlassusaat" taarserneqarpoq imaalerluni: "alloriarfiit klassillu amerlassusaat".

Aalajangersakkap siunertaraa qularnaassallugu angajoqqaat ilaasortaataitaasa atuarfiup siulersuisuini sulinermut peqataanerminni akissarsiaqartinneqarnissaat. Akissarsiat suliamut akiliutitut aalajangersimasumik annertussusilikkatut tunniunneqartassapput, taakkualu annertussusissaat kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangertassavaat, atuarfiup atuartuisa amerlassusaat, klassit amerlassusaat pissutsillu assingusut toqqammavigalugit. Tamatumunnga tunuliaqutaavoq atuarfiit siulersuisuini sulinerup annertussusaa atuarfimiit atuarfimmu assigiinngissuteqarsinnaaqimmat. Sulinermi akissarsiat aalajangiunneqarsinnaapput piffissami aalajangersimasumi (ukiumut/qaammammut), ataatsimiinnerit tamaasa tiimimulluunniit akissarsiatut. Sulinermi akissarsiatigut atuarfiup siulersuisuini sulinermut peqataanerup tamakkiisumik matussuserneqarnissaa siunertaanngilaq, taamaammat akissarsianut ilutigitillugu sulinermi annasaqarnersiutit il.il. matussuserneqarnissaat periarfissaqanngilaq.

Ilinniartitsisut atuartullu ilaasortaataataat sulineranni akissarsiaqartinneqarsinnaanngillat. Ilinniartitsisut ilaasortaataannut atuarfiup siulersuisuisa ataatsimiinnerinut peqataaneq sulinermut atatillugu pisussaaffiuvoq.

§ 42-mut

Aalajangersagaq imarisamigut peqqussummi atuuttumi § 48-mut naapertuuppoq. Tassunga naleqqiullugu atuarfiup siulersuisuisa suliassaannik pisinnaatitaaffiinillu

arlalinnik allanngortitsisoqarsimavoq. Tamatumunnga tunngaviuvoq nalinginnaasumik kissaatigineqarsimammat atuarfiup siulersuisuisa tigussaanagerusunik, tunngaviusumik periusissanut oqaasertaleruminaatsunut aqukkuminaatsunullu taartissanik, sulinerminni sakkussaminnik piginnaatitaaffissaminnillu tunineqarnissaat. Siunnersuutip isumaanut, eqaannerusumik perorsaanerlu pillugu tunngavilersugaanerusumik atuartitsinermik aaqqissuussisarnissamut piareersaasiortarnissamullu tunngatillugu taamaaliornissaq pitsaanerpaatinneqarsimavoq.

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 48, imm. 1-imut naleqqiullugu allannguuteqanngilaq taamaallaat innersuussutit iluarsineqarsimapput.

Aalajangersakkap ilaatigut erseqqissarpaa atuarfiup siulersuisuisa sulinerat kommunalbestyrelsip anguniagassaliaasa sinaakkusiaasalu iluanni pissasoq ilaatigullu aalajangersarlugu atuarfiup siulersuisuisa atuarfiup pineqartup ingerlatsinera nakkutigisarissagaa.

Nakkutilliinermik pisussaaffeqarnermi atuarfiup sulinera tamarmi pineqarpoq, imaappoq assersuutigalugu siunnersuutip § 9-ani, imm. 7 naapertorlugu nammineq piumassutsimik sammisaqartarnissamut tunngasut. Aalajangersakkap kinguneraa atuarfiup siulersuisuisa apeqqtit atuarfimmi sulinermit pingaaruteqartut tamaasa atuarfiup pisortaanut oqaloqatigiissutissatut saqqummiussinnaammatigit, apeqqtini taakkunani aalajangiinermut oqartussaassuseqarneq atuarfiup pisortaanikkaluarpalluunniit. Taamatut oqaloqatigiinnermi siunertarineqartoq ilaatigut tassaasinnaavoq atuarfiup siulersuisuisa atuarfiup sulinermini anguniagassaanik tunaartarisassaanillu aalajangiinissamut allannguinnissamulluunniit tunngaviliinissaq. Nakkutilliinissamik piginnaatitsinerup aamma kinguneraa atuarfiup siulersuisuisa atuarfimmi pisortaq erseqqinnerusumik isumaqatigiissuteqarfigereerlugu meeqqat atuartinneqarneranni najuussinnaatitaanerat. Kisianni atuarfiup siulersuisui atuartitsinermut atatillugu naalakkiuteqarsinnaanngillat, tamannali pillugu atuarfiup pisortaanut saaffiginnittariaqarlutik. Atuarfiup siulersuisuisa oqartussaassuseqarnertik ataatsimiinnerni taamaallaat atorsinnaavaat. Atuarfiup siulersuisuisa atuarfiup pisortaataa aalajangigaanik allanngortitsisinnaanngillat, taamatuttaarlu atuarfiup pisortaa aalajangersimasumik aalajangeqqusinnaanagu.

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq nutaajuvoq, periaatsillu atorneqareersut, tassa atuarfiup siulersuisuisa anguniagassat atorlugit atuarfinnik ineriartortitsisarnissaat maleruagassaliuunneqarsimalluni. Siunertaavoq atuarfiup siulersuisuisa kommunimi annertunerusutigut anguniagassat tunngavigalugit, atuarfiit anguniagassaat aalajangersartassagaa, taakkulu naammassiniarneqartarnerat taamaalilluni nalilersoruminarsissaq.

Imm. 3-mut.

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Atuarfiup siulersuisuisa ukiut tamaasa atuartitsinissamik piareersaatinik akuersisarnissaat nutaajuvoq, maannamullu atuuttunut, atuarfiup siulersuisuisa pineqartuni tunngaviusumik periusissanik aalajangersaasarnissaannut taartaalluni. Arlalinnik pissuteqartumik pitsaanerpaatinneqarsimavoq atuarfiup siulersuisuisa atuartitsinerup aaqqissorneqarneranut il.il. maannamut pissutsinut atuuttunut naleqqiullugu, toqqaannarnerusumik sunniuteqarsinnaalernissaat.

Misilittakkat naapertorlugit pineqartuni tunngaviusunik periusissaliortarneq ajornakusoortorujussuuvoq, pisariaqanngikkaluamillu piffissaajaataasarluni aammalumi atuartitsinerup atuartut ataasiakkaat pisariaqartitaat tunngavigalugit eqaannerusumik piareersaasioneqartalererata, tunngaviusumik periusissaliortarnerup pisariaqanngikkaluamik piffissaajaataasarnera malunnarnerulissavaa.

Suleriaaseq anguniarneqartoq atuarfiup siulersuisuisa, atuarfiup isertitassatigit aningaasartuutissatigullu pilersaarusiaanik akuersisarnerminni nalunngereerpaat, siunertaavorlu taamaaliorluni ingerlatsinermi periaatsit allanngortinneqassanngitsut, taamaalillunilu atuarfiup pisortaa, atuarfiup siulersuisuisa innersuuteqarnerisigit missingersuusiortassaaq, perorsaanermilu siunnersuisoqatigiit tamatumunnga tunngasumik oqaaseqaatissaminnik il.il. piumaffigineqartassallutik.

Atuartitsinermut piareersaasiaq akuerisaq ilutigiinnarlugu atuarfiup siulersuisuisa atuartitsinermi anguniagaasa piviusunngortinneqarnissaannut piareersaasiatut tigussaasutut atuussinnaavoq.

Atuarfiup siulersuisuisa atuarfiup ukiut tamaasa atuartitsinissaq pillugu pilersaarusiaanik akuersisarnissaasa siunertaraat qularnaassallugu pilersaarutip atuarfiup anguniagaanut suliniuteqarfiginiagaanullu kiisalu atuarfiup siulersuisuisa allatigit atuarfiup ingerlatsinera pillugu nalinginnaasumik tunaartarisassaliaannut naapertuuttuunera. Atuarfiup siulersuisuisa atuartunut ilinniartitsisunullu ataasiakkaanut tunngatillugu suliassat pillugit aalajangiisinnaatitaannginnerat suli atuuppoq; tamanna atuarfiup pisortaata pisussaaffigaa, tak. § 43, imm. 2. Assersuutigalugu atuarfiup siulersuisuisa atuartut ataasiakkaat klassimi sorlermiinnissaat (nr. 7), ilinniartitsisut kikkut klassini atuartitsissutinilu aalajangersimasuni sorlerni atuartitsisassanersut (nr. 10) kikkullu pikkorissarnernut peqataassanersut (nr. 12) aalajangersinnaanngilaat.

Imm. 4-mut.

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Atuarfiup suliassai allat eqqarsaatigissagaanni siunnersuutip kingunerissavaa, atuarfiup siulersuisuisa maleruagassanik (tunaartassanik) - maannakkutut tunngaviusumik periusissaanngitsunik - pilersitsisarnissaa. "Tunngaviusumik periusissat" "maleruagassanik" taarserneqarnerata siunertaraa, atuarfiup siulersuisuisa sulinerminni tigussaanagerusunik sakkussaqaalernissaat. Maleruagassat siunnersuutigineqartut tunngaviusumik periusissat atuuttut assigisaannik, atuarfiup pisortaa ilinniartitsisuilu namminneerlutik aalajangiinissaannut periarfissaqartissavaat, kisiannili

tungaviusumik periusissanut sanilliullugu nalinginnaasumik qanoq iliuuseqarnissamik innersuussutitut oqaasertalersorneqarsinnaanerulissallutik - assersuutigalugu atuartunut ataasiakkaanut atatillugu atuarfiup angerlarsimaffiullu qanoq ilusilikkanik qanorlu akulikitsigisunik meeqqap atuartinneqarnera ilinniagaqarneralu pillugit naapeqatigiittarnissaat maleruagassiorneqarsinnaavoq.

Imm. 5-imut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 48, imm. 3-mut naleqqiullugu allannguuteqanngilaq.

Atuarfiit ataasiakkaat aningaasaqarnikkut missingersersuutaat kommunalbestyrelsip aningaasaqarnikkut sinaakkusiussaasa taakkununngalu atatillugu piumassaanut naapertuuttumik ilusilersorneqassapput. Aalajangersagaq taanna piviusunngussappat kommunalbestyrelsip aningaasaqarnikkut perorsaanermullu tunngasutigut nammineersinnaanissaq erseqqissumik siuarsartariaqarpaa, atuarfiit ataasiakkaat aningaasatigit sinaakkusiussat iluanni namminneq aalajangiisinnaatillugit.

Aningaasartuutissat isertitassallu missingersuutitut siunnersuusiornissaat atuarfiup pisortaata akisussaaffigaa. Taamaattorli aningaasaliissutit atorneqarnissaannut tunaartarisassat atuarfiup siulersuisuisa siumoortumik oqaluuserereersimasariaqarpaat, aningaasallu qanoq atorneqarnissaat pillugu nalinginnaasumik innersuussuteqareersimasariaqarlutik. Tassunga atatillugu aammattaaq atuarfiup siulersuisuisa qulakkeereersimasariaqarpaat perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit atuartullu siunnersuisoqatigiivisa kissaateqarnissaminnut inassuteqarnissaminnullu periarfissinneqarnissaat. Atuarfiup pisortaata siunnersuutai atuarfiup siulersuisuisa akuerisinnaanngikkunikkit atuarfimmi pisortaq nutaamik, immikkoortutigit erseqqinnerusumik taaneqarsimasutigit, allannguuteqarsimasunik siunnersuisoqquassinnaavaat, kisianni aamma atuarfiup siulersuisui aningaasaliissutigineqarsimasut sinaakkutissaasa iluaanni namminneerlutik nikerartitsisinnaapput.

Imm. 6-imut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 48, imm. 4-mut naleqqiullugu allannguuteqanngilaq. taamaallaalli qallunaatuani oqaaseq „undervisningsmidler" taarserneqarpoq uannga: „undervisningsmaterialer", siunnersuumi § 21-mi oqaasertaliussat kingunenrisaannik.

Atuartsinermi atortussat atuarfimmi atorneqarsinnaasut atuarfiup siulersuisuinit akuerineqartussaapput. Atuarfimmi atortussat tassaatinneqarput atuakkat, quppersakkat, båndit, filmit videollu il.il. - atuartsinermi atorneqartartut tamarmik. Aammattaaq atortussat atuarfiup atuakkanik atorniartarfiani pigineqarsinnaasut atuarfiup siulersuisuinit akuerineqartussaapput. Tassa tassani suliaasaqarfik atuarfiup siulersuisuisa erseqqissumik aalajangiiffigisinnaasaat pineqarpoq. Kisianni taamaattoqarnera atuartsinermi atortussat ilaannaat pillugit atuarfiup siulersuisuisa isummersinnaanerannut akornutaanngilaq, atuartsinermilu atortussat sinneri allat

pillugit atuarfiup pisortaa aalajangiisussanngortissinnaallugu - pisariaqarpat atuarfiup siulersuisuisa tunaartarisassaliaat malillugit.

Imm. 7-imut.

Aalajangersagaq peqqussutip maanna atuuttup § 48, imm. 5-ianut naleqqiullugu allanngunngilaq.

Aalajangersakkakut tassuuna atuarfiup siulersuisui, sumiiffinni inuiaqatigiinnik qanoq annertutigisumik atuarfiup immikkut suleqateqarnissaa pillugu akuersinissamut oqartussaaffilerneqarput. Taamatut suleqatigiinneq atuarfiup ataani pilersinneqassappat, tunaartarisassat atuarfiup siulersuisuinit aalajangersarneqarsimasut aamma tunaartarisassat kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqarsimasut iluanni pissaaq.

Imm. 8 -mut.

Siunnersuummi § 38, imm. 2, nr. 2-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 9 -mut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 48, imm. 7-mut naapertuuppoq. Ilikkagassatut pilersaarutinut tunngasunut oqartussaaffeqarnerup allanngortinneqarnera, ilikkagassatut pilersaarusiortarnermut siunnersuutip kinguneraa, tassami ilikkagassatut siunnersuutit qitiusumit atuartitsissutit atuartitsissutillu qanitariissut pillugit aalajangersakkat pinngitsoorani malitassatut isigineqarput, taamaaliornerullu saniatigut atuarfiit ataasiakkaat, sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassanut atuartitsinermi ilikkagassanik piareersaasiornissamut piumaffigineqarput. Ilikkagassatut qitiusumik pilersaarutinut tapiutit, atuarfiullu sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat pillugit ilikkagassatut pilersaarutai, atuarfeqarnerup siunertaanut tunngaviinullu naapertuuttuussapput, tak. siunnersuummi § 2, alloriarfinni ataasiakkaani siunertanut aammalu atuartitsissutit atuartitsissutillu qanitariissut siunertaannut naapertuuttuussallutik, tak. siunnersuummi § 13, imm. 1. kiisalu Kalaallit Nunaata nunat tamat akornanni isumaqatigiissutinut pisussaafiinut, ingammik aalajangersagaq FN-ip meeqqat piginnaatitaaffiinut tunngasunik aalajangersagaani isumaqatigiissutaasuni immikkoortoq 29-i tuungavigalugu aalajangersagaasunut naapertuuttuussalluni.

Periaaseq maannamut atorneqartoq, tassa atuarfiit atuartitsissutini tamani najoqqutassanik kommunalbestyrelsimut siunnersuusiortarnerat, tunngavimmigut sumiiffinni ataasiakkaani oqartussaaqataanerutitsisussaavoq, pissusiviusulli naapertussagaanni periarfissaq taanna atorneqarsimannngilaq, tamatigummi atuartitsissutinut pilersaatit pioreersut malinneqartarsimmata. Atuarfiup siulersuisuinut kommunalbestyrelsimullu, atuartitsissutit anguniagassartaannik pilersitsinissamut pisusaanermik tunniussinissap siunnersuutigineqartup, kommunalbestyrelsit piviunerusumik uppernarnerusumillu atuartitsinerup imaanik ilikkagassatut pilersaarutinik ineriartortitsineq aqqutigalugu sunniuteqarnissamut periarfississavai.

Imm. 10 -mut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 48, imm. 8-mut allannguuteqarani naapertuuppoq.

Aalajangersakkami taamaallaat pineqarpoq inassuteqarsinnaatitaaneq, kommunalbestyrelsip akuerissallugu pisussaaffiginngisaa.

Imm. 11-mut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 48, imm. 9-mut allannguuteqarani naapertuuppoq.

Aalajangersakkap atuarfiup siulersuisuisa oqaaseqaateqarnissaminut pisinnaatitaaffeqarnerat pisussaaffeqarnerallu imarai.

Aalajangersagaq taanna inatsisitut tunngavigalugu atuarfiup siulersuisui ilaatigut ilinniartitsisunik atuarfiullu pisortaanik soraarsitsinermut atatillugu oqaaseqaateqarsinnaassapput. Kisiannili oqaaseqaatit taamaattut malinnissaannut imaluunniit utaqqimaarnissaannut kommunalbestyrelsi pisussaaffeqanngilaq.

Imm. 12-imut.

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Ukiumut nalunaarusiaq atuarfiup ilumini nalilersuineranik tunngaveqassaaq ilanngullugulu kommunalbestyrelsip atuarfinnut ataasiakkaanut attaveqarnermini atuarfeqarfimmillu kommunitut nakkutilliisussaataitanermini sakkugisinnaavaa. Tamatumunnga atatillugu nalunaarusiaq angajoqqaanut inuiaqatigiinnullu atuarfiup atuunneranut soqutiginnilersitsiniarluni, paasisitsiniaanermi sakkutut atorpeqarsinnaavoq. Neriutiginerpoq ukiumoortumik nalunaarutit, kommunit qitiusumilu aqutsisut, iluarsaaqqinnerup qanoq ingerlanneqarneranik malinnaanissaannut periarfississagai.

§ 43-mut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 49 aamma § 50, imm. 1 taarserpai, tassani allannguutaavoq, piumasaqaataajunnaarmat atuarfiup pisortaata atuartitsinermik piginnaasaqartuunissaa. Tamatuma kingorna kommunalbestyrelsip nalilertussanngussavaa atorfimmuut taamaattumut qinnuteqartoq atuarfimmik allaffissornikkut perorsaanikkullu aqutsinissaminut naammaginartumik piukkunnarsarsimanersoq. Pisortaq atuartitsisassaguni, tamanna pillugu § 30-mi piumasaqaatit eqqutittariaqarpai.

Atuarfiup pisortaata akisussaaffigaa atuarfiup ingerlatsinerata atuarfiup siunertaanut - sinaakkutissat kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqartut iluanni - naapertuuttuunissaa. Atuarfiup pisortaata pisussaaffigaa atuarfimmil qanoq

pisoqarnera malinnaaffigissallugu, ilaatigut ilinniartitsisut atuartitsinerannut malinnaanermigut ilinniartitsisullu suleqatigalugit ajornartorsiutaajunnartunik qaangiiniarnermigut.

Taamaalilluni atuarfiup pisortaa ataasiinnarmik paasineqarsinnaasumik tassaavoq, atuarfiup allaffissornikkut perorsaanikkullu aqunneqarneranut akisussaasoq. Tassuunakkut atuarfiup pisortaata qularnaassavaa ilinniartitsisut atuartitsinermik pilersaaruserlutillu aaqquissuussinissaat, atuartitsineq atuartunut tamanut unamminartoqartillugu aammalu atuartitsinerup ataqatigiissarneqarnissaa akisussaaffigissallugu. Tamatuma saniatigut atuarfiup pisortaa atuarfiup siulersuisuinit allattaavoq, tamannalu isumaqarpoq atuarfiup pisortaata atuarfiup siulersuisuinit saqqummiussassat suliarissagai, aammalu atuarfiup pisortaata atuarfiup siulersuisuisa tunaartarisassaliaannik aalajangiussaannillu erseqqissumik piviusunngortitsinissaq isumagissagaa. Aammattaaq atuarfiup pisortaata akisussaaffigaa, atuarfiup ingerlatsinera pillugu aalajangiinerit inatsisit iluanniinnissaat kiisalu sinaakutissat tunaartarisassallu kommunalbestyrelsimit atuarfiullu siulersuisuinit aalajangersarneqartut iluanniinnissaat.

Atuarfiup pisortaa isumaqaruni, atuarfiup siulersuisuisa aalajangiinerat inatsisisinik unioqqutitsinerusoq imaluunniit kommunalbestyrelsip sinaakkusiussaasa avataannittoq, aalajangiinerup maleruanngitsoornissaanut pisussaavoq pisariaqarpallu nammineq inatsisit malillugit aalajangiussami paarlaallugu atuutsilernissaa pisussaaffigalugu.

Atuarfiup pisortaa perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiinnut ilaasortaavoq.

Imm. 2 -mut.

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 50, imm. 2-mut naleqqiullugu allannguuteqanngilaq.

Atuarfiup pisortaata suliaassanik agguataarisuullunilu aqutsisuunissaa isumaqarpoq atuarfiup pisortaata suliaassat aturfimmi atorfeqartut tamarmik akornanni agguataarneqarnerat akisussaaffigigaa. Imaappoq atuarfiup pisortaata assersuutigalugu atuartitsissutissat ilinniartitsisut akornanni agguataarneqarnerat aamma piffissap atuartitsiviusup inissinneqarnissaa akisussaaffigigai. Aalajangiisarneq sinaakutissat atuarfiup siulersuisuisa aalajangersarsimasaasa iluanni pisassapput.

Aturfimmi atuartut pillugit atuarfiup pisortaata aalajangiinissamut oqartussaassuseqarnerani ilaatigut ilaatinneqartut tassaapput atuartitaasussaataanerup eqqortinneqarnissaanut malittarisassat pisuni aalajangersimasuni atuutsinneqannginnissaat pillugu immikkut akuersissuteqartarneq, immikkut atuartinneqarnissamut innersuussisarneq kiisalu pissutissaqanngitsumik atuanngitsoornerit qisuariarfigineqartarneri.

Imm. 3 -mut.

Atuarfiup pisortaata atuarfimmi aqutsinikkut perorsaanikkullu aqutsisuugaluarluni suliamik taassuminnga ingerlatsinermini atuarfimmi atorfeqartunik suleqateqarnissaa tunngaviusoq erseqqissarniarlugu aalajangersagaq taanna ilanngunneqarsimavoq. Apeqqutini perorsaanerinnarmut tunngassuteqartuni suleqatigiinneq atuarfiup pisortaata perorsaanikkullu siunnersuisoqatigiit akornanni pissusissamisoortumik ingerlanneqarsinnaasussaavoq.

Imm. 4 -mut.

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 50, imm. 4 taarserpaa, atuarfiullu siulersuisuisa pisinnaatitaaffiisa allannguutissaattut siunnersuutit kingunerisaannik allanngortinneqarluni, taamaalillunilu atuarfiup pisortaa tunngaviusumik periusissanik siunnersuusiortarnermut paarlaallugu atuarfiup atuartitsineq pillugu ukiut tamaasa pilersaarutissaanik aamma atuarfiup allatigut ingerlatsinera pillugu tunaartarisassanik siunnersuusiortalissaaq, tak. Siunnersuummi § 42, imm. 3 aamma 4.

Atuarfiup pisortaata atuarfiup siulersuisuinut atuarfiup ukiut tamaasa atuartitsinissamik pilersaarutissaanik allatigullu atuarfiup ingerlatsinerani tunaartarisassanik aamma atuarfiup aningaasartuutissatut isertitassatullu missingersuutai pillugit siunnersuuteqarnissamik pissusaaffeqarnera isumaqanngilaq atuarfimmi pisortap oqallisissiat tamaasa nammineq kisimi suliarissagai. Siunnersuutit atuarfimmi atorfeqartunit ataasiakkaanit imaluunniit suleqatigiikkuutaanit suliarneqarnissaat akornutissaqanngilaq. Aammattaaq atuarfiup siulersuisuini ilaasortat nammineq siunnersuutiminnik saqqummiussisarnissaannut akornutissaqanngilaq.

Peqqussummi atuuttumi § 51 atuarfiup pisortaata atuartut atuarnermut peqataanerannik nakkutilliinissaanut aamma atuarfiup pisortaata atuarfiup siulersuisuinut peqquteqanngitsumik atuanngitsoortarnerit pillugit nalunaaruteqartussaataitanerannik imaqartoq atorunnaarpoq, tassami atuartitaasussaataitanerup piviusunngortinnissaanut atatillugu akisussaaffiit pissusaaffiillu siunnersuutip §§ 25, 28 aamma 38, imm. 1-iani aqqiivigineqarput. Atuarfiup pisortaa perorsaanikkut allaffissornikkullu aqutsisuuvoq, tassungalu immikkut taaneqanngikkaluarluni ilaavoq, pisortap atuartut atuartitsinermit peqataanerannik nakkutilliinissaa. Aammalumi atuarfiup siulersuisui - nakkutilliinerminnut ilaatillugu - peqquteqarani atuanngitsoornerit il.il. pillugit sukkulluunniit paasissutissanik piumasinnaapput.

§ 44-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 52 assigaa, taamaattorli aalajangersakkamik nutaamik (imm. 4) ilaqarluni, taqssuma perorsaaneeq pillugu siunnersuisoqatigiit atuartut siunnersuisoqatigiivinik apeqqutini taakkununga tunngassuteqartuni tusarniaasarnissaannik pissusaatippai.

Kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 18, imm. 7 tunngavigalugu, kommunalbestyrelse aalajangersimasunik suliaqartussanik imaluunniit kommunalbestyrelsip, aningaasaqarnikkut ataatsimiititaliap ataatsimiititaliilluunniit ataavartut tungaannut piareersaanermik siunnersuinemilluunniit suliaqartussanik immikkut ittunik ataatsimiititaliorsinnaavoq. Taamaalilluni kommunalbestyrelse sukkulluunniit siunnersuisartussanik pilersitsisinnaavoq, taakkununga ilaallutik - kissaatigineqarpat - kommunimi atuarfeqarfik pillugu ataatsimoorussamik siunnersuisartussat, tak. Siunnersuummi § 39, imm. 1, nr. 5. Taakununga ilaasinnaapput angajoqqaat ilaasortaataat, atuarfinni ataasiakkaani atuarfiup siulersuisuinit toqqarneqarsimasut.

Ataatsimoorussanik siunnersuisartoqatigiujunnartut qanoq inuttalersugaanissaat kommunalbestyrelsip aalajangissavaa. Taaguutaasigut ersertutut taamaallaat siunnersuisuusinnaapput. Taamaamat qaqugukkulluunniit aalajangiisussanngortinneqarsinnaanngillat.

Aammattaaq kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu ataatsimoorumik siunnersuisoqatigiinnik meeqqat atuarfianni suliaqarfik qaangerlugu annertussusilimmik suliaqarfeqartumik pilersitsisoqarsinnaavoq, assersuutigalugu siunnersuisoqatigiit meeqqat atuarfiata isumaginnittoqarfiullu akornanni ataqatigiissaarinermik suliaqartussamik.

§ 44-mi aalajangersakkakut siunnersuisoqatigiit aalajangersimasut pilersinneqarput, tassalu perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit. Siunnersuisoqatigiit ilaasortalersugaanerit imm. 1-mi aalajangersarneqarpoq. Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat tamarmik ataatsimiinnerni tamani peqataassallutik pisussaapput. Siunnersuisoqatigiit ataatsimooruupput, agguataarneqasinnaanatililu.

Imm. 2-mi aalajangersakkap peqqussutip maanna atuuttup § 52-iani imm. 3 assigaa. Perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit suliaasaat tassa atuarfiup pisortaa siunnersussallugu, tamatumunngalu peqatigitillugu atuarfinni ataasiakkaani perorsaaneq ineriartortitsinerlu pillugit isummersoqatigiiffiusassallutik.

Imm. 3-mi aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 52, imm. 3-mut naleqqiullugu allannguuteqanngilaq, taannalu malillugu atuarfiup siulersuisuisa atuarfiup pisortaa peqqusinnaavaat siunnersuisoqatigiinnik oqaaseqaateqartitseqqullugu. Taama pisoqartillugu siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqarnissaminnut pisussaaffeqarput. Siunnersuisoqatigiit aamma namminneq suliniuteqarnermikkut atuarfiup siulersuisuinut oqaaseqaateqarsinnaapput atuarfiup pisortaa aqutugalugu. Kisiannili siunnersuisoqatigiit oqaaseqaataat tusarniaasussaataitanermi periutsit ilaginngilaat, taamaattumillu oqaaseqaatit utaqqineqarnerat kinguarsaataasinnaanani. Perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiinnit allakkatigit oqaaseqaatit atuarfiup pisortaa aqutugalugu aamma saqqummiunneqartassapput, taamaaliornikkut atuarfiup pisortaa oqaaseqaatiminik siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqaataannut ilassuteqarnissaminut periarfissaqalissaaq.

Imm. 4-mi aalajangersagaq nutaajuvoq tassuunakkullu perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit peqquneqarput atuartut siunnersuisoqatigiivinut tusarniaasassasut - apeqqutini atuartunut tunngassuteqartuni. Tassuunakkut siunertaavoq perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit aamma atuartut siunnersuisoqatigiivisa akornanni oqaloqatigiinnissap annertusarnissaa, tassuunakkullu atuartut siunnersuisoqatigiivisa aalajangiisarnernut soqutiginninnerat oqartussaaqataanerallu nukittorsarumaneqarlutik.

Imm. 5-imi aalajangersagaq peqqussummi maanna atuuttumi § 52, imm. 4-mut naleqqiullugu allannguuteqanngilaq. Taanna malillugu perorsaanermut siunnersuisoqatigiit suleriaasissartik nammineq aalajangersartassavaat. Tamatuma kingunerisaanik siunnersuisoqatigiit ilaatigut ataatsimiinnernik kina aqutsisuusassanersoq aamma taassuma qinigaaffia qanoq sivisussuseqassanersoq nammineq aalajangertassavaat.

§ 45-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 53 taarserpaa, taassumunngalu naleqqiullugu allannguuteqarani, taamaallaat imm. 4 nutaatut ilanngunneqarsimavoq, tassanilu atuarfimmi siulersuisut atuartut siunnersuisoqatigiivinut tusarniaasarnissamik pisinnaatinneqarput kiisalu atuartut siunnersuisoqatigiivi namminneerlutik atuarfiup siulersuisuinut saaffiginnittarsinnaanerminnik pisinnaatinneqarlutik. Taamaaliortarnerni saaffiginnissutit atuarfiup pisortaatigoortinneqartassapput, soorlu perorsaanermik siunnersuisoqatigiinnut taamaaliortarnerni malittarisassatut aalajangersakkani taamaaliortoqartartussaasoq.

Aalajangersakkakkut tassuuna atuarfinni tamani atuartut siunnersuisoqatigiivinik pilersitsinissamut pisussaaffik eqqunneqarpoq, taamaattorli kommunalbestyrelsi aalajangiissinnaalluni atuarfinni mikinerusuni atuartut siunnersuisoqatigiivisa suliassaat atuartunit tamanit sularineqartassasut. Atuartut siunnersuisoqatigiivisa qanoq ilaasortalersorneqarnissaat taakkulu qanoq iliorluni qinerneqartarnissaat atuartut namminneq aalajangissavaat. Atuartut siunnersuisoqatigiivinik qinersineq nalinginnaasumik ukiut tamaasa ukiup atuarfiusup aallartinnerani pisassaaq.

Inatsitigoortumik atuartut siunnersuisoqatigiivisa suliassaat pillugit allanik aalajangersaasoqarsimangilaq, siunnersuummi § 45 imm. 3-mi siunnersuisoqatigiit atuartut soqutigisaat pillugit oqallittarfiunissaannik aalajangersakkap saniatigut. Atuartut siunnersuisoqatigiivi pissusissamissoortumik tassaassapput atuartut ataatsimoortumik soqutigisaannik atuarfiup aamma kommunimi oqartussat tungaannut ingerlatsisartuusussat.

Kapitali 10-mut:

Kapitali allannguuteqarani peqqussummi atuuttumi kapitalimut 8-mut naapertuuppoq.

§ 46-mut

Aalajangersagaq allannguuteqarani peqqussummi atuuttumi § 54-imut naapertuuppoq.

Imm. 1-imut.

Meeqqat atuarfianni aqutsinermi tunngavitsigut siunertarineqarpoq atuartut ataasiakkaat pillugit aalajangiinerit erseqqissut sapinngisamik annertunerpaamik atuarfinni ataasiakkaani pisassasut. Aalajangiinerit taamaattut atuarfiup pisortaata aalajangiivigisassavai, tak. § 43, imm. 2.

Aalajangiinerit atuarfiit oqartussaasutut siullertut aalajangiiffigisaat siunnersuut malillugu kommunalbestyrelsimut ingerlateqqitassanngortinneqarsinnaapput, kommunalbestyresilu aqutsinikkut inaarutaasumik suliassani taamaattuni aalajangiisuusassaaq.

Aalajangikkat misilinneqartarnerat eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq aalajangersagaq oqaasertalersuineq malillugu atuarfiup pisortaata inatsisunik unioqqutitsisuunnginneranik misiliinerinnarmut tunnganngimmat. Taamaattorli aalajangikkat kommunalbestyrelsimut misilinneqartarnerini aalajangikkat tunngavigisaat pingaartumik isiginiarneqartartussammaata: 1) Periusissareqqusaq pillugu malittarisassat malinneqarsimanersut. 2) Inatsisini malittarisassat maleruqqusallu allat suliassamut pineqartunut atuuttut eqqortumik atorneqarsimanersut, aamma 3) Aalajangiinermi naliliisariaqarnek pingaartillugu atorneqarsimappat naliliineq naammaginartumik ilumoortumillu atorneqarsimanersoq.

Atuarfinni ataasiakkaani atuartitsinerup aqqissugaanera pillugu atuarfinni ataasiakkaani siulersuisut aalajangiineri oqartussamut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngillat. Atuarfiup siulersuisuisa sulinerat inuit ataasiakkaat pillugit aalajangiinertut isigineqarsinnaanngilaq. Kisianni siulersuisut aalajangigaat kommunalbestyrelsimut nakkutigineqartussaapput. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq atuarfiup siulersuisui kommunip ingerlatsiveqarfiata ilaginngimmagit. Taamaattumik atuarfiup siulersuisuisa ingerlatsinerat inatsisunik unioqqutitsisuunersoq eqqortitsisuunersorluunniit nakkutilliisoqarfiup naliliiffiginiarsinnaanngilaa. Atuarfiup siulersuisuisa aalajangiineri malittarisassat atuuttut aamma/imaluunniit kommunalbestyrelsip sinaakutissatut aalajangersagaasa iluaniinnersut nalornissutigineqarpat, apeqqut taamaattoq kommunalbestyrelsimut saqqummiunneqarsinnaavoq. Pisariaqarpat kommunalbestyrelsip atuarfimmi pisortaq peqqusinnaavaa aalajangiineq atuarfiup pisortaata inatsisunik unioqqutitsisinerit isigigalugu piviusunngortikkumanngisaa, kommunalbestyrelsilli inatsisunik unioqqutitsisuunngitsutut isigisaa, piviusunngorteqqullugu. Akerlianik aamma kommunalbestyrelsip atuarfiup pisortaa peqqusinnaavaa aalajangiineq pisortap inatsisunik unioqqutitsinngitsutut isigisaa piviusunngorteqqunagu, aalajangiineq taanna atuarfiup siulersuisuini ilaasortap ataatsip arlallilluunniit

qinnuteqarnerisigut kommunip naliliiffigalugu inatsisinik unioqqutitsisutut isigippagu.

Naammagittaalliorsinnaaneq pillugu apeqqummit allaavoq aalajangiinerup inatsisinik eqquutitsisuunera pillugu apeqquteqarneq. Kommunalbestyrelsip aalajangiinerata inatsisinik eqquutitsisuunera apeqquserneqassappat, inatsisinik eqquutitsisuuneranik apeqqut nakkutilliisoqarfimmut saqqummiunneqarsinnaavoq, kommunalbestyrelsit aamma nunaqarfinni aqutsisut il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni pineqartoq pillugu malittarisassat naapertorlugit.

Kommunip atuarfeqarfia pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiineri - tassaagajuttut kommunimi sullissinerup qaffasissusissalerneqarneranut atatillugu aalajangiinerit, atuarfinnut nukissanik agguaassinerit kiisalu pilersaarusionermut ilagitillugu pilersaarutit erseqqinnerusumik naammassiniarneqarnissaat pillugu aalajangiinerit - siunnersuut malillugu ingerlatsinermi inatsisiliornikkut periutsit nalinginnaasut naapertorlugit aqutsinikkut oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngillat. Kisiannili meeqqat atuarfiat pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiineri, ilanngullugit naammagittaalliuutit pillugit aalajangiinerit, kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat iluanniipput.

Imm. 2 -mut.

Imm. 2-mi aalajangersakkap tunuliaqutaraa taama pisoqartillugu kommunalbestyrelsip aalajangigai suliassanut Naalakkersuisut isumaqatigiissuteqarfigereerlugit kommunalbestyrelsinut tunniunneqarsimasunut atatillugit aalajangigaammata, taamaalillunilu suliassanik tunniussaqaqartarnermik periuseq aallaaviummat. Sulissanik tunniussisimasoqartillugu nalinnaavoq aalajangiinerup suliassamik tunniussisumut maalaarutigineqarsinnaanera, matumani Naalakkersuisunut.

Imm. 3 -mut.

Imm. 3-mi aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq kommunalbestyrelsip oqartussaasutut siullertut aalajangigaanik Naalakkersuisunut naammagittaalliuuteqarsinnaanissap eqqunnissanut, immikkut pisoqartillugu tamanna pisariaqartinneqalissappat.

Kapitali 11-mut:

Kapitali imarisamigut peqqussummi atuuttumi kapitali 9-mut naapertuuppoq.

§ 47-mut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 55 taarserpaa, tassungalu naleqqiullugu allannguuteqarluni, allannguinermi ilanngunneqarpoq "sanaartortitsineq" "uulluinnarnilu ingerlatsineq alla" taamaalilluni erseqqissarumallugu, kommunit pisussaanerat sanaartortitsineramik ulluinnarnilu ingerlatsineramik aningaasalersuineramik ilaqarmata, tassungalu ilanngullugit atuartitsinermit aningaasartuutissat. Tamatumunnga ilanngullugu imm. 6-imi Naalakkersuisut pisinnaatitaaffilerneqarput atuartumut ataatsimut aningaasartuutit nalimmassarnissaannut, atuartumut ataatsimut ilinniartitsisut tiimit atugassaasa amerlanerpaaffissaanik imaluunniit ikinnerpaaffissaanik aalajangersaanikkut, tak. imm. 6 pillugu oqaaseqaatit tamatumunnga tunngasut.

Aammattaaq imm. 2-5-mi nutaanik aalajangersaasoqarpoq. Tak. tamanna pillugu oqaaseqaatit ataani allaqqasut.

Imm. 1-imut.

Imm. 1-imi aalajangersakkap erseqqissarpaa, aallaaviusoq tassaammat atuarfiup ingerlanneranut aningaasartuutit tamaasa kommunit pisussaaffigigaat. Aaallavigisaq taanna sanioqqunneqarsinnaavoq peqqussummi naapertorlugit aalajangersagaliornikkut imaluunniit kommunit Namminersornerullutillu Oqartussat isumaqatigissuteqarnerisigut.

Tunngaviusumik inatsisip § 76-iata kinguneraa meeqqat atuartitaasussaataasut atuarfimmi atuartitaanerat angajoqqaanut akeqassanngimmat aamma atuartitsinermit atortussat pisariaqartut akeqanngitsumik atuartunut atugassanngortinneqassammata.

Kommunit aningaasalersugassarinnngisaannut erseqqissumik inatsisiliornikkut tunngavissaasut ilaannut assersuutitut taaneqarsinnaavoq siunnersuummi § 31-mi suliaasatut eqqaaneqartut, Naalakkersuisut isumagisallugit pisussaaffigisaat. Kisianni Naalakkersuisut kommuninik ataasiakkaanik suleqatigiinnilluunniit taakku suliaasat ilaannik isumaginninnissaat pillugu isumaqatigiissuteqarsinnaapput, tak. § 31, imm. 3. Taamaalilluni Naalakkersuisut kommunillu akornanni ingerlatsinissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq.

Imm. 2-5-imi aalajangersakkat ilanngunneqarput erseqqissarumallugu, angajoqqaat paasisassarliorluni angalanernut, tammaarsimaarnernut atuaqatigiillu angalanerinit atatillugu qanoq annertutigisumik aningaasartuutinik akiliisussanngortitaasinnaanersut.

Imm. 2-mut.

Aningaasartuutit imm. 2-mut ilaasut tassaapput ineqarnermut, angalanermut, isermermut assigisaanullu aningaasartuutit pisariaqartut, taakkualu siunnersuutip § 1-iata nassatarereerpai, tamatumaa kingunerisaanik kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa, kommunimi meeqqat tamarmik akeqanngitsumik atuarfimmi atuartitaanissaat. Tamatumunnga erseqqissaaneq imm. 3-miippoq.

Imm. 3-mut.

Imm. 3 naapertorlugu kommunalbestyrelsi toqqaannartumik aalajangiinissaminut pisinnaatitaavoq, angajoqqaat meeqqamik tammaarsimaarnerini paasisassarsiorlutillu angalanerini nerisaqarnerinut akiliisissinnaallugit. Akiliineq tunngavimmigut tassaavoq kommunip pineqartumut aningaasartuutaanik matussutissaq, siumoortumik akileqquneqarsinnaasoq. Kisianni angajoqqaat tamatumunnga akiliutaat piffissami pineqartumi nalinginnaasumik meeqqamut aningaasartuutigisartagaannik annertunerussanngillat. Angajoqqaat meeqqamik nerisaqarnerinut akiliuteqarnissaannik pisussaaffiliineq aallarnisaataasumik suliat naapertorlugit Inatsisip tunngaviusup § 76-ianut akerliusutut isumaqarfigineqanngilaq, taanna naapertorlugu meeqqat atuartitaasussaataasut tamarmik akeqanngitsumik atuarfimmi atuartinneqarnissaminut pisinnaatitaapput. Taamaalilluni tamatigut naatsorsuutigineqareertarpoq angajoqqaat meeqqamik ullut tamaasa taqarisaa, eqaarsaarutaat aqerluusaat il.il. namminneq akilertassagaat. Ulluinnarni nalinginnaasumik ullut tamaasa nerisaqarnermut aningaasartuutit akilernissaat akeqanngitsumik atuartinneqarnissamik piunasaqaataasumut akerliunngilaq. Taamatuttaaq ippoq angajoqqaat paasisassarsiorluni angalanerini, tammaarsimaarnerini atuaqatigiillu angalanerini meeqqap nerisaqarneranut akiliinissaat, annermik aningaasartuutit ilaqutariit qanorluunniit pisoqaraluarpat aningaasartuutigisassaannut naammaginartumik naleqqussuseqarpata.

Imm. 4 -mut.

Imm. 4-mi aalajangersakkani pineqarput aningaasanik katersiniarnerit imaluunniit sammisaqartitsinerit aningaasannanniarfiusut, atuartut angalanerminni annertunerusumik misigisaqarnissaannut periarfissiuussisut, soorlu filmertarfiliarnissamut isiginnaartitsisarfiliarnissamulluunniit - angalanerup siunertarisaata avataaniittumut - akissaqalernissamut periarfissisut. Angalanissamut katersiniarnissamik isumaqatigiissuteqarnermut atatillugu aammattaq isumaqatigiissutigisariaqarpoq angalaneq piviusunngunngitsuussagaluarpat aningaasat katersorneqartut qanoq pineqassanersut imaluunniit atuartut peqataasussaagaluit ataasiakkaat peqataasinnaajunnaartillugit qanoq iliortoqassanersoq.

Imm. 5-imut.

Imm. 5-imi aalajangersakkap erseqqissarpaa nerisaqarnermut akiliutit saniatigut angajoqqaat paasisassarsiorluni angalaneranut, tammaarsimaarnernut atuaqatigiilluunniit angalanerinut akiliuteqarnissamut pisussaataaannngitsut.

Imm. 6-imut.

Aalajangersagaq peqqussutip atuuttup § 55, imm. 2-anik erseqqissaaneruvoq. Aalajangersakkap siunertaraa Naalakkersuisut minnerpaaffissanik qularnaarisinnaanissaanik periarfissinnissaat, ilaatigut ilinniartitsisoqarnermut tunngasutigut.

Imm. 2-mi aalajangersagaq, innersuussutip allannguinerup malitsigisaanik naqqinnera eqqaassanngikkaani, peqqussummi atuuttumi § 55, imm. 3-mi ikaarsaariarnermi aalajangersakkanut naapertuuppoq. Tamatumunnga tunuliaqutaavoq sanaartornermi pisussaaffik suli kommunitun tunniunneqanngimmat, sulilu qaqugu piimaarnera isumaqatigiissutiginerani, aammattaaq takukkit nalinginnaasumik oqaaseqaatini tamanna pillugu oqaaseqaatit piviusunngortitsinissaq iluarsaaqqinnerullu ingerlateqqinnissaa pillugit immikkoortup ataani.

§ 49-mut

Imm. 1-imut.

Siunnersuutip akuersissutigineqarnera ilutigalugu meeqqat atuarfiat pillugu peqqussut atuuttoq atorunnaarsinneqassaaq, ataasiakkaatigut suli atuuffigisassai eqqaassanngikkaanni, tak. Imm. 2-4 pillugit oqaaseqaatit.

Ilutigalugu meeqqat atuarfianni klassini angajullerni atuartunut tapiissuteqartarnek pillugu peqqussut atorunnaarsinneqassaaq. Tamatumunnga pissutaavoq aaqqissuussineq ullutsinnut naleqqukkunnaartutut isigineqarmat, aammattaaq tak. tamanna pillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatit, iluarsaaqqinnerup aaqqissugaanikkut, ingerlatsinikkut aningaasaqarnikkullu kinguneriuumaagai pillugit oqaaseqaatit ataanni.

Imm. 2-mut.

Peqqussutip atuuttup § 10-ani imm. 5 aamma § 11 atorunnaarsinneqanngillat. Tamatumunnga pissutaavoq atuartunut atuartitaasussaatitaajunnaareersunut efterskolinik pilersitsinissamik periarfissap attatiinnarumaneqarnera (§10, imm. 5) taamatullu Danmarkimi efterskolernerneq tapiissuteqartarnerup, tassunga ilaalluni Naalakkersuisut tapiisarnek pillugu malittarisassiorsinnaanerannut tunngasut, attatiinnarumaneqarnerat. Efterskolimi atuarnermut tapiissuteqartarnek pillugu nalunaarut (nal. nr. 4, 21. februar 1997-imeersoq) § 49, imm. 4 naapertorlugu atuutiinnassaaq, peqqussut inatsisiliornerluunniit alla tunngavigalugit allanngortinneqarnissami tungaanut.

Peqqussutip maannamut atuuttup § 4-aa aammattaaq atuutiinnassaaq. Tamatumunnga pissutaavoq sunngiffimmi sammisassaqaartitsineq pillugu peqqussutissatut siunnersuut naammassineqarsinnaasimanngimmat, tassunga maanna peqqussutip § 4-aani aalajangersakkat ilanngunneqassapput, aalajangersakkat taakku siunnersuummi matumani § 9, imm. 7-imik - piffissap atuarfiusup nalaani nammineq piuumassuseq naapertorlugu sunngiffimmi sammisaqarnissamut tunngasumik - taarserneqarnerisa malitsigisaannik.

Imm. 3 -mut.

§ 48, imm. 1 naapertorlugu aalajangersakkamut matumunnga sanilliullugu ilusiliineq atuartsissutillu nutaat eqqunneqassapput ukiumi atuarfiusumi 2002/2003-mi 1. klassimiit 6. klasse ilanngullugu atuuffigilerlugit, atuartulli ukiumi atuarfiusumi 2002/2003-mi 7. - 11. klassini klassiniluunniit qaffasinneruni atuartsusut aalajangersakkat maannamut atuuttut naapertorlugit atuarnertik naammassissavaat. Peqqussutip nutaap aalajangersagartai taamaalillutik tamatigut atuutilereersimassapput ukioq atuarfiusoq 2006/2007 naammassippat, ukiumi tassani 11. klassit peqqussut maannamut atuuttoq tunngavigalugu atuartinneqartut kingulliit, ukiullu atuarfiusut qulinganniit atuartut siulliit, peqqussut nutaaq tunngavigalugu atuartinneqartut, ataatsikkoorlutik atuartitaanertik naammassippassuk. (Kingulliit eqqarsaatigalugit aamma tak. nalinginnaasumik oqaaseqaatit tamatumunnga tunngasut, aqutsineq, allaffissorneq aningaasaqarnerlu pillugit allaatigisami eqqartorneqartut).

Ukiut atuarfiusut arfernaniit avitsineq peqqussutissatut siunnersuutip peqqussutillu maannamut atuuttup atuartsinerup imarisaasigut annertuumik assigiinnngissuteqarnerannik pissuteqarpoq, pissutaavortaaq tamatuma kingunerisaanik atuartut ukiut atuarfiusut arfineq-aappaanniit qummullu atuartsusut, atuartsinermi sammisassat imarisaasigut piunasaasunik naammassinninnissaminnik periarfissaqassanngimmata.

Taamaakkaluartoq atuartsineq eqqarsaatigalugu akornutissaqartinneqanngilaq, atuartut taakkua, siunnersuummi klassit ingerlaqatigiillu aamma atuartsinerup atuartsissutinut ataasiakkaanut agguataarsimasumik atuartsissutinullu ataasiakkaanut agguataagaanngikkaluamik aqqissugaanera pillugu aalajangersakkat il.il. malillugit atuartinneqarnissaat, tak. § 4. Taamaattumik kommunit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aqqissuussinermik taamaattumik ukiumi atuarfiusumi 2002/2003-milu atuartsunut 7. klassimi qutsinnerusumiluunniit atuartsusunut, atuuttuulersitsiniarunik Naalakkersuisunut siunnersuummi § 23 tunngavigalugu (taanna atortuulersinneqareerpat) imaluunniit peqqussummi atuuttumi § 22 tunngavigalugu (siunnersuutip atuuttuulersinneqannginnerani) taamaaliornissaminnut qinnuteqarsinnaapput. Kommunit atuarfiillu ataasiakkaat iluarsaaqqinneq pillugu siunissaq eqqarsaatigalugu qanoq iliuseqarnissaminnik soqutiginninnissaat neriuutigineqarmat, qinnuteqaatit taamaattut suliarineqarnerminni akuersorneqarsinnaanissaat naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Imm. 4-mut.

Ikaarsaariarnermi aalajangersagaq ikaarsaariarnerup nalaani 1. - 7. klassimi tiimit ikinnerpaaffissaasa ikinnerulernerannik nassataqartoq, tunngaveqarpoq piffissami ikaarsaariarfimmi aningaasartuutaanerusussat matussuserneqarsinnaanissaat anguniarneqarmat.

Imm. 5 -mut.

Aalajangersakkakkut tassuuna qularnaarneqarpoq, ingerlatsinermut tunngasutigut piunasaqaatit Inatsisartut peqqussutaat maannamut atuuttoq naapertorlugu aalajangersarneqarsimasut ingerlatiinnarneqartulluunniit attatiinnarneqarnissaat.